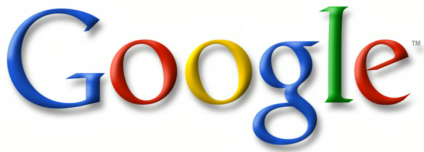

καὶ
ῆς

over

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

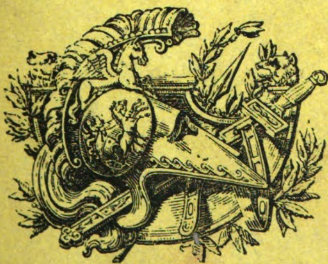
ΚΑΙ

ΑΤΙΘΑΣΣΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ,

ΔΡΑΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ,

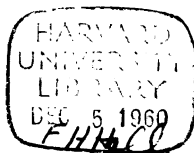
ΥΠΟ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ.

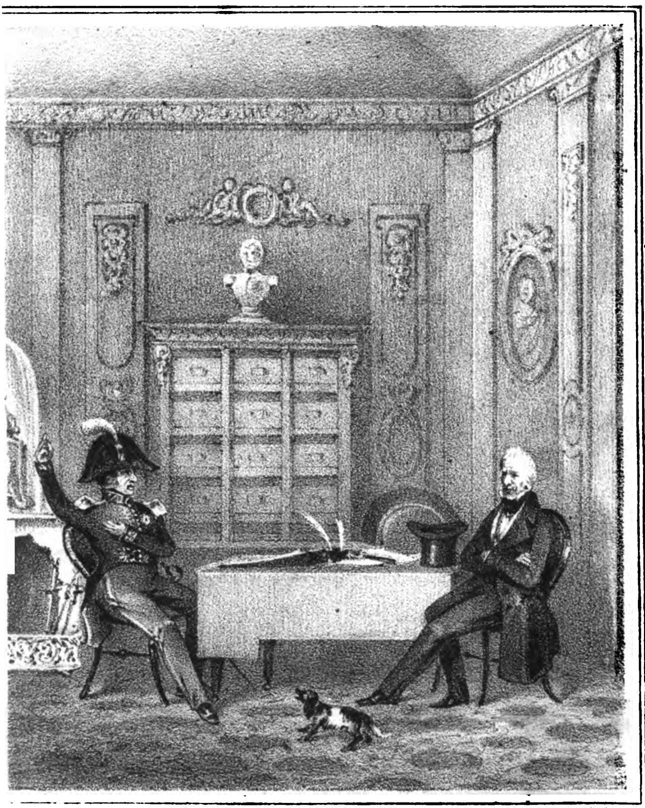

ΕΝ ΒΡΥΞΕΛΛΑΙΣ.

1843.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
DEC 5 1960

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ.

ΠΡΑΞΙΣ Β΄, ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἐρώμενος τὰς ὑψηλὰς ἀρχὰς καὶ θεωρίας,
Ἐρῶμαι καὶ τὰς ὑλικὰς ἐπίσης ὠφελείας,
Καὶ Ὑπουργὸς ἀπόλυτος, πρεσβεύω ταὐτοχρόνως
Τὰς πλέον συνταγματικὰς ἰδέας τοῦ αἰῶνος.

Bo...as et Cie à Bruxelles

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

(Δωμάτιον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πονηρίδου.)

ΣΚΗΝΗ Α.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ. ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀφίνων τὸ σκιάδιόν του εἰς μίαν τράπεζαν καὶ ἀεριζόμενος.

Ὤ! στάσου νὰ σὲ τὰ εἰπῶ, πιστέ μου, ἕνα ἕνα.
Τὰ ἔχω μὰ τὸν Ὕψιστον! καλὰ μαγειρευμένα...

(Καγχάζει.)

Εἰς ἕναν ἐξωτερικὸν πηγαίνω καὶ ἀρχίζω
Ἐγγλέζους, Γάλλους μ' ἔμφασιν νὰ λούω, νὰ κτενίζω,
Τὰ ὄρη τὰ Οὐράλια μὲ σέβας ν' ἀναφέρω,
Μὲ δάκρυ κατανύξεως τὸ κνοῦτον νὰ προφέρω,
Τὴν Πίστιν νὰ δοξολογῶ, τὸ Σύνταγμα νὰ ψέγω.
Πλὴν ὄνομα καὶ μὴ χωριό· τὸν ἄνθρωπον δὲν λέγω.

Φτοῦ! τὰ πρυμνίζω ἀπ' ἐκεῖ, πετῶ εἰς ἕναν ἄλλον,
Καὶ πέρνω μὲ τὸ σάρωμα καὶ Μόσκοβον καὶ Γάλλον,
Καὶ ψάλλω τὸν ὠκεανὸν μὲ τὰ μακρά του κήτη·
Λατρείαν εἰς τὸ Σύνταγμα τὸ στόμα μου κηρύττει·
Ὑμνῶ καὶ Πρεσβυτερισμοὺς, καὶ Ἀριστοκρατίας,
Καὶ ἀποικίας Ἰνδιῶν, καὶ Κίνας ἐκστρατείας,
Καὶ Κοπεγχάγης ἐμπρησμοὺς, καὶ μ' ἕνα γκόδ αμ! ἔξω.

Ποῦ νὰ προφθάσω, ἀδελφὲ, καὶ ποῦ νὰ πρωτοτρέξω;
Ἐπῆγα ὅπου ἐννοεῖς, καὶ νὰ ὁ Ναπολέων
Εἰς τὴν Βαγράμην μὲ οὐρὰν ἐθνῶν καὶ βασιλέων·
Ἐγγλέζους, Ῥώσους ἔστρωσα ἐμπρὸς, καὶ εἶπα ὅσα
Δὲν εἶχεν ἡ ἀκούραστη τοῦ Δημοσθένους γλῶσσα.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐστόλισα τὸν ἕναν εἰς τὸν ἄλλον,
Αἱ τρεῖς των Ἐξοχότητες μὲ θαυμασμὸν μεγάλον
Μὲ εἶπαν ὅτι ὁ λαὸς μεγάλως ἀδικεῖται
Σοφοῦ τοιούτου Ὑπουργοῦ τὰ φῶτα νὰ στερῆται.

Νὰ μὴν ἰδῶ τοὺς Παύαρους κἀνέναν λόγον εἶχα;
Εἰς ἕναν *ἰόμε*... μὲ ξερὸν μ' ἐδέχθη πρῶτα βῆχα.

Πλὴν εἶπα ὅτι τὸν λαὸν οἱ Παύαροι φωτίζουν,
Καὶ ὅτι τοῦ Ταμείου μας ἐὰν ξεκοκκαλίζουν
Ἀσήμαντα πεκούνια, τιμὴν πολλὴν μᾶς κάμουν
Καὶ θέλουν ὡς Φιλέλληνες τὸ ἔθνος νὰ συνδράμουν.
Ἐκεῖνος τότε μ' ἕνα γκούτ! τὰ χείλη του ἀνοίγων,
Μὲ ἀπεκρίθη· « Γραμματεὺς θὰ γένῃς μετ' ὀλίγον. »
Ἰδοὺ, καλέ μου ὀπαδὲ, εἰς ποίαν εἶμαι στάσιν.
Ἡ τύχη μου μετὰ μικρὸν λαμβάνει ἄλλην φάσιν.

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὡραῖα, ὡραιότατα ἐφέρθης, καὶ νὰ σκάσω
Ἂν ἔχω ἄλλον Ἕλληνα μὲ σὲ νὰ ὁμοιάσω!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ῥιπτόμενος εἰς μίαν καρέγκλαν.

Νὰ ἐγενόμην Ὑπουργός! Ὢ τί χαρά! καὶ ποία,
Θεέ μου, τότε ἡδονή! καὶ πόση εὐτυχία!
Ἡ τράπεζα τῶν Πρέσβεων ἐμπρός μου ἀνοιγμένη·
Εἰς περιπάτους ἅμαξα πλουσία μὲ πηγαίνει·
Θαμβώνει τὸν ἡλιακὸν ἡ ἐπωμίς μου δίσκον·
Εἰς τὸ Γραφεῖον; τρεῖς σειραὶ ὀρθῶν Ὑπαλληλίσκων·

Ὁ κόσμος; « Ἐκλαμπρότατε! » μὲ κράζει... Νὰ καὶ μία
Μὲ τὰ μεγάλα της πτερὰ εἰς τὸν χορὸν Κυρία...
« Κυρία μου, τὸν λόγον μου ἀλλοῦ δοσμένον ἔχω...
« Μὲ κράζουν τὸ Συμβούλιον, αἱ τρεῖς Δυνάμεις... τρέχω... »

(ἀκούσας νὰ κρούεται ἡ αὐλόθυρα καὶ σηκωνόμενος.)

Καιρὸν μὴν χάνῃς· πήγαινε νὰ μυρισθῇς τὰ νέα·
Ἰδὲ ἂν ἡ Κυβέρνησις μὲ κάμνῃ Γραμματέα...

(σκύπτων ἀπὸ τὸ παράθυρο, καὶ βλέπων τὸν Ἀγαθόβουλον νὰ ἐμβαίνῃ.)

Ἰδοὺ ὁ Ἀγαθόβουλος, ἡ σύσσωμη ἁπλότης,
Ὁ γέρων Συνταγματικὸς, ὁ σφόδρα πατριώτης.
Μὲ ὠφελεῖ ὡς Ἅγιον αὐτὸς νὰ μὲ νομίζῃ
Καὶ τὴν εἰκόνα μου παντοῦ νὰ πυκνολιβανίζῃ,
Διὰ νὰ βλέπῃ κ' ἡ Αὐλὴ ὁποίαν φήμην χαίρω
Καὶ γλήγωρα νὰ ἔλθωμεν καὶ εἰς τὰ περαιτέρω.

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Νὰ τὸν χαρῇς! τὸ Σύνταγμα θὰ πάγῃ τώρα γόνα.
Θὰ σοῦ γεμίσῃ μὲ Βουλὰς καὶ νόμους τὸν κοιτῶνα.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Μαζύ του παίζω τεχνικὰ κ' ἐγὼ τὸν δημοκράτην,
Καὶ εἶναι γέλοιο, κ' ἔχομεν σκηνὴν κωμικωτάτην.
Μὲ μάτι τόσο ἀνοικτὸ καὶ στρογγυλὸ μὲ βλέπει!
(κτυπῶν αὐτὸν ἐλαφρὰ εἰς τὴν πλάτην ὡς νὰ τὸν παρακινῇ νὰ ὑπάγῃ.)
Ὤ! ἄλλο νὰ σὲ τὸ εἰπῶ. Νὰ τὸν ἀκούσῃς πρέπει.
(Ὁ Στασιμόπουλος φεύγει.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Τὸ μέτωπόν σου ἔπρεπε νὰ στέφῃ δάφνης κλάδος,
Ὢ τῶν λογίων καύχημα, ὦ Βροῦτε τῆς Ἑλλάδος,
Διότι τῆς πατρίδος σου ἀτρόμητος προστάτης,
Σὺ μόνος ζῆλον πρὸς αὐτὴν διακαῆ φυλάττεις.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, καθ' ἑαυτόν.

Ἀνάγκη τὴν θεατρικὴν νὰ βάλω προσωπίδα...
(πρὸς τὸν Ἀγαθόβουλον.)
Μὴν φέρῃς εἰς ἀπόγνωσιν τὴν δυστυχῆ πατρίδα·
Εὐφήμει, φίλη κορυφή! τὰν Σπάρταν οὐ παρ' ἕνα·
Μυρία τέκνα ἡ Ἑλλὰς ἐκτρέφει ἐμπνευσμένα

Απ' ἔρωτα θερμότερον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν
Καὶ μῖσος ἀσπονδότερον πρὸς τὴν ξενοκρατίαν.

ἈΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, στενάζων.

Νὰ ἦτον τοῦτο ἀληθὲς, καὶ τὴν καθέδραν πόλιν
Απ' ἄνδρας νὰ τὴν ἔβλεπα κατοικουμένην ὅλην!
Πλὴν ποῖος, ἅμα τῆς Ἀρχῆς τὸ κύμβαλον ἠχήσῃ,
Ὡς πίθηξ εἰς τὰς ἀγυιὰς δὲν τρέχει νὰ σκιρτήσῃ;
Αὐτὸς, τὸ δάσος ψηλαφῶν τῶν ἄσπρων του μυστάκων,
Τὸ κρέας τὸ ψηνόμενον ἐπάνω τῶν ἀνθράκων
Ὡς αἴλουρος ὀσφραίνεται, ὁ σίελός του στάζει
Καὶ μὲ πεινῶντας ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν Αὐλὴν κυττάζει.
Ἐκεῖνος, καθὼς τ' ὄρνεον τὸ πίπτον εἰς τὸ πτῶμα,
Τὴν ἐθνικὴν διώκει γῆν μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα.
Ὁ εἷς ἀρκεῖται εἰς σταυρὸν, ὁ ἄλλος εἰς ἓν γεῦμα,
Αὐτὸς εἰς ἓν μειδίασμα, ἐκεῖνος εἰς ἓν νεῦμα.

(μὲ συγκίνησιν καρδίας.)

Μὴν κατηράσθη ὁ Θεὸς λοιπὸν αὐτὸν τὸν τόπον;
Νὰ ἔβλεπα τὴν σύστασιν Βουλῆς Ἀντιπροσώπων!

Οἱ ἄνδρες τῶν Ἐπαρχιῶν ἀντὶ κηφήνων ξένων
Νὰ ἐκυβέρνων τὸν λαὸν αὐτὸν τὸν τεθλιμμένον!
Νὰ ἔπαυον αἱ ἁρπαγαὶ Διοικητῶν κ' Ἐφόρων!
Νὰ ἐνεργεῖτο πρέπουσα ἐλάττωσις τῶν φόρων,
Καὶ νάματα νὰ ἔῤῥεον ἀνδρώδους ῥητορείας
Ἀπὸ τὸν μέγαν Ἄμβωνα τῆς Ἀντιπροσωπίας!
Πῶς τότε, τότε οἱ λαοὶ Θρᾳκῶν καὶ Μακεδόνων,
Ἠπειρωτῶν καὶ Θετταλῶν, Σαμίων καὶ Ἰώνων,
Πρὸς τὰς Ἀθήνας ἤθελαν τὰ ὄμματά των στρέφει
Καὶ ἀπ' αὐτὰς τὴν βρεφικὴν διάνοιάν των τρέφει!
Μὲ πόσον θάμβος ἤθελαν οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Γάλλοι
Παρατηρεῖ τῶν Ἀθηνῶν τὴν Πνύκα ν' ἀναθάλλῃ!
Καὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ ἔθνους σεβομένη,
Ἡ γραῖα ἤθελεν ἐδῶ Εὐρώπη ἐπεμβαίνει;
Κἰ ἂν εἰς τὸ Γένος ἤρχετο ἰδέα τις μεγάλη
Τὰ ναρκωμένα μέλη του εἰς κίνησιν νὰ βάλῃ,
Κ' ἐζήτει τὴν προγονικὴν αὐτοῦ κληρονομίαν
Τῶν Κομνηνῶν προπάππων του τὴν Αὐτοκρατορίαν,

Τίς τολμητίας ἔμελλεν ἀντίστασιν νὰ δείξῃ,
Τὴν πάνδημον ἐντὸς κ' ἐκτὸς φωνὴν αὐτὴν νὰ πνίξῃ;
Καὶ σήμερον τί γίνεται; Τὸ ἔσω κ' ἔξω Γένος
Ὁ Φράγκος βλέπει ἄψυχον κ' ἐμπαίζει ἑπομένως...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Κρουνοὺς δακρύων μ' ἀποσπᾷς μὲ τ' ἀποφθέγματά σου...
Νὰ βγάλω τὸ μανδύλι μου... νὰ τὰ σφογγίσω στάσου...

(Προσποιεῖται ὅτι ἀπομάττει τὰ δάκρυά του.)

ἈΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Ὁ Ἕλλην εἰς Ἐπίδαυρον, εἰς Ἄστρος, εἰς Τροιζῆνα
Τὰ τρία του Συντάγματα συνέθεσεν ἐκεῖνα
Καὶ Γάλλων, Ἀμερικανῶν ἐφάμιλλος ἐστάθη,
Ἐχάραξε δὲ τ' ἄρθρα των ἡ δίστομός του σπάθη.

(μὲ σπαραγμὸν καρδίας.)

Θεέ! τὴν ἐξωτερικὴν λαβὼν αὐτονομίαν,
Τὴν πολυτιμωτέραν του ἐντὸς ἐλευθερί[illegible]
Νὰ στερηθῇ ἐπέπρωτο, καὶ εἰς νεκρὰν πατρίδα
Νὰ βλέπῃ τοὺς ὀλίγους του θεσμοὺς χωρὶς κρηπῖδα!...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ὑποκρινόμενος φωνὴν διακεκομμένην.

Μή... παῦσε... μ' ἔρχονται σπασμοί... μὰ τὸν Θεόν! μὰ ὅλους
Τοὺς Ἀρχαγγέλους του!.. καὶ μὰ τοὺς οὐρανίους θόλους!..

(κτυπῶν τὴν τράπεζαν μὲ τὸν γρόνθον του.)

Τὰ Ὑπουργεῖα ὅλα των νὰ μ' ἔδιδαν τὰ πρῶτα,
Δὲν ἄλλαζα ἐκ τῶν σοφῶν ἀρχῶν σου ἓν ἰῶτα.
Ἐν ὅσῳ ἄνδρας δὲν ἰδῇ μ' ἀρχὰς ἡ Ἐξουσία,
Μεταβολὴ συστήματος δὲν γίνεται καμμία.
Ναί, ὅλοι ν' ἀποῤῥίπτωμεν τὰ Ὑπουργεῖα πρέπει,
Τί μέγα ἔθνος διοικεῖ αὐτὴ διὰ νὰ βλέπῃ.
Ναί, ξυλοτόμος κάλλιον παρ' Ὑπουργὸς νὰ ἤμουν.
Ναί, γέρων μου τρισέβαστε, εἰς ἄκρον ἐπεθύμουν
Νὰ μ' ἔστελλαν Διπλώματα Συμβούλου, Γραμματέως,
Ἀνακτοβούλου, Πρέσβεως ὀκτὼ καὶ δέκα ἕως,
Καὶ ὅλα μὲ τὰ σάρωμα, τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο,
Εἰς τῆς καμίνου μου εὐθὺς τὴν φλόγα νὰ τὰ βάλω,
Καὶ ὁ καπνός των ἀναβὰς τοὺς οὐρανούς, να φθάσῃ
Τοὺς ῥώθωνας τοῦ Κοραῆ καὶ νὰ τοὺς θυμιάσῃ.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, ἀσπαζόμενος τὸν Πονηρίδην.

Νὰ σὲ φιλήσω, τέκνον μου, εἰς τὸ χρυσόν σου στόμα.
Ὁμίλει με, ὁμίλει με, ὁμίλει με ἀκόμα.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀνακράζων ὡς νὰ ηὔξησεν ὁ ἐνθουσιασμός του.

Γελοῖον τὸ πολιτικὸν ἀνοικοδόμημά μας·
Ὁ κάτω πάτος του λαμπρὸς καὶ στερεὸς ἀδάμας·
Ὁ ἄνω πάτος του πηλὸς καὶ καταῤῥέον χῶμα·
Τί βλέπει τὸ περίεργον τοῦ φιλοσόφου ὄμμα;
Ἐδῶθεν, ὁρκωτοὶ Κριταὶ, καλὴ Δικονομία,
Δημογεροντικαὶ Βουλαὶ κ' Ἐλευθεροτυπία·
Ἐκεῖθεν, ὑποζύγιον ἓν σῶμα Συμβουλίου,
Καὶ Γραμματεῖς ἀνεύθυνοι μετ' Ἀνακτοβουλίου.
Ἂν ἤμουν Ὑπουργὸς ἐγὼ, ἰδοὺ τὸ Πρόγραμμά μου·
Ἀλλέως, δὲν ἐφύλαττα στιγμὴν τὸ Δίπλωμά μου·
« Ἀπὸ τὴν σήμερον εὐθὺς νὰ φύγωσιν οἱ ξένοι·
« Ἀμέσως νόμος ἐκλογῆς Παραστατῶν νὰ γένῃ·
« Οἱ Βουλευταὶ νὰ λάβωσι τὰς ἕδρας τῶν Συμβούλων,
« Καὶ Γραμματεῖς ὑπεύθυνοι τὰς τῶν Ἀνακτοβούλων·

« Οἱ Ὁρκωτοὶ νὰ κρίνωσι τοὺς δημοσιογράφους·

« Τοὺς νοεροὺς αὐτοὺς πρωρεῖς τοῦ ἐθνικοῦ μας σκάφους·

« Ἡ γῆ νὰ διανεμηθῇ καὶ αὔξησις τῶν πόρων

« Νὰ γένῃ μὲ τὴν σύγχρονον ἐλάττωσιν τῶν φόρων. »

(κατ' ἰδίαν.)

Ἐμάγευσα τὸν γέροντα.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, σφίγγων μὲ καραφορὰν τὴν χεῖρα τοῦ Πονηρίδου.

Νὰ εὐγενὴς καρδία,

Συνενωμέναι ἀρετὴ, διάνοια, παιδεία!

Σὺ φέρεις, ναῦς μας ἱερὰ, τοῦ ἔθνους τὰς ἐλπίδας!

Σὺ ὁ Θρασύβουλος ἡμῶν καὶ σὺ ὁ Λεωνίδας!..

Συνέλευσιν χθὲς εἴχαμεν οἱ λόγιοι τοῦ Γένους.

Εἰς ταύτην ὅλων ἔλαβες τοὺς ζωηροὺς ἐπαίνους,

Καὶ ὅλοι συνωμόσαμεν μὲ ζῆλον καὶ μὲ ζέσιν

Νὰ σὲ ἀναβιβάσωμεν εἰς Γραμματέως θέσιν.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀνυψώνων ὑποκριτικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ μὲ ταπεινὴν φωνήν.

Τί θέλετε νὰ βάλετε εἰς βάσανα πολίτην

Φιλήσυχον, ἀνίδεον τοῦ κόσμου κ' ἐρημίτην;

Ἀφῆτε διὰ τὸν Θεόν! ἀέρα ν' ἀναπνέω
Ἐλεύθερον κ' ἐλεύθερα τὸ ἔθνος μου νὰ κλαίω.
Ἀλλοίμονον! ὁ λόγιος δὲν ἀγαπᾷ τὸν πλοῦτον,
Τὰ μεγαλεῖα, τοὺς βαθμοὺς, τὴν δόξαν, κἀνὲν τούτων,
Καὶ ὅλος εἰς τὰς ὑψηλὰς μελέτας καὶ ἀρχάς του,
Φιλοσοφεῖ περὶ ἐθνῶν, περὶ ψυχῆς καὶ Πλάστου.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Νὰ ἔμβῃς εἰς τὰ πράγματα, νὰ ἔμβῃς χωρὶς ἄλλο.
Εἰς σὲ, εἰς σὲ τὴν πᾶσάν μου ἐλπίδα, εἰς σὲ βάλλω.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, λαμβάνων τὰς χεῖρας τοῦ Ἀγαθοβούλου εἰς τὰς ἰδικάς του, καὶ μὲ τρόπον ἱκετευτικόν.

Μὴ, φίλοι, μὴν κουράζετε τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων
Τὴν καλοσύνην... Ἆρά γε ἀξίζω τόσον κόπον;
Ἀλλοίμονον! δὲν ψεύδονται πολλάκις πολλαὶ φῆμαι;
Ἀλλοίμονον! γνωρίζετε τῷ ὄντι ποῖος εἶμαι;
Μὲ εἴδετε εἰς τὴν Ἀρχήν; Ἀρχὴ τὸν ἄνδρα δείχνει·
Καλὸν εἰς τῶν προγόνων μου νὰ πορευθῶ τὰ ἴχνη·
Καλὸν εἰς τῶν Ἀριστειδῶν τὸ βῆμα νὰ πατήσω·
Πλὴν ἂν κ' ἐγὼ ἀπατηθῶ, ἢ ἂν σᾶς ἀπατήσω;

Δὲν εἶναι ἡ Ἀρχὴ παντοῦ Λαῒς καὶ πλάνος Φρύνη;

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Ὢ τὴν ἐξαίρετην ψυχήν! Ὢ μετριοφροσύνη!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Σᾶς ὁμιλῶ ἀλήθειαν· δὲν ἔχω κλίσιν στάλα
Εἰς δόξας, εἰς λαμπρότητας, εἰς πράγματα μεγάλα·
Θεὸς φυλάξοι! ἀπ' ἐμὲ μακρὰν τοιοῦτον βάρος!
Δὲν ἔχω οὐδ' εἰς ἐμαυτὸν, δὲν ἔχω πίστιν, θάῤῥος·
Τὴν πόλιν ἐπλημμύρισεν ἀπατεώνων πλῆθος,
Καὶ πλέον οὐδ' εἰς ἐμαυτοῦ πιστεύομαι τὸ ἦθος.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Ὢ τὴν ἐξαίρετην ψυχήν! Πλὴν τὸν καιρόν σου χάνεις.
Ἐκίνησα πάντα μοχλὸν, καὶ δὲν μᾶς προλαμβάνεις.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, κλίνων κάτω τὴν κεφαλήν.

Εἰς τὴν καλίστην σας ἐγὼ ὑπόληψιν εὐγνώμων,
Τὴν θέλησίν σας σέβομαι ὡς τῆς πατρίδος νόμον.
Πλὴν ὅταν μόνον φαντασθῶ τὰ τῆς πατρίδος ὅτι
Θὰ διευθύνω πράγματα... ῥιγῶνω... πατριῶτη...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, κτυπῶν τὸ ἔδαφος μὲ τοὺς πόδας.

Ὦ τὴν ἐξαίρετην ψυχήν! Πῶς τόσον, πῶς νὰ ἦναι
Κεναὶ ἀπὸ Φωκίονας τοιούτους αἱ Ἀθῆναι;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μὲ τὰ ὄμματα κάτω προσηλωμένα ὡς ἀπὸ μεγάλην αἰδῶ.

Φοβοῦμαι μὴν μὲ φθείρωσιν οἱ φιλικοί σου λόγοι.
Καλήτερα μ' ἀρέσκουσι παρὰ ἐπαίνους ψόγοι...
Εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου πηγαίνω ἐν τῷ μέσῳ
Τῶν προπατορικῶν σκιῶν γονυκλιτὴς νὰ πέσω.
Εἰς τὴν σοφὴν ὁμήγυριν τῶν παλαιῶν αἰώνων
Νὰ ἐμπνευσθῶ τὸ φρόνημα πηγαίνω τῶν προγόνων.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, ἀνατείνων τὰς χεῖρας καὶ κράζων.

Ὦ Διπλωμάται φοβεροὶ τῆς ὑφηλίου πάσης,
Κομποφακελοῤῥήμονες μὲ τὰς πομπώδεις φράσεις,
Σᾶς προσκαλῶ νὰ φθάσετε εἰς ταπεινοφροσύνην,
Εἰς γνώσεις, εἰς πρᾳότητα καὶ εἰς δικαιοσύνην
Αὐτὸν τὸν ἀφελέστατον φιλόσοφον τοῦ Γένους,
Τὸν κοκκινίζοντα ὁμοῦ μὲ τὰς σεμνὰς παρθένους!

(Φεύγει.)

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μιμούμενος χλευαστικῶς τὴν τρέμουσαν φωνὴν καὶ τὸ γεροντικὸν ἦθος τοῦ Ἀγαθοβούλου.

« Ὦ Διπλωμάται φοβεροὶ τῆς ὑφηλίου πάσης! »
Μὲ τ' ἄῤῥατά σου θέματα, χρονόληρε, νὰ σκάσῃς!
« Τὸ Σούνταγμα! Τὸ Σούνταγμα! » Μὲ εἶναι Σύνταγμά μου
Καθὼς εἰς τόσους Ἕλληνας τὸ μόνον Δίπλωμά μου...

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, ἀπ' ἔξω, μὲ δυνατὴν φωνήν.

Ἐδιορίσθης Ὑπουργός!..

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, εἰς ἔκστασιν.

Φωνὴ τοῦ παραδείσου!

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, ἐμβαίνων καὶ φωνάζων μὲ ἀσθμαῖνον στῆθος.

Ἐδιορίσθης Ὑπουργός!..

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, τρέχων πρὸς αὐτόν.

Ζωή μου ἡ φωνή σου!

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, πίπτων εἰς μίαν καρέγκλαν.

Ἐδιορίσθης Ὑπουργός!.. Τὸ Δίπλωμά σου φθάνει...
Τὸ ἔγραψε βασιλικὴ καὶ ἄσβυστη μελάνη...

Τρεῖς πῆχαις γλῶσσα ἔϐγαλα ἀπὸ τὸ τρέξε τρέξε...
Καὶ σὺ σ' ἐμένα Δίπλωμα Ἐπάρχου τώρα φέξε...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἐπάρχου μόνον, φίλε μου; Νομάρχην νὰ σὲ κάμω.
Πλὴν εἶδες τὴν ἐπιγραφὴν μὲ τὴν χρυσῆ τὴν ἄμμο;

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Μακρὺ πλατὺ τὸ ἔγγραφον τὸ εἶδα, τὸ ἐπῆρα,
Τὸ φίλησα, τὸ ἔδωκα ὀπίσω στὸν Κλητῆρα.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Καὶ ὁ Κλητήρ;

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Κατόπι μου.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Εἰς ἄλλον μήπως πάγῃ,
Καὶ ὕστερα χυλόπητα ὁ Ὑπουργός σου φάγῃ;

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὸν εἶδα· ἔτρεχεν ἐδῶ, μὰ τὴν κλεινὴ πατρίδα!
Μὰ τοῦ Ἀγαθοϐούλου σου τὸ Σύνταγμα! τὸν εἶδα.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Τί Γραμματείαν μ' ἔδωκαν;

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὰ ἐσωτερικά μας

Ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὰ θρησκευτικά μας·

Τὴν Προεδρείαν ἐνταυτῷ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Τί λέγεις; Καλὰ λάλει.

Τὴν Προεδρείαν! Ὦ τιμή! Ὦ εὔνοια μεγάλη!..

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΟΙ ἈΝΩΤΕΡΩ, ἙΝΑΣ ΚΛΗΤΗΡ τοῦ Ἀνακτοβουλίου.

Ὁ ΚΛΗΤΗΡ, κάμνων πολλὰς ταπεινὰς ὑποκλίσεις καὶ δίδων ἓν ἔγγραφον εἰς τὸν Πονηρίδην.

Αὐθέντη, σὲ συγχαίρομαι... καὶ εἰς τὰ παρεπάνω...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἁρπάζων τὸ ἔγγραφον καὶ μὲ τρεμούσας χεῖρας ἀποσφραγίζων αὐτό.)

Εὐχαριστῶ...

(ἀφ' οὗ τὸ ἀνέγνωσεν.)

Ἀφῆτέ με ὀλίγον ν' ἀνασάνω...

(βλέπων τὸ Δίπλωμα μὲ τρυφερότητα.)

Σ' ἐκυνηγοῦσα, πονηρὸ πουλάκι, πουρνὸ βράδυ·
Σ' ἐκτύπησα· χρόνους ὀκτὼ σὲ εἶχα στὸ σημάδι...

Ο' ΚΛΗΤΗ'Ρ, πρὸς τὸν Πονηρίδην, ὅστις στέκει ὡς ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

Αὐθέντη, μιὰν σταλαγματιὰ κ' ἡμᾶς ἀπὸ τὸ μέλι.

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν ξεύρεις πῶς πλερώνομεν εἰς τοῦ μηνὸς τὰ τέλη
Καὶ Ὑπουργοὶ καὶ Σύμβουλοι καὶ ἄλλ' Ὑπαλληλία
Ἐνοίκιον καὶ φαγητὸν καὶ λάδι καὶ κερία,
Ξυριστικὰ καὶ πλυστικὰ καὶ φράκα καὶ καπέλα;
Τὰ πέρνομεν, τὰ δίδομεν· στὸν μῆνα καὶ σὺ ἔλα·
Κ' ἐγὼ, Νομάρχης σὰν γενῶ, ἀπὸ τὸ Νομαρχεῖον
Θὰ στείλω τὰ Κλητορικὰ μὲ τὸ Ταχυδρομεῖον.

Ο' ΚΛΗΤΗ'Ρ.

Αὐτὰ καλὰ καὶ ἅγια! Πλὴν τὰ δικά μου τώρα.
Δὲν φέρνει χρόνος κἄποτε τὰ ὅσα φέρνει ὥρα.

(πρὸς τὸν Πονηρίδην.)

Τρισυπουργός μας εὔχομαι ν' ἀσπρίσῃς, νὰ γεράσῃς!
Μὲ ταῖς κουρούναις εὔχομαι νὰ ζήσῃς, νὰ χιλιάσῃς

Αὐθέντης Ἐξοχώτατος!.. Πλὴν ἕνα εἰς τὰ χίλια
Ἀπὸ τὰ σῦκα Ὑπουργὸς νὰ φθάσῃ στὰ σταφύλια.
Τρίγκ! τράγκ! φλουράκια τρίψε μας. Ὡς πότε δὰ κρυμμένα
Κρατεῖς αὐτὰ τὰ πονηρὰ καὶ τὰ μαρμωλεμένα;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, δίδων δραχμάς τινας εἰς τὸν ΚΛΗΤΗΡΑ, ὅστις φεύγει.

Αὐτὸν πλερώνουν μετρητὰ· δὲν τὸν πλερώνουν λόγοι·
Ὁ φίλος τετραπέραστος, καὶ ἄχυρα δὲν τρώγει...

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ.

ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, ἐμβαίνων μὲ βίαν.

Μᾶς ἦλθεν ἕνας Ὑπουργός, ὁλόχρυσος αὐθέντης,
Μὲ τὸ σπαθὶ τὸ κοφτερὸ στὴν μέση ὁ λεβέντης.
Ἀντὶ τὴν ἐπωμίδα του στὸν ὦμόν του νὰ φέρῃ,
Σὰν Ἅγιος τὴν χάραν του, σοῦ τὴν βαστᾷ στὸ χέρι.
Μεγάλους ἔχω Ὑπουργοὺς πολλοὺς ἐγὼ γνωρίσει,
Κανέναν ὅμως σὰν αὐτόν.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἂς ἔλθῃ, ἂς ὁρίσῃ.

(Ὁ Λεπρέντης φεύγει.)

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, ἀναχωρῶν.

Ἀκόμα δὲν ὑπούργευσες, καὶ Μεγιστᾶνες νάσου,
Καὶ νάσου Ἐξοχότητες ὑπὸ τὰ νεύματά σου!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΠΑΡΑΣΧΟΣ, φορῶν μεγάλην ὑπουργικὴν στολὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει τὸν ἕνα μόνον βραχίονα περασμένον, κρατῶν εἰς χεῖράς του τὰς ἐπωμίδας, μὲ τὸν τρίκωχον πῖλον στραβὰ εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ μὲ τὴν σπάθην εἰς τὸ πλευρόν.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ, φωνάζων ἀπὸ τὸ κατώφλιον τῆς θύρας.

Στολὴν μεγάλην Ὑπουργοῦ πουλῶ... Ποιὸς θὰ τὴν πάρῃ;..
Ἀπὸ τὸ ἐργαστῆρί μου τὴν φέρνω... ἔρι! πάρι!..
Δυὸ χιλιάδες στρογγυλαῖς!.. Δυὸ χιλιάδες πέντε!..
Δυὸ χιλιάδες ἑκατό!.. Τὴν θέλετε, Αὐθένται;..
Δυὸ χιλιάδες ἑκατό!.. Κανεὶς δὲν αὐγατίζει;..
Τρεῖς χιλιάδες, Κύριοι!.. Καὶ τέσσαρες ἀξίζει...
Ζυγιάζει αὐτὴ τάλαρο ἀσίμι ἓξ ὀκάδες...
Τρεῖς χιλιάδες, Κύριοι!.. Δραχμαῖς τρεῖς χιλιάδες!..

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μὲ θυμόν.

Μ' ἐκούφανες. Ἐθάῤῥευσες τὸ σπῆτί μου Πλατεῖαν,

Καὶ μ' ἄνοιξες ἀρέτς! ἀρέτς! ἐδῶ δημοπρασίαν;

ΠΑΡΑ'ΣΧΟΣ, κτυπῶν τὸ μέτωπόν του.

Δημοπρατοῦσα;.. ξέχασα... Αὐθέντη, τὸ παθαίνω·
Δημοπρατῶ πολλαῖς φοραῖς καὶ ὅταν συντυχαίνω·
Αὐτὴν ζητοῦσα τὴν στολὴν νὰ βγάλω ἀπ' τὸ χέρι,
Καὶ ὅποιον ὑπούργευε τὸν εἶχα στὸ καρτέρι·
Ὑπούργευσες; σ' ἐτσάκωσα.

(Ἐκδύεται τὴν στολήν.)

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, πλησιάζων καὶ παρατηρῶν αὐτὴν μὲ πρόσωπον ἱλαρόν.

Εἶν' εὔμορφη· μ' ἀρέσει...

(Τὴν ψηλαφεῖ.)

Σὰν νἆναι παλαιούτσικη· ποιὸς εἶχε τὴν φορέσει;..

ΠΑΡΑ'ΣΧΟΣ.

Δοκίμασε ἂν σ' ἔρχεται.

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, φορῶν τὴν στολὴν καὶ καμαρώνων εἰς τὸν καθρέπτην.

Μὲ πιάνει, μὰ τὸ Γένος!
Πλὴν μήπως τὴν ἐφόρεσε κανένας κτικιασμένος;

ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Ἀπὸ φροντίδας καὶ πολλοὺς συλλογισμοὺς κτικιάζουν
Τὸν μῆνα ὅσοι τακτικὰ ταῖς χίλιαις στοιβάζουν;
Νὰ πάθαιναν ὑδρώπακα ἢ καὶ ἀποπληξίαν,
Τὸ νοιώθω· ἔχουν στρογγυλὴν, γεμάτην τὴν κοιλίαν.
Φτοῦ! φτοῦ! ποῦ νὰ μὴν βασκαθοῦν! κουκουναροθρεμμένους
Τοὺς ἔχομεν τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ δυνατοὺς τοῦ Γένους...

(ἐφαρμόζων εἰς τὴν στολὴν τὰς ἐπωμίδας.)

Ἡ γενεαλογία της καὶ ἡ εὐγένειά της,
Ἂν θέλῃς περιστατικὰ νὰ σὲ τὴν μάθω, νάτης·
Ἀλλὰ Ἑλληνικούτσικα ὀλίγον θὰ λαλήσω,
Καθὼς εἰς τόσα μ' ἔλαχε χαρτιά σας ν' ἀπαντήσω·
Τὴν ἔβαλε πρώτην φορὰν ὁ πρώην πατριώτης,
Καὶ σήμερα τοῦ Τύπου μας ὀνομαστὸς προδότης·
Τὴν ἐκορδώθη ἔπειτα ὁ διὰ Ἐγκυκλίων
Ἀθώων οἰκογενειῶν ἐκτοπιστὴς χιλίων·
Μὲ τὰς ἀκτινοβόλους της κατόπιν ἐπωμίδας
Ὁ νέος μᾶς ἐθάμβωσε τοῦ ἔθνους Ἀνταλκίδας,

Κ' ἐχθὲς την ῥάχην στόλιζεν ἑνὸς τρανοῦ Συνδούλου...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μὲ θυμόν.

Συνδούλου! Ποῖον ἐννοεῖς;

ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Ἐλάθευσα... Συμβούλου.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Αὐτὰ τὰ κοροφέξαλα ν' ἀφήσῃς, δημοπράτη.
Πολὺ φροντίζεις τί αὐτὸς καὶ τί ἐκεῖνος πράττει.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Καθὼς μ' ἐκανονάρχησαν, Αὐθέντη, κ' ἐγὼ ψάλλω
Καὶ ἀπὸ τὴν κοιλίαν μου, Αὐθέντη, δὲν τὰ βγάλλω.

(Τοῦ βάλλει τὸν ὑπουργικὸν πῖλον εἰς τὴν κεφαλήν.)

Πολὺ αὐτὸ νὰ μὴν κουνῇς τὸ τρίκωχον, τὸ πλάνον,
Κ' εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τρομάζεις τὸν Σουλτάνον...

(Τοῦ κρεμάζει τὸ ξίφος εἰς τὴν μέσην.)

Νὰ σοῦ καρφώσω ἤθελα τὴν σπάθην· ἀψὴς εἶσαι·
Τὴν ξεγυμνώνεις ἔξαιφνα, καὶ τότε ἀλλὰ ῥῦσαι...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μὲ ἡγεμονικόν.

Αὐτούς σου τοὺς ἀστεϊσμοὺς νὰ πάρῃς εἰς τὴν Χίον.

Μὲ ἦλθες ἐδῶ σήμερα νὰ κάμῃς τὸν ἀστεῖον;

(ἐξερχόμενος.)

Εἰς τὸν κοιτῶνα πέρασε τὸν ἄλλον νὰ ἰδῶμεν

Ἂν ἔχω μετρητὰ ἐκεῖ καὶ ἂν συμβιβασθῶμεν.

(Ὁ Παράσχος τὸν ἀκολουθεῖ.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

(Κατάστημα τῆς Γραμματείας τῶν ἐσωτερικῶν.)

ΣΚΗΝΗ Α.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μόνος, καθήμενος μὲ στολὴν ὑπουργικὴν εἰς τὸ Γραφεῖόν του καὶ ἀφίνων τὸν κάλαμον.

Μεταβολὰς τὸ ἔγγραφον δὲν θέλει πλέον ἄλλας,
Καὶ ὅλον τὸ ὑπουργικὸν ἐδῶ ἐχύθη ἅλας...
Ἡ σύνθεσίς του σοβαρά... Πλὴν ἂς τὸ ἀναγνώσω
Καὶ μίαν ὕστερην φορὰν πρὶν τὸ διακοινώσω...

(Ἀναγινώσκει.)

« Ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς πιστοὺς ἡμῶν καὶ κατὰ τόπους
« Βασιλικοὺς Διοικητὰς, Ἐπάρχους κ' Ἐπιτρόπους.
« Τῆς Πρωτευούσης ἐπειδὴ τὰ ἱερὰ ἐδάφη
« Μολύνουσι κακόβουλοι Ἐφημεριδογράφοι,
« Καὶ γράφοντες, εἰς πειρασμοὺς στασιαστικωτάτους
« Κινοῦν τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια τοῦ Κράτους,

« Σεῖς βάλετε τὰ ἐφεξῆς ὑπ' ὄψιν ὅλων τούτων·
« Τὸν ἐθνικὸν οἰκονομοῦν οἱ Παυαρέζοι πλοῦτον·
« Λαμβάνοντες τὰ περιττὰ, λυτροῦν τοὺς κτηματίας
« Ἀπὸ τὴν πολυτέλειαν, μητέρα τῆς πτωχείας.
« Εἰς τὸν ἀγῶνα εἴχαμεν καὶ Ἀντιπροσωπίαν
« Κ' εἰς Χάρτην συνταγματικὸν γραμμένην Πολιτέιαν·
« Ἀλλὰ τὸ ἔθνος σήμερον ἀσύντακτον ἂς τρέχῃ,
« Διότι τὴν ἀνάλογον ἐκπαίδευσιν δὲν ἔχει (1).
« Εἰς τοὺς Προκρίτους βλάπτουσιν αἱ ἀποζημιώσεις,
« Διότι φθείρει ὁ χρυσὸς ὀλίγαι ὅπου γνώσεις.
« Ἀδιαμοίραστος ἡ γῆ συμφέρει ν' ἀπομένῃ,
« Καθ' ὅσον ἡ τιμὴ αὐτῆς κατ' ἔτος ἀναβαίνει.
« Αὐτὰ εἰς τῶν Ἐπαρχιῶν δηλοῦντες τοὺς Συμβούλους,
« Εἰπέτε τους ν' ἀπέχωσιν ἀπὸ εὐχὰς ὑπούλους
« Διὰ τὴν ἀναχώρησιν μᾶς ἐννοεῖτε τίνων,
« Διὰ τὰ θέματ' ἄῤῥατα ἐκεῖνα τῶν Τροιζήνων,
« Διὰ τῶν ἐσωτερικῶν χρεῶν τὰς ἀποδόσεις,
« Διὰ τὴν προικοδότησιν τῆς γῆς ἡμῶν τῆς τόσης·

« Ἀλλέως, θὰ ἐφαρμοσθῇ τοῦ Ποινικοῦ μας Νόμου
« Τὸ τέταρτον ἐδάφιον τοῦ Ἄρθρου τοῦ ἑβδόμου.
« Εἰς ταύτην τὴν Διαταγὴν πρὶν θέσωμεν τελείαν,
« Εὐχόμεθα εἰς τὸν λαὸν νὰ χαίρῃ εὐρωστίαν,
« Καὶ μὲ παλάμας νὰ μετρᾷ μερόνυχτα ἑτοίμους
« Τριάντα διὰ δέκατα, καὶ τρία διὰ δήμους,
« Καὶ πέντε διὰ δόσιμον τῶν ἐπιτηδευμάτων,
« Καὶ δέκα εἰς χαρτόσημον καὶ φόρον βοσκημάτων,
« Καὶ ἴτεμ δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας, τ' ἄλλα
« Νὰ τὰ τοκίζῃ πάντοτε μὲ κέρδη του μεγάλα.

(Λαμβάνει τὸν κάλαμον.)

Ὑπογραφὴν ἐξάστερην ἂς βάλω...

(Γράφει.)

« Πονηρίδης »

Διότι καὶ ὁ πρὸ ἐμοῦ παρέληγεν εἰς ιδης,
Μὴν ἐδικήν του ἔξαιφνα τὴν πάρωσι, καθ' ὅσον
Τρεῖς Ἐγκυκλίους ἔγραψε κι' αὐτὸς μὲ τόνον τόσον (2).

(Σηκώνεται.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, *στέκων εἰς τὴν θύραν καὶ παρατηρῶν μὲ ἀπορίαν τὸν Πονηρίδην ἀργυροστόλιστον.*

Αὐτός!.. ἐκεῖνος!.. ὄχι... ναί... δὲν εἶναι... αὐτὸς ὅλος...
Ἐπάνω κάτω ἄργυρος, ἀστὴρ ἀκτινοβόλος...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, *καθ' ἑαυτὸν, βλέπων τὸν Ἀγαθόβουλον.*

Ἡ συναπάντησις κακή· δὲν πρέπει νὰ τὰ χάσω·
Ἀκόμη ὅσον ἠμπορῶ καιρὸν ἂς τὸν γελάσω...

(προχωρῶν πρὸς αὐτὸν, καὶ μὲ τόνον φωνῆς μεγαλοπρεπῆ.)

Πρὸς τί αὐτὸς ὁ θαυμασμὸς ὁ τόσος καὶ μεγάλος;
Καὶ τίς παρ' ἕνας Ὑπουργὸς ἐλεύθερος, τίς ἄλλος
Πολίτης τόσον ἔνδοξος καὶ ἱερὸς συγχρόνως;
Ὑπὲρ τῶν ἄλλων σκέπτεται καὶ πράττει αὐτὸς μόνος.
Ἀνωφελὴς μὴν ὁ Σουλῆς ὑπῆρξε τῆς Γαλλίας;
Ὀλίγα ἔπραξε καλὰ ὁ Κάνιγκ τῆς Ἀγγλίας;
Τί ἄλλο ἁγιώτερον παρὰ εἰς τὰς Ἀθήνας
Νὰ δίδῃ τις εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἔργων του εὐθύνας,

Κ' ἐκβάλλων ἀκηλίδωτον ὑπουργικὸν χιτῶνα
Εἰς τὸν ἀγρόν του νὰ συζῇ μὲ τὰ φυτά του μόνα;

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, πλησιάζων μὲ χαράν.

Λοιπὸν θὰ ἔχωμεν Βουλήν;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, σφίγγων αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Βουλήν;.. ἀναμφιβόλως.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Καὶ γλήγωρα;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Διὰ ἡμᾶς ὁ χρόνος εἶναι ὅλος.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Περὶ αὐτῆς ἐπρόβαλες;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἀναπαυμένος μεῖνε.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Οἱ φόροι ἐλαττώνονται;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Σκοπός μου αὐτὸ εἶναι.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Οἱ Ἑλβετοί μας φεύγουσι; Θὰ φεύγωσιν οἱ ξένοι;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Δὲν εἶν' αὐτὸ ἀδύνατον.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Θὰ γένῃ; Δὲν θὰ γένῃ;
Ναί; Ὄχι;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ξερομασσῶν.

Ὄχι... Ναί...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Λοιπὸν;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μὲ ἀναίσχυντον τόλμην, καὶ κτυπῶν τὸν Ἀγαθόβουλον εἰς τὸν ὦμον.

Τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, μὲ ὀργίλην φωνήν.

Θὰ γένῃ γῆς διανομή;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἐγὼ δὲν ἀμφιβάλλω.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Εἰς τοὺς Προκρίτους θὰ δοθοῦν αἱ ἀποζημιώσεις;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Τὸ εὔχομαι.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Ἀλλέως, σὺ παραίτησιν θὰ δώσῃς;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ξηροβήχων εἰς πᾶσαν λέξιν.

Ἐγὼ... τὸ ἔθνος... ἡ πατρὶς... ὁ θρόνος... ἡ θρησκεία...
Γνωρίζεις τὰ ἐμπόδια τὰ πόσα καὶ τὰ ποῖα...

(βήχων δυνατά.)

Ὁ βήχας αὐτὸς σήμερα, ὁ βήχας θὰ μὲ πνίξῃ...
Δὲν εἶχα καθὼς σήμερα εἰς τὴν ζωήν μου βήξει...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, μὲ σταυρωμένας χεῖρας καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινε στιγμάς τινας συλλογισμένος.

Τοιουτοτρόπως ἔλαβες καὶ δίχως συμφωνίας
Καὶ δίχως Πρόγραμμα κἀνὲν τοῦ ἔθνους τὰς ἡνίας,
Καὶ οὔτε παραιτήσεως σκοπὸν κἀνένα ἔχεις!
Τὴν πρόῤῥησίν μου ἄκουσε· εἰς τὸν χαμόν σου τρέχεις·

Δὲν θέλει μείνει φίλος σου κανεὶς εἰς τὰς Ἀθήνας.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, σκύπτων τὴν κεφαλήν.

Ἀλλοίμονον! ἀπόνηρα τὸν τράχηλόν μου κλίνας,
Χωρὶς κανένα γογγυσμὸν, ἁγνὴ, ἐθελουσία
Εἰς τῆς πατρίδος τὸν βωμὸν ἀνέβηκα θυσία.
Ἀλλὰ διὰ τὸ ἔθνος του κανεὶς ἂς ἀποθάνῃ.
Διὰ τὸ ἔθνος του καθεὶς καὶ τὴν ζωήν του χάνει.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Ὑπὲρ τὸ δέον δι' αὐτὸ φροντίζεις.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ

Εἰς μεγάλην
Τὸ σκάφος τῆς πατρίδος μου δὲν ἦτον παραζάλην;
Νὰ μὴν προσφέρω ἐμαυτὸν εἰς τὴν σεπτὴν πατρίδα;
Ν' ἀφήσω ἀδιάφορος πηδάλιον, πυξίδα,
Καὶ ὡς βορέας πίπτουσα ἡ μαύρη ἀναρχία
Νὰ σπάσῃ τὰ κατάρτια, νὰ κόψῃ τὰ σχοινία;

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Πλὴν τὸ πρωῒ δὲν ἔλεγες παρόμοια, καὶ λάδι

Σ' ἐφαίνετο ἡ θάλασσα.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἀπὸ πρωῒ ὡς βράδυ
Πολλάκις μεταβάλλονται μακραὶ σειραὶ πραγμάτων
Καὶ σχέδια πολιτικῶν ἀνδρῶν περινουστάτων.

ἈΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Πλὴν ἄλλαξε κατὰ κακὴν ὁ νοῦς σου συγκυρίαν
Συγχρόνως ὅτε ἄλλαξες καὶ σὺ ἐνδυμασίαν.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀνυψώνων τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὁ Παντεπόπτης, ὄχι τις τῶν ἐμπαθῶν ἀνθρώπων,
Γνωρίζει τὸν ἀγνούστατον τοῦ σκέπτεσθαί μου τρόπον·
Γνωρίζει τὴν ὀλίγην μου αὐτὸς φιλοδοξίαν·
Ἐδέχθην, μάρτυς ὁ Θεὸς, ἐγὼ τὴν ἐξουσίαν
Φοβούμενος μὴν εἰς κακῶν ἀνθρώπων πέσῃ χεῖρας,
Ὡς εἴδαμεν ἀλλοίμονον! ἐκ μακροτάτης πείρας·
Πλὴν τὸν Σωκράτην ὕβρισαν οἱ πάλαι Ἀθηναῖοι·
Ἂς μὲ συκοφαντήσωσι κ' ἐμὲ λοιπὸν οἱ νέοι·

Τὸ θέλημα τοῦ ἔθνους μου κ' εἰς τοῦτο γενηθήτω·
Πορεύομαι εἰς τὴν σφαγὴν, καὶ ἡ πατρίς μου ζήτω!

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, ἀναχράζων μὲ ἀγανάκτησιν.

Μὴ πλέον, λογιώτατοι, τὰς φράσεις τὰς παχείας,
Ἐλευθερίαν, ἀρετὴν, κενὰς μεγαλαυχίας!
Ἐδῶ, ἐδῶ σὺ πρὸ μικροῦ δὲν ἔλεγες ἐμπρός μου
Δι' ὅλον ὅτι τὸν χρυσὸν τοῦ ἄνω κάτω κόσμου
Χωρὶς θεσμοὺς, χωρὶς Βουλὴν, δὲν θέλεις ὑπουργεύσει;
Τίς πλέον εἰς τοὺς λόγους σου, τίς πλέον νὰ πιστεύσῃ;
Σὺ λόγιος, φιλόσοφος, νὰ γένῃς χαλκοῦς κώδων
Εἰς τὴν βοσκήν της ὁδηγῶν ἀγέλην ἀνδραπόδων!
Νὰ θυσιάσῃς τὰς ἀρχὰς εὐθὺς τὰς αἰωνίας
Περὶ προόδου ἐθνικῆς, περὶ ἐλευθερίας!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Τὰ βάθη τῆς καρδίας μου λοιπὸν ἄς σὲ ἀνοίξω
Καὶ τῆς φιλοσοφίας μου τὸ εἶδος ἄς σὲ δείξω...

(Καθίζει τὸν Ἀγαθόβουλον εἰς μίαν καρέγκλαν καὶ κάθηται ἀντικρύ του καὶ αὐτός.)

Ἡ κλίσις πρὸς τοῦ θαυμαστοῦ Παντὸς τὰς ἁρμονίας
Καὶ πρὸς τὴν μεταῤῥύθμισιν ἑκάστης κοινωνίας
Δὲν πνίγει τῶν σοφῶν ἡμῶν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν,
Οὐδὲ τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὴν ὕλην κλίσιν.
Παντὸς ἀνθρώπου ἡ ψυχὴ, ἐξόχως τοῦ λογίου,
Καὶ εἰς τὴν ὕλην τέρπεται, στολὴν τῆς ὑφηλίου·
Συνάμα δὲ λατρεύουσα τὸ ἄϋλον, τὴν ὕλην,
Περιλαμβάνει οὕτω πως τὴν πλάσιν τὴν ποικίλην.
Ἀλλὰ τὴν ὕλην ἄφθονον δὲν δίδ' ἡ Ἐξουσία,
Γῆν, πλοῦτον διανέμουσα, ἰσχὺν καὶ μεγαλεῖα;
Λοιπὸν φιλόσοφος κ' ἐγὼ, τὰ θεῖα θέλγητρά της
Ἐρῶμαι, εἰς τὰ σπλάγχνα μου ἐμμένων δημοκράτης·
Ἐρώμενος τὰς ὑψηλὰς ἀρχὰς καὶ θεωρίας,
Ἐρῶμαι καὶ τὰς ὑλικὰς ἐπίσης ὠφελείας,
Καὶ Ὑπουργὸς ἀπόλυτος, πρεσβεύω ταὐτοχρόνως
Τὰς πλέον συνταγματικὰς ἰδέας τοῦ αἰῶνος.

Τὰς δύω αὐτὰς κλίσεις μου ἐνόμιζα ἐν πρώτοις
Εἰς μάχην ἀδιάλλακτον, καὶ ὦ νοὸς ἁπλότης!

Πολλάκις ἀνεξήγητον συναισθανόμην θλίψιν,
Μυστηριώδη θόρυβον, τοῦ συνειδότος τύψιν,
Καὶ τὴν πρωΐαν μ' ἔβλεπες νὰ ἐπαμφοτερίζω,
Εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου μὲ σκέψιν νὰ βαδίζω,
Ζητῶν νὰ εὕρω ἔμπνευσιν καὶ φωτισμὸν εἰς μόνην
Τῶν βίβλων μου καὶ τῶν σοφῶν προγόνων μου τὴν κόνιν.
Διέλυσε τὸ σκότος μου ἡ βίβλος τοῦ Γκιζότου,
Ἡ τοῦ λογίου Ὑπουργοῦ καὶ φιλοσόφων πρώτου,
Καὶ μ' ἕνα ὄμμα ὢ χαρά! κυβέρνησιν, πατρίδα,
Ἐθνῶν ἀρχὰς καὶ μὴ ἀρχὰς, συμφέρον, χρέος, εἶδα·
Ἀφ' οὗ δὲ εἶμαι Ὑπουργὸς ὁδὸν εἰρήνης τρέχω,
Διόλου συμβιβαστικὴν φιλοσοφίαν ἔχω,
Καὶ οὕτω, δίχως σύστημα ὡς αἱ λοιπαὶ ν' ἀλλάζω,
Βιβλιοθήκην καὶ στολὴν, μὲ βλέπεις, συμβιβάζω·
Καὶ σὺ, ἂν θέλῃς...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, σηκωνόμενος μὲ ὀργήν.

Μ' ἔρχονται καὶ δάκρυα καὶ γέλως...

Νὰ τὸν ἀκούσω ἔβαλα ὑπομονὴν ὡς τέλος...

Ὢ τὴν ψυχὴν τὴν μέλαιναν!..

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, *βλέπων εἰς τὸ ὡρολόγιόν του.*

Εἶν' ὥρα δωδεκάτη,
Καὶ νόμων ἀνεξέργαστος σωρεία μὲ φυλάττει
Καὶ τόσοι ἐθνικοὶ σκοποὶ, συμφέροντά μου μόνα.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Ὢ τὴν ψυχὴν τὴν μέλαιναν!.. Ὢ τὸν ἀπατεῶνα!..

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Νὰ λάβῃς θέλεις δεῖγμα ἓν καρδίας ἁπλουστάτης;
Περνᾷς ὡς φιλοτάραχος, ὡς σφόδρα δημοκράτης·
Ἡ μετὰ σοῦ φιλία μου καὶ σχέσις ἡ μεγάλη
Ὀλίγον μ' ἐνοχοποιεῖ, πολὺ δὲν σὲ συμβάλλει·
Τὸ νὰ συχνοβλεπόμεθα...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, *φεύγων.*

Μ' ἀνθρώπου προσωπίδα,
Θηρίον, χρόνους εἴκοσι πλησίον μου σὲ εἶδα·
Μὲ ἀφαιρεῖται σήμερον ἡ τόση μου ἀπάτη·
Πλὴν τρέμε! τρέμε! ἡ ὀργὴ τοῦ ἔθνους σὲ φυλάττει.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ανάγκη σοβαρότητα ὑπουργικὴν νὰ λάβω·
Ἀλλέως, γέρων, γέλως σου νὰ γίνωμαι δὲν παύω·
Ἂν τῆς Ἀρχῆς τὴν λεοντῆν ἐπάνω μου δὲν βάλω,
Σοῦ καὶ τοῦ ἔθνους παίγνιον θὰ γίνω δίχως ἄλλο.

(Κάθηται μὲ ὑπερηφάνειαν.)

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Μαλλιὰ κουβάρι ἔγιναν αἱ σεβασταὶ Ἀθῆναι·
Εἰς ἐκστρατείαν γενικὴν οἱ σπουδαρχίδαι εἶναι·
Μεγάλην ἔχει κίνησιν τὸ μισθωμένον γένος·
Περιπατεῖ καὶ ὁ Κριτὴς ὡσὰν γαλβανισμένος·
Ἐζάλισεν ὡς δόλωμα ῥιφθὲν τὸ Ὑπουργεῖον
Τὸ πεινασμένον καὶ βωβὸν κοπάδι τῶν ἰχθύων.
Περνᾷς δὲ ὂν ἐξωτικόν· αὐτὸς σὲ μακαρίζει,
Τὴν ῥίζαν τοῦ εὐγενικοῦ στελέχους σου σκαλίζει
Καὶ ἱστορεῖ τὰ ἔτη σου τὰ παλαιὰ καὶ πρῶτα·
Ἐκεῖνος ἂν αἰώνια φιλοσοφῆς μ' ἐρώτα·

Μ' ἐρώτα κ' ἕνας Σύμβουλος (τὸ πνεῦμά του νὰ κρίνῃς!)
Ἂν γεύεσαι καθὼς ἡμεῖς, καθὼς ἡμεῖς ἂν πίνῃς.
Γνωρίζων εἷς Συνοδικὸς τὴν μεταξύ μας σχέσιν,
Ἀφ' οὗ τὴν Προεδρείαν σου εὐλόγησε μὲ ζέσιν,
Μὲ εἶπεν ὅτι Ἄγγελος τὸν ἔκραξε Κυρίου
Χθὲς ὅταν ἐβασίλευε σιγὴ μεσονυκτίου,
Καὶ ὅτι πρὸς τὰς κυανὰς στραφεὶς αὐτὸς ἁψίδας
Ἐν σχήματι ἀστερισμοῦ σὲ εἶδε μ' ἐπωμίδας.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μὲ ψυχρότητα.

Ὑπουργικὴν ἀκρόασιν τὴν ὥραν αὐτὴν ἔχω,
Καὶ μόλις εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων σου προσέχω.

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, καθ' ἑαυτὸν, βλέπων τὸν Πονηρίδην μὲ θαυμασμόν.

Μὲ ὕφος ἡγεμονικὸν μᾶς ὁμιλεῖ ὁ φίλος!
Τὸ βλέμμα ἔχει σοβαρὸν καὶ σηκωτὸν τὸ χεῖλος!
Πῶς τοὺς ἀνθρώπους ἡ Ἀρχὴ ἀμέσως μεταβάλλει!
Ἀμέσως γίνονται βαρεῖς, ἀγνώριστοι καὶ ἄλλοι!

(Φεύγει.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΠΟΛΙΤΑΙ, ἐμβαίνοντες ἀσκεπεῖς καὶ βαλλόμενοι κατὰ σειράν.

ΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, πρὸς τὸν Πονηρίδην, ὅστις ἀρχίζει τὸν ὑπουργικόν του γῦρον ἀπὸ αὐτόν.

Ἀπὸ τὸν δῆμον πρὸ μικροῦ ἐστάλην τῆς Χαλκίδος
Δι' ὑποθέσεις, Πρόεδρε, σπουδαίας τῆς πατρίδος.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, στρέφων εἰς αὐτὸν τὴν πλάτην.

Καιρὸν δὲν ἔχω σήμερον.

ΑΛΛΟΣ.

Τὸ κτῆμά μου ἀδίκως
Ἐπῆρεν ἡ Κυβέρνησις, καὶ τώρα οὐδὲ οἶκος,
Οὐδὲ ἀγρὸς μ' ἀπέμεινε· γυμνὸς τοὺς δρόμους τρέχω.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, στρέφων καὶ εἰς αὐτὸν τὴν πλάτην.

Πολὺ καλὰ καὶ μάλιστα· ὑπ' ὄψιν μου τὸ ἔχω.

ΑΛΛΟΣ.

Μὲ ἄρπασαν τὸν μῦλόν μου· εἶμ' ὁ πτωχὸς Σισίνης·
Μὲ μίαν μόνην λέξιν σου μὲ σώζεις, ἢ μὲ σβύνεις·

Διαταγὴν ὑπὲρ ἐμοῦ, Αὐθέντη, νὰ ἐκδώσῃς.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, στρέφων ὁμοίως καὶ εἰς αὐτὸν τὴν πλάτην.

Δὲν γίνεται. Δὲν γίνεται.

ΕΝΑΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΓΗΡΑΛΕΟΣ.

Τὸν γέροντα νὰ σώσῃς·
Πτωχὸς Ἰὼβ, δὲν ἔχω ποῦ τὴν κεφαλήν μου κλῖναι·
Τὸ μοναχὸ αὐτὸ ῥαβδὶ τὸ στήριγμά μου εἶναι·
Εἰς τόπον τώρα τὸ βαστῶ δαμασκηνῆς μαχαίρας·
Πλὴν εἰς τοῦ ἔθνους μου κ' ἐγὼ ἐφάνην τὰς ἡμέρας.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ῥίπτων λοξὸν καὶ ὑπεροπτικὸν βλέμμα εἰς αὐτόν.

Ἀκόμη ἔθνος καὶ ἀγών!

Ο ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ, ἐξαγριωνόμενος.

Τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα
Ἡμεῖς καὶ εἰς τὸν ἅπαντα θὰ ψάλλωμεν αἰῶνα·
Ἡ δόξα μας εἶναι αὐτός· αὐτοῦ τὰς ἐνθυμήσεις
Ἀπὸ τὸν νοῦν τοῦ Ἕλληνος δὲν ἠμπορεῖς νὰ σβύσῃς (3).

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἐμπαικτικῶς.

Ἀγάλματα εἰς ὅλους σας νὰ στήσωμεν ἀνήκει,
Καὶ ὅλους σας χρυσόπτερη νὰ στεφανώνῃ Νίκη!

(μὲ αὐστηρότητα.)

Τὸ χρέος σας ἐκάμετε ἂν ἦσθαν στρατιῶται.
Βραβεῖα, δικαιώματα καὶ γέρας ἕως πότε;

Ο' Α'ΞΙΩΜΑΤΙΚΟ'Σ, τρέμων ἀπὸ θυμὸν καὶ στηριζόμενος εἰς τὴν ῥάβδον του.

Ἀκούω σε καὶ βλέπω σε μὲ θαυμασμὸν μεγάλον...
Διαμοιράζετε τὴν γῆν εἰς ἕναν καὶ εἰς ἄλλον...
Μὴν ἀπὸ τὸν πατέρα σας τὴν ἔχετε οἱ ξένοι;
Ἡμεῖς σᾶς τὴν ἐδώσαμεν, ἡμεῖς οἱ πεινασμένοι.
Αὐτὴν τὴν γῆν ὡς λάφυρον πολέμου ἑπτὰ χρόνους,
Λαμβάνοντες καὶ δίδοντες πληγὰς, σφαγὰς καὶ φόνους,
Ἐφιλονείκουν ἑκατὸ Ἑλλήνων χιλιάδες
Καὶ Τούρκων πεντακόσιαι μὲ εἴκοσι Πασάδες...

(ἀνοίγων τὸ στῆθός του.

Τὰ συντριμμένα μου πλευρὰ, τὰ στήθη αὐτὰ τήρα·
Ἰδὲ αὐτήν μου τὴν πληγήν· εἰς τὴν Γραβιὰν (4) τὴν πῆρα·
Ἐκείνην ἔλαβα, νεκρὸν τὸν Μπότσαρην σηκώσας·
Τὴν ἄλλην εἰς τὴν Ἀμπλανὴν, τὸ ἔθνος ἐκεῖ σώσας·

Ἐγὼ εἰς τῶν Βασιλικῶν ἀρίστευσα τὴν μάχην,
Ἐγὼ καὶ εἰς τὴν ὑψηλὴν τοῦ Μακρυνόρους ῥάχην·
Ἑπτά μου τέκνα ἔφαγαν τὰ σπήλαια, οἱ λόγγοι,
Καὶ ἀδελφούς μου ἔφαγεν ἑπτὰ τὸ Μεσολόγγι·
Τὴν στέγην μου κατέκαυσεν ὁ Κιουταχῆς, κ' ἐπάνω
Εἰς κρύαν στάκτην σήμερα μὲ μένει ν' ἀποθάνω.
Πλὴν σεῖς ποῦ τὰ γνωρίζετε; Ποῦ ἦσθαν σεῖς, ποῦ τότε;
Ἀπὸ τὰς Συνελεύσεις μας ἡμεῖς οἱ στρατιῶται
Ἀπεφασίσθη μὲ κἀνὲν ν' ἀνταμειφθῶμεν στρέμμα,
Βρεγμένον ἀπὸ τέκνων μας καὶ ἀδελφῶν μας αἷμα.
Πλὴν μᾶς παραγκωνίζετε τοὺς Ἕλληνας οἱ ξένοι,
Καὶ τώρα ὁ πτωχὸς λαὸς τί θέλετε νὰ γένῃ;
Ψωμὶ ξερὸ αὐτὸς ζητεῖ, καὶ πέτραν σὺ τὸν δίδεις,
Ὁ ξένος σὺ, ὁ Φράγκος σὺ, σὺ ὁ Κὺρ Πονηρίδης...
Αὐτὰ, καὶ σ' ἀποχαιρετῶ, καὶ μόνος τρῶγε, πίνε,
Ἀφ' οὗ μωρὸν καὶ ἄλαλον τὸ ἔθνος αὐτὸ εἶναι.
Ἀλλ' οἱ μεγάλοι τῶν μικρῶν ἡμῶν τὴν παροιμίαν
Ἀκούσατε ὡς τοῦ λαοῦ μικρὰν διδασκαλίαν·

Νὰ τρώγῃ ἕνας, καὶ πολλοὶ τῆς πείνας ν' ἀποθνήσκουν,
Τὸ δίκαιόν τους οἱ πολλοὶ ὀγλήγωρα εὑρίσκουν...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἐκτὸς ἑαυτοῦ.

Αὐθάδη!.. ἔξω!.. Κλήτορες!..

Ο' Α'ΞΙΩΜΑΤΙΚΟ'Σ, σείων τὸ ὑπουργικὸν Γραφεῖον.

Αὐτό σου τὸ τραπέζι,
Αὐτ' ὅπου τὸ χεράκι σου μὲ τὸ κονδύλι παίζει,
Ἑλληνικὴ τὸ ἔστησε καὶ ὄχι ξένη σπάθα·
Τὸ ἔστησεν, ἀποθανὼν ὁ Νέγρης εἰς τὴν ψάθα (5)·
Κ' ἐγὼ, ἀφ' οὗ ἐδρόσισα τὴν γλῶσσάν μου, πηγαίνω...

(Φεύγει.)

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, κατ' ἰδίαν.

Γελᾷ ὁ κόσμος... Ἄφωνος ἀπὸ τὴν λύσσαν μένω...

(πρὸς τοὺς περιεστῶτας, ὅσοι δὲν ἐπρόφθασαν νὰ τὸν ὁμιλήσωσι.)

Νὰ ἔλθετε ἄλλην φοράν· ἐπέρασεν ἡ ὥρα·
Κανένα σας ν' ἀκροασθῶ καιρὸν δὲν ἔχω τώρα...

(ΟΙ' ΠΟΛΙ'ΤΑΙ ὅλοι ἀναχωροῦν.)

ΣΚΗΝΗ Ε.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μόνος, ἀφ' οὗ ἔμεινε στιγμάς τινας συλλογισμένος.

Νὰ χύσω πρέπει ὅλον μου τὸν χαρακτῆρα ἔξω·
Ματαίως ἔθνος καὶ Αὐλὴν ὁμοῦ ζητῶ νὰ παίξω·
Μὲ εἶπαν τὴν αὐγὴν αὐτὴν τὸν Τύπον νὰ δεσμεύσω,
Καὶ εἰς τοιαύτην πρότασιν ἐδίσταξα νὰ νεύσω,
Ὡς νὰ ὑπῆρχεν ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν νοήμων
Ἢ τίποτε νὰ ἤλπιζα ἐγὼ ἀπὸ τὸν δῆμον.
Τὸ Κράτος τὸ ἑλληνικὸν ἀρτιπαγὲς ἀκόμη·
Κοινὴ κάμμία εἰς αὐτὸ δὲν ἐσυστήθη γνώμη·
Ὀλίγας ὁ ἐνάρετος ἡμέρας ἐπαινεῖται,
Καὶ ὅλην τὴν ἐπίλοιπον ζωήν του λησμονεῖται (6).
Ἀλλ' ἡ Αὐλὴ σὲ ἀγαπᾷ; Μισθοὺς, βαθμοὺς, ταινίας,
Τὸ πᾶν σὲ δαψιλεύεται ἡ χεὶρ τῆς Ἐξουσίας,
Καὶ ἄνθρωπος λογίζεσαι βαρύτητος μεγάλης·
Εἰς δὲ τὸ μεταξὺ αὐτὸ εἰς τὸ χεράκι βάλλεις
Κάμμίαν ἀπὸ τὸ Περοῦ τὸ βλαχικὸν Σειρῆνα
Μὲ τὰ μικρὰ καὶ πονηρὰ βενέτικα ἐκεῖνα...

Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πηγαίνω νὰ καλέσω,
Τὴν γλῶσσαν τὴν ἀκράτητον τοῦ Ἕλληνος νὰ δέσω
Καὶ, δίχως πλέον νὰ ζητῶ τὸ ἦθός μου νὰ κρύψω,
Εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀρχῆς τὴν ἄγκυραν νὰ ῥίψω.

(Φεύγει.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

(Θάλαμος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πονηρίδου.)

ΣΚΗΝΗ' Α'.

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, παρακαθήμενος εἰς τράπεζαν, ὅπου εὑρίσκονται εἷς Κῶδηξ καὶ τὰ πρὸς τὸ γράφειν ἀναγκαῖα· ὀλίγον τι μακρὰν, ἀπέναντι αὐτοῦ συνεδριάζοντες οἱ Υ'ΠΟΥΡΓΟΙ' τῶν ἐξωτερικῶν, τοῦ πολέμου, τῆς οἰκονομίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν ναυτικῶν.

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ.

Συνάτλαντες, οἱ μετ' ἐμοῦ εἰς ὤμους εὐρυτάτους
Τὸ βάρος τὸ ὑπέρμετρον βαστάζοντες τοῦ Κράτους,
Νὰ συσκεφθῶμεν σήμερον νομίζω ἀναγκαῖον
Δἰ ἓν τοῦ Πολιτεύματος κεφάλαιον σπουδαῖον.
Ἡ Μοναρχία ἐξ ἑνὸς θεμελιοῦται μέρους
Εἰς βάσεις συνταγματικὰς, εἰς νόμους ἐλευθέρους.
Ἀλλὰ τὴν ἔκφρασιν τινὸς (7) ἐδῶ διὰ νὰ θέσω,
Ἐξ ἄλλου ἔχει στέγασμα δεσποτικὸν, κ' ἐν μέσῳ

Τὸ Ὑπουργεῖον κάθηται στοιχείων ἀντιπάλων
Κλονούμενον διηνεκῶς ὑπὸ σεισμῶν μεγάλων.

Ὁ μὲν μονάρχης, μὲ χρυσὸν, μὲ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας
Καὶ μὲ τὴν ἱερότητα καὶ λάμψιν τῆς πορφύρας,
Ζητεῖ καθ' ὃν διέγραψε νὰ βασιλεύῃ τρόπον,
Καλῶς, δικαίως, πλὴν χωρὶς Βουλὴν Ἀντιπροσώπων·
Ὁ δὲ λαὸς, κρατῶν σφικτὰ τὰ ἔγγραφα τὰ τόσον
Ἐπίσημα καὶ καθαρὰ τῶν Ἄγγλων, Γάλλων, Ῥώσων
Καὶ τὰς μακρὰς ἐπιστολὰς τοῦ Γκίζου Παυαρίας,
Προσμένει τὴν χρυσῆν αὐγὴν τῆς Ἀντιπροσωπίας.
Σκοπὸς ὁ κάθε Ὑπουργὸς γενόμενος τοῦ Τύπου
Καὶ μένων ὡς ἐμβρόντητος ἐν μέσῳ τόσου κτύπου,
Ἀδύνατον εἰς τὸν λαὸν πολὺν καιρὸν ν' ἀρέσῃ
Καὶ τέλος ἐκ τῆς ἕδρας του μ' αἰσχύνην νὰ μὴν πέσῃ.
Πλὴν θρόνος δίχως Ὑπουργοὺς ὑπάρχει στιγμὴν μίαν;
Τὴν πολυτάραχον λοιπὸν Ἐλευθεροτυπίαν
Ἀνάγκη νὰ δεσμεύσωμεν μὲ δυνατὰς ἁλύσεις,
Καὶ οὕτω, βασιλεὺς, λαὸς καὶ Ὑπουργοὶ ἐπίσης

Νὰ ζῶμεν εἰς παντοτεινὴν ὁμόνοιαν μὲ μίαν
Θεσμῶν οἰκογενειακὴν συγχρόνως ἁρμονίαν.

Αὐτὰ ἐγὼ, συναδελφοὶ, καρπὸν πολλῆς μελέτης,
Ὑπ' ὄψιν θέτω τῆς σοφῆς ὑπουργικῆς Διαίτης,
Εὐδαίμων ἂν τὰς τόσας μου, τὰς περὶ Μοναρχίας,
Εἰς πρᾶξιν βάλω σήμερον ἀρχὰς καὶ θεωρίας...

Οἱ πέντε ΥΠΟΥΡΓΟΙ ὁμοῦ, σκύπτοντες τὴν κεφαλήν.

Καλὰ κάλιστα τὰ εἶπες! μέγας ἀρχιμέγας ὄντως!
Ἡ σοφία Σιρὰχ εἶσαι καὶ ὁ νοῦς τοῦ Σολομῶντος!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, λαμβάνων εἰς χεῖρας τὸν παρακείμενον Κώδηκα.

Λοιπὸν εὐθὺς ν' ἀνοίξωμεν τὸν περὶ Τύπου Νόμον
Καὶ τὸν εὐθὺν νὰ τρέξωμεν τῆς ἀληθείας δρόμον...

Οἱ πέντε ΥΠΟΥΡΓΟΙ ὁμοῦ.

Σὲ δίδομεν τὸν πέλεκυν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι... κτύπα!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἐν ᾧ διατρέχει μὲ τὰ ὄμματα τὰ διάφορα τοῦ Νόμου Ἄρθρα.

Καθὼς, σοφοὶ συναδελφοὶ, προηγουμένως εἶπα,

Ἡ μὲν Ἀρχὴ Πολίτευμα φρονεῖ τοῦ Βασιλείου
Τὴν τοῦ λαοῦ κυβέρνησιν δι' Ἀνακτοβουλίου·
Ἀλλὰ τὴν συνταγματικὴν νομίζει Πολιτείαν
Πολίτευμά του ὁ λαὸς ἀπὸ ἀβελτηρίαν...

(Γράφει ὀλίγον, καὶ ὕστερον ἐξακολουθεῖ νὰ λέγῃ.)

Αὐτὴν λοιπὸν ἂς λάβωμεν ὡς οὐρανοσταλμένην
Τὴν λέξιν τὴν ἀμφίβολον καὶ τὴν διφορουμένην,
Καὶ ἂς εἰπῶμεν· « Ὅποιος διὰ ἐφημερίδος
« Ἐγγίσῃ τὸ Πολίτευμα τῆς ἱερᾶς πατρίδος
« Ὑπόκειται εἰς κάθειρξιν τριῶν καὶ πέντε χρόνων. »
Συναδελφοί, πιστεύσατε· ἡ λέξις αὐτὴ μόνον
Τῶν ἐλευθέρων μας εὐθὺς τὸ στόμα θέλει κλείσει.
Ἡ Ἀθηνᾶ τὸ Σύνταγμα τολμᾷ νὰ κωδωνίσῃ;
Τὴν ῥίπτομεν εἰς φυλακῆς δαιδάλους βαθυτάτους,
Διότι τὸ Πολίτευμα προσέβαλε τοῦ Κράτους...

Οἱ πέντε ΥΠΟΥΡΓΟΙ ὁμοῦ, σκύπτοντες τὴν κεφαλήν.

Καλὰ κάλιστα τὰ εἶπες! τοῦ Γκιζότου ἔχεις στόμα!
Σὲ ἁρμόζει νὰ διέπῃς τὸ ὑπουργικόν μας Σῶμα!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ γράφει στιγμάς τινας, καὶ ὕστερον ἀναγινώσκει τὰ γραφέντα εἰς τοὺς ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ.

« Φυλάκισις τριῶν ἐτῶν κατὰ τῶν προσβαλλόντων
« Τὰς πράξεις τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν ὑπουργευόντων.
« Φυλάκισις δύω ἐτῶν εἰς ὅσους θρασυτάτους
« Ἐγγίσωσι τὸ σεβαστὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους.
« Φυλάκισις ἔτους ἑνὸς εἰς ὅποιον χλευάσῃ
« Διοικητὰς ἢ Δικαστάς. Ἀλλ' ἐπὶ τούτοις πᾶσι
« Τὴν κρίσιν ἐπιτρέπομεν κ' ἐπίκρισιν πλατέως,
« Καὶ δύναται ὁ κάλαμος ἑκάστου συγγραφέως
« Εἰς τὸν λευκὸν περγαμηνὸν νὰ τρέχῃ ἐλευθέρως,
« Ἀρκεῖ νὰ μὴν προσβάλλεται τοῦ Νόμου κανὲν μέρος. »

(Παύει τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ λέγει.)

Μὲ τοῦτο σέβας δείχνομεν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν
Καὶ εἰς τὸν Τύπον φέρομεν πληγὴν ὁμοῦ καιρίαν·
Τὸν νοῦν τοιούτου πονηροῦ λαοῦ διὰ νὰ πήξῃς,
Τὸ ἤξεις σὲ χρειάζεται, ἀφήξεις οὐ σὺ θνήξεις·
Ἐλευθερίαν δίδε τον, καὶ μὴν τὸν δίδῃς ὅμως·
Κυβέρνα τρὶς ἐλεύθερα, καὶ πέντε παρανόμως...

Οἱ πέντε ΥΠΟΥΡΓΟΙ' ὁμοῦ, σκύπτοντες τὴν κεφαλήν.

Καλὰ κάλιστα τὰ εἶπες! μέγας ἀρχιμέγας ὄντως!
Ἡ σοφία Σιρὰχ εἶσαι καὶ ὁ νοῦς τοῦ Σολομῶντος!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ γράφει ἀκόμη ὀλίγα τινὰ, καὶ τ' ἀναγινώσκει ἔπειτα εἰς τοὺς ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ.

« Φυλάκισις ἔτους ἑνὸς εἰς ὅποιον συγγράψῃ
» Κατά τινος Δυνάμεως καὶ μῶμον τὴν προσάψῃ... »

(Παύει τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ λέγει μὲ χαμηλὴν φωνήν.)

Καθ' ὅσον (μυστικώτατον κ' ἐδῶ αὐτὸ ἂς μένῃ)
Καθεὶς ἡμῶν, ἐλπίζων τι ἀπὸ τὰ τρία Γένη,
Ὑπάρχει Ἄγγλος, Μόσκοβος ἢ Γάλλος τὴν καρδίαν,
Καὶ οὕτω προβιβάζεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν...

Οἱ πέντε ΥΠΟΥΡΓΟΙ' ὁμοῦ, σκύπτοντες τὴν κεφαλήν.

Καλὰ κάλιστα τὰ εἶπες! τοῦ Γκιζότου ἔχεις στόμα!
Σὲ ἁρμόζει νὰ διέπῃς τὸ ὑπουργικόν μας Σῶμα!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ὁ Νόμος ἐτελείωσε· συναδελφοί μου, φθάνει·
Πλὴν πρέπει νὰ ἐπιπασθῇ ὀλίγον ἡ μελάνη·

Ἡ ἄμμος νάτης ἡ χρυσῆ...

(Γράφει πάλιν, καὶ ὕστερον ἀναγινώσκει.)

« Ἐπιθυμοῦντες λίαν
« Νὰ γράφῃ τὰς ἰδέας του ὁ Ἕλλην μ' εὐκολίαν,
« Ἀδάσμευτα κηρύττομεν ἀπὸ τὰ Τελωνεῖα
« Χαρτὶ καὶ πιεστήρια, μελάνην καὶ στοιχεῖα. »

(Παύει τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ λέγει.)

Τί θέλουν πλέον μᾶς εἰπεῖ ὁπόταν ἡ Μελίτη
Μᾶς στέλλῃ πλοῖα μὲ χαρτὶ μεγάλα ὡς τὰ κήτη;
Ἐλευθερία ποῦ ἀλλοῦ ἐδόθη πλατυτέρα;
Ποῦ ἡ μελάνη, ποῦ ἀλλοῦ ἀφέθη ἐλευθέρα;..
Ἀμέσως εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου ὅμως·
Ἀμέσως νὰ συζητηθῇ ὁ περὶ Τύπου Νόμος·
Καὶ ἂν ἐκεῖ γένῃ δεκτὸς ἢ παρ' ἐλπίδα πέσῃ,
Ὁ τυπογράφος πάντοτε ἂς προσταχθῇ νὰ θέσῃ
Μὲ γράμματα θεώρατα ἐντὸς τοῦ προοιμίου
« ΤΗ'Ν ΓΝΩ'ΜΗΝ ΔΕ' Α'ΚΟΥ'ΣΑΝΤΕΣ Η'ΜΕΙ'Σ ΤΟΥ' ΣΥΜΒΟΥΛΙ'ΟΥ ».

(Ἀκολουθεῖ στιγμάς τινας σιωπή.)

Ο' ΥΠΟΥΡΓΟ'Σ τῶν ἐξωτερικῶν, πλησιάζων εἰς τὸν Πονηρίδην.

Ὡς ἔθνη συνταγματικά, οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Γάλλοι
Μὲ κρυφολέγουν « Σύνταγμα! » οἱ δὲ τῆς Ἄρκτου ἄλλοι
Ἀσύντακτοί μας Μόσκοβοι « μὴ Σύνταγμα! » μὲ ψάλλουν,
Καὶ ὅλοι τὰς ἰδίας των θελήσεις μ' ἐπιβάλλουν.
Τί πρὸς τοὺς μὲν, τί πρὸς τοὺς δὲ, τί πρέπει ν' ἀντιψάλλω;

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ.

Πρὸς μὲν τοὺς Γαλλοβρεττανοὺς νὰ λέγῃς· « Δίχως ἄλλο
« Τὸ Σύνταγμα θέλει δοθῇ, διότι (βλέπουν μόνοι)
« Οἱ πάτοι του ὑψώθησαν, ἡ στέγη τελειώνει· »
Πρὸς δὲ τοὺς Ῥώσους μυστικά· « Ἡ Ἀντιβασιλεία
« Ὀλίγα συνταγματικὰ μᾶς ἔφερε στοιχεῖα·
« Πλὴν ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ ὀπίσω νὰ τὰ λάβῃ,
« Καὶ δι' αὐτὸ λοξογυρνᾷ μὲ τέχνην τὸ καράβι
« Καὶ στρέφει ὅσον ἠμπορεῖ πρὸς τὸν βοῤῥᾶν τὴν πρῶραν· »
Μακρὰν λοιπὸν ἄς μὴν φρονοῦν τὴν ποθουμένην ὥραν·
Μὲ τοῦτο τ' ἀσυμβίβαστα, ὡς βλέπεις, συμβιβάζεις
Κ' εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν τριῶν τὸ νόμισμα στοιβάζεις.

Ο' ΥΠΟΥΡΓΟ'Σ τοῦ πολέμου, ὁμοίως.

Συμφέρει νὰ μὴν φύγωσιν οἱ Παυαροί. Ἀλλ' ὅμως
Ἑσπερινοῦ σικελικοῦ μὲ κυριεύει τρόμος.
Τί τὸ πρακτέον, Πρόεδρε;

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ.

Διαταγὴ πλατεῖα
Τοιαύτη τις νὰ στέκεται εἰς ὅλα τὰ Γραφεῖα·
« Ἐντὸς ὀλίγου θέλουσιν οἱ μείναντες ὀλίγοι
« Τεχνῖται κἰ ἄλλοι Παυαροὶ ἀπὸ τὸ Κράτος φύγει. »
Πλὴν οὐδ' ὀπίσω, οὐδ' ἐμπρὸς αὐτοὶ νὰ μὴν πηγαίνουν,
Νὰ φεύγουν οὕτω πάντοτε, καὶ πάντοτε νὰ μένουν.

Ο' ΥΠΟΥΡΓΟ'Σ τῆς οἰκονομίας, ὁμοίως.

Τὸ Κράτος ἔχει, Πρόεδρε, ἀνάγκην νέου πόρου·
Γογγύζει ὅμως ὁ λαὸς εἰς βάρος νέου φόρου·
Πλὴν στέκουν καὶ χωρὶς δραχμὰς τῶν Παυαρῶν οἱ Λόγοι;
Νὰ ῥίψωμεν ἓν δόσιμον ἐκτάκτως;

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, μετ' ὀλίγην σκέψιν.

Ναὶ καὶ ὄχι...

Ἀπὸ τὸν φόρον τῆς βοσκῆς, χωρὶς λεπτοῦ κἀμμίαν
Παραμικρὰν ἐλάττωσιν, χωρὶς λεπτοῦ ζημίαν,
Κρυφὰ κρυφὰ τοὺς ἐθνικοὺς λειμῶνας ν' ἀποσπάσῃς
Κ' εἰς τοὺς βοσκοὺς μὲ μετρητὰ νὰ τοὺς ἐνοικιάσῃς.
Μ' αὐτὸν τὸν τρόπον θέλομεν γελάσει τοὺς ποιμένας,
Καὶ θέλουν δὶς τὰς γαίας μας μᾶς ἔχει πληρωμένας·
Τὸν φόρον οὕτω θέλομεν καὶ βάλει καὶ δὲν βάλει·
Ὀλίγη μόνον θὰ συμβῇ ἐφημεριδοζάλη.

Ο' ΥΠΟΥΡΓΟ'Σ τῆς δικαιοσύνης, ὁμοίως.

Τὸν Κώδηκα τὸν γαλλικὸν νὰ μεταφράσω πρέπει,
Ἢ ἄλλως πως ὁ Πρόεδρος τὸ πρᾶγμα τοῦτο βλέπει;
Ἐπιτροπὴ περὶ αὐτοῦ πρὸ χρόνων ἐσυστήθη·
Πλὴν ἀδρανῆ τὰ μέλη της, ἀκίνητα ὡς λίθοι,
Οὐδ' ἅπαξ συνεδρίασαν.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Τὸ πρᾶγμα καλὰ τρέχει·
Ἐπιθυμῶ φαινόμενα κινήσεως νὰ ἔχῃ
Τὸ ἔθνος, πλὴν πραγματικῶς ἀκίνητον νὰ μένῃ·
Ἀλλέως, μ' ἐπικίνδυνον ταχύτητα προβαίνει.

Ο' ΥΠΟΥΡΓΟ'Σ τῶν ναυτικῶν, ὁμοίως.

Τὸ Κράτος, ὡς θαλάσσιον, ἀνάγκην ἔχει πλοίων.
Ἀλλὰ ἡμεῖς καὶ ναυτικῶν στερούμεθα Σχολείων,
Καὶ μόλις δέκα ἔχομεν μικρὰς Κανονοφόρους.

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, σηκωνόμενος.

Ἀρκοῦν αὐταὶ νὰ φέρωσι τῶν νήσων μας τοὺς φόρους...

(Ἡ συνεδρίασις διαλύεται, καὶ οἱ πέντε ΥΠΟΥΡΓΟΙ ἀναχωροῦν.)

Τὸ μέγιστον μυστήριον τοῦ κυβερνᾷν γνωρίζω
Ἐγὼ μονάχος, καὶ τὸν νοῦν τῶν ἄλλων ταλανίζω.
Ποῦ ἔμαθε τὸ ποίμνιον αὐτῶν τῶν Ὑπαλλήλων
Τὴν ὑψηλὴν Πολιτικήν; Τί θέλεις; κόψε ξύλον
Καὶ κάμε τώρα Σύμβουλον, καὶ κάμε Γραμματέα...

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, ΣΤΑΣΙΜΟ'ΠΟΥΛΟΣ.

ΣΤΑΣΙΜΟ'ΠΟΥΛΟΣ.

Ὤ! τώρα θὰ μ' ἀκροασθῇς· χρυσᾶ σὲ φέρνω νέα·
Μεγάλους δρόμους ἔκοφτα εἰς ἕνα σπῆτι κάτω
Χωρὶς νὰ ξεύρω οὔτ' ἐγὼ τί θέλω, τί φυλάττω,

Ὁπόταν ἡ κυρία του τρὶκ! τρὰκ! τὸ παραθύρι·
Μαγνήτης τὴν καρδίαν μου αἰσθάνθηκα νὰ σύρῃ·
Μὲ ταπεινότητα λοιπὸν τὴν προσκυνῶ, κ' ἐκείνη
Ἀδαμαντοπερέχυτη χρυσᾶς ἀκτίνας χύνει·
« Μὴν τάχα, εἶπα μόνος μου, ἡ ἔκλαμπρη Κυρία
« Τὰ μέλλοντά μου ἔμαθεν ἐξαίφνης μεγαλεῖα,
« Καὶ τὸν Νομάρχην προσπαθῇ νὰ βάλ' εἰς τὸ καρύδι;
« Μὲ φαίνεται μισόκοπη· ἀκόμα χέρι δίδει. »
Αὐτὰ καὶ ἄλλα μελετῶν καὶ λέγων κατὰ μόνας,
Εἰς τοὺς πλουσίους ἔφθασα τῆς Δόμνας μου κοιτῶνας...
« Κυρία μου, πρώτην φορὰν τιμὴν ἐγὼ λαμβάνω
« Ν' ἀνέβω εἰς τὸν οἶκόν σας τὸν ἔκλαμπρον ἐπάνω·
« Σᾶς εἶδα ναὶ εἰς εὐγενεῖς οἰκίας ἀπειράκις,
« Κ' εἰς συναναστροφὰς πολλὰς μὲ εἴδετε πολλάκις·
« Πλὴν εὐλογῶ τὸν τωρινὸν τῆς τύχης μου ἀστέρα·
« Φεγγοβολεῖτε, Δόμνα μου, ἐμπρός μου ὡς ἡμέρα... »
Καὶ τότε τὴν ἐξιστορῶ τί πῦρ μὲ καταφλέγει,
Κ' ἐκείνη μ' ἓν μειδίασμα « Καθῆστε δά! » μὲ λέγει·

« Δὲν εἶναι λόγος δι' ἐμὲ τελείως... ἔχω μίαν
« Εἰς ὥραν γάμου κόρην μου ὡραίαν καὶ πλουσίαν...
— Δὲν βλάπτει, Δόμνα μου, ποσῶς· ἂς ἦναι καὶ ἡ κόρη. »
Ἐπάνω κάτω μ' ἔκστασιν ἐκείνη μ' ἐθεώρει,
Καὶ τέλος « Μὴν βιάζεσθε! » μὲ εἶπε· « στενὸν φίλον
« Τὸν Πονηρίδην ἔχετε, τοῦ Κράτους μας τὸν στύλον·
« Αὐτὸ τὸ γράμμα ἤθελα εἰς χεῖράς του νὰ φθάσῃ·
« Πλὴν ποῖος τώρα ἠμπορεῖ κἂν νὰ τὸν πλησιάσῃ;
« Τὸ Κράτος ὅλον κυβερνᾷ, φροντίδας τόσας ἔχει,
« Κ' εἰς μάτην ἀπὸ τὸ πρωῒ ὁ ἄνθρωπός μου τρέχει.
— Τὸ δίδω... » εἶπα, πλὴν ξερὸς καὶ μὲ τρεμοῦλαν γλώσσης.

(ἐγχειρίζων ἓν γραμμάτιον εἰς τὸν Πονηρίδην.)

Τὸ γράμμα τοῦτο, Ὑπουργὲ, ὁπόταν ἀναγνώσῃς,
Ὀλλανδικὰ θέλεις ἰδεῖ νὰ βρέχουν τῆς Βλαχίας.
Ἡ Δόμνα τὸν Πρωθυπουργὸν ζητεῖ τῆς Μοναρχίας.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ τὸ ἀναγινώσκει.

« Πανέκλαμπρέ μου! ἐπειδὴ ἀπόψε τὰς ἐννέα
« Εἰς τὸν χορόν μου ἐκλεκτὴ θὰ ἔλθῃ νεολαία

« Καὶ πλῆθος ἐπροσκάλεσα Δομνίτσας καὶ Κοκόνας,
« Ὁρίσατε, παρακαλῶ, καὶ δύω στιγμὰς μόνας
« Μὲ τὴν μυριοπόθητον λαμπράν σας παρουσίαν
« Τιμήσατε τὴν δούλην σας, τὴν Δόμναν Πρι: Μαρίαν.»
Αὐτὸ τὸ «Πρι:» τί θὰ εἰπῇ;

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί ἄλλο; Πριγγιπέσσα.
Εἰς κάθε «Πρι:» καὶ μία πρὶν λαμπρότης εἶναι μέσα,
Λαμπρότης τοῦ πριχοῦ λαμπροῦ, πλὴν σήμερον ἀθλίου
Καὶ ἀπὸ ἄνεμον σφοδρὸν σβυσθέντος Φαναρίου.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Μὲ εἶδαν Ὑπουργὸν, κ' εὐθὺς μ' ἐπῆραν στὸ σημάδι.
Πηγαίνω, Στασιμόπουλε, νὰ τὴν ἰδῶ τὸ βράδυ...
Ἀλλ' ἐν τοσούτῳ ἡ Αὐλὴ μὲ περιμένει... φεύγω...

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, *τρέχων κατόπιν του.*

Κ' ἐγὼ μαζύ σου, Ὑπουργὲ, εἰς τὸν λαὸν νὰ εὔγω.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

(Μεγαλοπρεπὴς θάλαμος ὑποδοχῆς εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Δ. Μαρίας.)

ΣΚΗΝΗ Α.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, μόνος.

Μ' ἐμήνυσε βιαστικὴ τοῦ οἴκου ἡ κυρία,
Καὶ ἦλθα τὴν ῥητὴν στιγμήν· ἀλλὰ ψυχὴ κάμμία·
Εἰς τὸν καθρέπτην βέβαια ἡ Πριγγιπέσσα εἶναι·
Ὦ! καθ' ἡμέραν φθείρονται, φραγκεύουν αἱ Ἀθῆναι...

(βλέπων γύρω του.)

Ὁποία πολυτέλεια, καὶ πόσον ὀλεθρία
Εἰς τῆς Ἑλλάδος ἔπεσε τὴν γῆν ἐπιδημία!
Καθεὶς τὸ ἔθνος ἄφησε, καὶ δι' ὀλίγα σκεύη
Τὴν ἰδικήν του ἅλυσον καὶ τοῦ λαοῦ χαλκεύει...
Ἐν μέσῳ τούτων τῶν λαμπρῶν ἐπίπλων ἂς καθήσω,
Καὶ μόνος ἂς συλλογισθῶ καὶ μόνος ἂς μετρήσω
Τὰς ὅσας ἐδοκίμασα καιρίας ἀλγηδόνας

Εἰς δέκα χρόνους, δὶ ἐμὲ μακροὺς ὑπὲρ αἰῶνας...
Ἐχάρην ὅτε ἤκουσα, ἐχάρην ὅτε εἶδα
Ἐκ δούλης τὴν πατρίδα μου σκηπτοῦχον Βασιλίδα.
Πλὴν ἔκλαυσα εἰς τὴν σεπτὴν Συνέλευσίν της ὅτε
Ὁρμήσαντες οἱ μισθωτοὶ τῶν Φράγκων στρατιῶται
Κατέκοψαν μὲ σίδηρον γυμνὸν ἀπὸ τὴν θήκην
Τὴν μὲ τὸν Ὄθωνα γραπτὴν τοῦ ἔθνους μου Συνθήκην,
Καὶ ὅτε εἶδα ἔπειτα πρωρεῖς μας ὢ τοῦ αἴσχους!
Κοβέλους γελωτοποιοὺς, Φραήρους ἀδολέσχους·
Θρηνῶ καὶ τώρα τοὺς λαμπροὺς πρωταθλητὰς τοῦ Γένους,
Τοὺς ὡς τὰ σκάφη τὰ σαπρὰ παράμερα κειμένους·
Θρηνῶ αὐτοὺς τρισπένητας καὶ περιλύπους βλέπων,
Καὶ βλέπων τὸ Πολίτευμα εἰς δεσποτείαν ῥέπον...

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, Δ. ΜΑΡΙΑ.

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Μὲ συγχωρεῖτε· ἄργησα· μ' ἐκράτουν ὁ Σπαθάρης,
Ὁ Ἄγας, ὁ Ποστέλνικος, ὁ Μπάνος, ὁ Κλοτσιάρης·

Δὲν κάμνω ἀντικάμαραν εἰς φίλους καθὼς εἶσθε...
Πλὴν δὲν μᾶς πολυφαίνεσθε καὶ δὲν μᾶς ἐνθυμεῖσθε.
Ἡ Δόμνα ἡ μητέρα μου, ἡ κόρη μου Δομνίτσα,
Ὁ Δραγουμάνος ὁ γαμβρὸς, ἡ νύμφη Κοκονίτσα,
Μὲ εἶναι ὅλοι μάρτυρες μ' ἐπιθυμίαν πόσην
Οἱ ὀφθαλμοί μου πάντοτε ζητοῦν νὰ σᾶς ἰδῶσιν.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Ἐὰν εἰς τὴν οἰκίαν σας, Κυρία, δὲν συχνάζω,
Ὀλίγον, ὡς ἠξεύρετε, τὸν κόσμον πλησιάζω.

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Γνωρίζετε τῆς κόρης μου τὸ μέγα γένος...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Κἄπως.

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Μουρούζης ἦτον φοβερὸς ὁ τοῦ πατρός της πάππος·
Τῆς Μολδαβίας Ἡγεμὼν, ὁ πάππος της ὁ ἕνας
Ἐσφάγη καταγόμενος ἀπὸ τοὺς Μαυρογένας·
Τὸν ἄλλον πάλιν πάππον της, Αὐθέντην τῆς Βλαχίας,
Ἡ κραταιὰ τὸν ἔπνιξεν ἀγχόνη τῆς Τουρκίας.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Κυρία μου, είχε πολλάς ὁ Τοῦρκος, βλέπω, σχέσεις
Μὲ τοὺς λαιμοὺς τῶν πάππων της... Ἀλλὰ τῆς Πριγγιπέσσης
Τίς εἶναι ἡ διαταγή; Τὸν δοῦλόν της τί θέλει;
Ποῦ νὰ τὸν στείλῃ καὶ εἰς τί νὰ τὸν προστάξῃ μέλλει;

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Τὴν θυγατέρα μου ποθῶ μὲ Ὑπουργὸν τοῦ Κράτους
Νὰ ὑπανδρεύσω. Εἰς σκοποὺς τοσοῦτον εὐρυτάτους
Σᾶς ηὗρα τὸ καλήτερον ἀπ' ὅλα μου τὰ μέσα.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Εὐγνώμων διὰ τὴν τιμὴν, Κυρία Πριγγιπέσσα.

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Γνωρίζω μ' ἀγαλλίασιν καὶ μὲ χαρὰν βαθεῖαν
Τὴν μὲ τὸν νέον Ὑπουργὸν μεγάλην σας φιλίαν.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Τὸν Πονηρίδην λέγετε;

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Τὸν Πρόεδρον τοῦ Κράτους.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Δὲν ἔχω συναναστροφὴν μὲ τοὺς Ἐξοχωτάτους·
Σᾶς λέγω δὲ, Κυρία μου, ἐν παρενθέσει μόνον,
Ὁ γάμος εἶναι σύνδεσμος πολλῶν καὶ μακρῶν χρόνων,
Καὶ ὁ βαθμὸς τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τῆς μητρὸς τὴν ζύγην
Νὰ ἔχῃ πρέπει, Δόμνα μου, βαρύτητα ὀλίγην.
Μετρήσατε τοὺς Ὑπουργοὺς, ἀφ' οὗ ἡ Μοναρχία
Εἰς τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν ἱδρύθη τὰ μνημεῖα·
Εἰς δέκα χρόνους ἑκατὸν μετήλλαξε τὸ Κράτος,
Καὶ δύω τρεῖς των εἴδαμεν λιμώττοντας ἐσχάτως·
Τὸν Πονηρίδην κρίνατε χωρὶς τὴν ἐπωμίδα,
Καθὼς θὰ μείνῃ αὔριον.

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Ποτέ μου δὲν σᾶς εἶδα
Νὰ φέρεσθε τόσον ψυχρά· πλὴν τὸ καταλαμβάνω·
Δὲν ἔχω τὴν παραμικρὰν ἰσχὺν εἰς σᾶς ἐπάνω·
Μὴ, φίλε, εἰς ἡμᾶς αὐτὴν τὴν χάριν ἀπαρνῆσθε·
Εἰς τί σᾶς ἐπροσκρούσαμεν καὶ μᾶς ἀποποιεῖσθε;..

(γονατίζουσα ἐμπρός του.)

Ἰδοὺ καταβιβάζομαι, εἰς φίλου πίπτω πόδας
Μὲ ὅλους τοὺς προπάππους μου καὶ πάππους μου τοὺς Βόδας...
Μὴ, μὰ τὰς δέκα κούκας των, τὰς δέκα καμπανίτσας,
Μὰ ὅλης μου τῆς γενεᾶς τὰς Δόμνας καὶ Δομνίτσας,
Μὴν μ' ἀποῤῥίπτετε... θερμῶς, θερμῶς σᾶς ἱκετεύω...
Μ' αὐτὸν, ἢ τὴν Δομνίτσαν μου μὲ ἄλλον δὲν νυμφεύω...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, ἀνορθώνων τὴν Δ. Μαρίαν.

Κυρία, εἶμ' εἰλικρινής...

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Ποσῶς δὲν ἀμφιβάλλω.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Νὰ λέγω δὲν συνείθισα τὸ ἓν διὰ τὸ ἄλλο·
Τοῦ ἤμουν φίλος εἰς αὐτὴν πρὶν ἀναβῇ τὴν θέσιν·
Πλὴν σήμερον διέκοψα τὴν παλαιάν μας σχέσιν·
Μαζύ του τὰ ἐχάλασα δὲν εἶναι πολλὴ ὥρα.

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Μαζύ του τὰ ἐχάλασες! Καὶ τί θὰ γένῃς τώρα;

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

Τῆς μεταξύ μας σχέσεως ἡ στάσις εἶναι αὕτη.

Δ. ΜΑΡΙΆ.

Μαζύ του τὰ ἐχάλασες! καὶ διατί τοιαύτη
Σ' ἐπῆλθε, γέρων, συμφορά; πολὺ, πολὺ λυποῦμαι·
Ἀλλὰ τὸν περιμένομεν· θὰ ἔλθῃ, καὶ φοβοῦμαι
Μὴν μᾶς ἰδῇ ἐδῶ μαζύ· βιάζομαι νὰ φύγω...

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, ἀναχωρῶν.

Ἐγὼ, ἐγὼ, Πανέκλαμπρη, τὸν δρόμον σᾶς ἀνοίγω.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Δ. ΜΑΡΙΆ, μόνη.

Εἰς πόδας ἔπεσα ἑνὸς, Θεὲ, ἀγενεστάτου!
Ἑνὸς δασκάλου! ἑνὸς Κὺρ μὲ τὰ πατερημά του!..

(ἑνώνουσα ἱκετευτικῶς τὰς χεῖρας ἔμπροσθεν παλαιῶν τινων εἰκόνων ἐπισήμων Φαναριωτῶν.)

Συγχώρησέ με, γενεὰ λαμπρὰ τοῦ Φαναρίου!
Αὐτὸ τὸ μέγα σφάλμα μου θὰ κλαίω διὰ βίου...
Συγγνώμην, πάππε! πρόπαππε! συγγνώμην! τρὶς συγγνώμην!
Μὲ πόθον τοῦ νὰ ὑψωθῶ ἐκαταβιβαζόμην...

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Δ. ΜΑΡΙ'Α, Δ. ΑΝΝΗ'ΚΑ, ΥΠΗΡΕ'ΤΑΙ.

Δ. ΑΝΝΗ'ΚΑ, ὡς ἔξω φρενῶν.

Ὁ Ὑπουργός!..

ΕΝΑΣ ΥΠΗΡΕ'ΤΗΣ.

Ὁ Πρόεδρος!..

Α'ΛΛΟΣ.

Μὲ τὴν χρυσῆν στολήν του!..

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Καὶ κάθεσθε;.. δὲν τρέχετε εἰς προϋπάντησίν του;..

Δ. ΑΝΝΗ'ΚΑ.

Νὰ δώσῃ λόγον ἔστειλεν ἐμπρός του τρεῖς Κλητῆρας...

Δ. ΜΑΡΙ'Α, πρὸς τοὺς ΥΠΗΡΕ'ΤΑΣ.

Τί στέκεσθε; τὰ χάσετε; ἀνοίξετε τὰς θύρας·
Δεχθῆτέ τον μὲ τὴν πομπὴν τοῦ Φαναρίου ὅλην·
Ῥοδόσταμμα καὶ κάπνισμα καθὼς καὶ εἰς τὴν Πόλιν·
Μὲ ποδιὰν ὁλόχρυσην καφὲ, γλυκὸ εὐῶδες...

(Οἱ ΥΠΗΡΕ'ΤΑΙ φεύγουν.)

ΣΚΗΝΗ Ε.

Δ. ΜΑΡΙ'Α, Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Ὁ Ὑπουργός!.. Ὁ Πρόεδρος!.. Μὲ λύονται οἱ πόδες...

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Νὰ ἔλθῃ τόσον ἐνωρὶς, πρὶν ἡ ἐννάτη φάθσῃ!
Τί φέρσιμον εὐγενικόν! ὁ κόσμος πῶς θὰ σκάσῃ!..
Ν' ἀλλάξω τρέχω, κόρη μου, ὡς εἰς ἡμέραν γάμου,
Νὰ βάλω τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο ἔνδυμά μου,
Ὁποῦ ἐπρωτοφόρεσα εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Βιέννης.
Μ' αὐτὸν ἐν τούτοις μοναχὴ συμφέρει καὶ νὰ μένῃς...

(Ἐμβαίνει μὲ βίαν εἰς ἕνα πλαγινὸν κοιτωνίσκον.)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ.

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ, ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, ἀπὸ τὸ κατώφλιον μὲ χαμηλὴν φωνὴν πρὸς τὸν Λεπρέντην, ὅστις φαίνεται στέκων ἔξω.

Νὰ ἔλθῃς, καθὼς εἴπαμεν, ἐδῶ νὰ μὲ καλέσῃς...

(κατ' ἰδίαν.)

Εἰς Πριγγιπέσσας ἄλλως πως δὲν ἠμπορεῖς ν' ἀρέσῃς...

(προχωρῶν πρὸς τὴν Δ. Ἀννῆκαν.)

Δομνίτσα μου, ἂν μ' ἔνδυμα ἐπίσημον ἐμβαίνω,
Ἂν εἰς τὴν μέσην μου χρυσοῦν ζωστῆρα περιδένω
Καὶ ἂν σκιάζῃ πτερωτὸς τὴν κεφαλήν μου πῖλος,
Ὁ Πρέσβυς ὁ ἀντικρυνὸς, στενώτατός μου φίλος,
Μὲ τὴν Αὐλὴν μ' ἐκάλεσεν ἀπόψε εἰς τὸ δεῖπνον·
Φοροῦμεν τὴν στολὴν ἡμεῖς ἀκόμη κ' εἰς τὸν ὕπνον...

(Εὐγάλλει τὸ τρίκωχον καὶ χαιρετᾷ)

Δ. ἈΝΝΗΚΑ, μὲ πολλὰς ὑποκλίσεις.

Ὁ ἐρχομός σας τὰς εὐχὰς τοῦ οἴκου μας πληρώνει,
Καὶ ἡ ἐπισημότης του μᾶς καθυποχρεώνει...

(προσκαλοῦσά τον εἰς ἓν πολυέδριον, ὅπου ὑπάγει νὰ καθήσῃ καὶ αὐτή.)

Πλὴν, Κύριε, ὁρίσατε... ἐδῶ, ἐδῶ ἐπάνω...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, κάμνων τὸν κουρασμένον.

Ναὶ, νὰ καθήσω, Δόμνα μου... ὀλίγον ν' ἀνασάνω...

(Κάθηται πλησίον της.)

Ἐσβύσθηκα, Δομνίτσα μου, ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις·
Τοῦ Ὑπουργοῦ, πιστεύσατε, μ' ἐγήρασεν ἡ θέσις·

Αἰὼν ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ἡ μία μου ἡμέρα...

Δ. ἈΝΝΗΚΑ, καθ' ἑαυτήν.

Ἀλλοίμονον! καὶ γίνεται μορφὴ νεαρωτέρα;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἐλεύκυναν τὰς τρίχας μου τοῦ ἔθνους αἱ φροντίδες·
Μ' ἐκύρτωσαν αἱ ἀργυραῖ αὐταί μου ἐπωμίδες·
Ὑπέγραψα Διαταγὰς τὴν ταχυνὴν χιλίας·
Ἐμπόδισα τὸν πόλεμον ἀπόψε τῆς Τουρκίας...

(κτυπῶν τὸ ξίφος του.)

« Ἀπὸ αὐτὴν τὴν σπάθην σου » οἱ πέντε Διπλωμάται
Μὲ εἶπαν « τῆς Ἀνατολῆς τὸ θέμα ἐξαρτᾶται· »
Κ' ἐγὼ ἐφάνθηκα καλὸς εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην,
Καὶ οὕτω διετήρησα τὴν γενικὴν εἰρήνην...

(ὑπάγων εἰς τὴν θύραν.)

Νικόλαε! Δημήτριε! Κλητῆρές μου, ποῦ εἶσθε;
Χελῶναι, δὲν σαλεύετε; Χελῶναι, δὲν κινεῖσθε;
Πηγαίνετε ν' ἁρπάσετε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον
Τὸν φάκελλον τὸν δέκατον ὑπὸ τὸ Μ στοιχεῖον...

(ἐπιστρέφων πρὸς τὴν Δ. Ἀννῆκαν, καὶ γλυκύνων
τὴν φωνήν του.)

Νὰ φέρω ἐλησμόνησα πολύτιμον ἓν φύλλον,
Νὰ φέρω τὸν κατάλογον τῶν νέων Ὑπαλλήλων·
Νὰ σᾶς τὸν δείξω ἤθελα, διὰ νὰ μὲ εἰπῆτε
Τοὺς ποίους παραδέχεσθε, τοὺς ποίους ἐξαιρεῖτε...

(καθήμενος πλησιέστερα εἰς αὐτὴν, καὶ μὲ τόνον φωνῆς
γλυκύτερον ἀκόμη.)

Κυρία μου, δὲν ἔχετε νὰ βάλω εἰς Γραφεῖον
Κἀνένα ἐκ τοῦ γένους σας, κἀνένα σας οἰκεῖον;
Ὠφέλιμος νὰ σᾶς φανῶ εἰς ἄκρον ἐπεθύμουν.
Ἂν εἶχα τὴν φιλίαν σας, μακαριστὸς θὰ ἤμουν...

Δ. ἈΝΝΗΚΑ.

Νὰ σᾶς πιστεύσω; Ἆρά γε ὡς Ὑπουργὸς λαλεῖτε,
Ἢ ἀληθῶς αἰσθάνεσθε τὰ ὅσα ὁμολεῖτε;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ

Εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ Ὑπουργοῦ ὀμνύω,
Τὴν θελκτικὴν εἰκόνα σας εἰς τὴν ψυχήν μου κλείω.

Δ. ΑΝΝΗΚΑ.

Συνειθισμένοι πάντοτε εἰς τὴν Διπλωματίαν,
Ἐντύπωσιν οἱ Γραμματεῖς λαμβάνετε κάμμίαν;

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Διότι ἔχω Ὑπουργοῦ βαθμὸν καὶ χαρακτῆρα,
Ἀπὸ τὴν φύσιν σιδηρᾶν καρδίαν δὲν ἐπῆρα.
Ἐμπρὸς εἰς ἕνα πρόσωπον γλυκὺ, χαριτωμένον
Τὸ μέτωπον τὸ σκυθρωπὸν καὶ τὸ ῥυτιδωμένον
Τοῦ Ὑπουργοῦ φαιδρύνεται, λαμβάνει στιλπνὴν φάσιν,
Τὸ πνεῦμά του ὑψώνεται, λαμβάνει νέαν τάσιν,
Εἰς τῆς δεινῆς Πολιτικῆς τὰ σκότη ἐμβαθύνει
Καὶ τῶν λαῶν σοφώτερα τὰς τύχας διευθύνει.
Πλὴν εἰς τὴν κλίσιν του αὐτὴν τὴν εὐγενῆ καὶ πρώτην,
Εἰς τοῦτο διακρίνεται ἀπὸ τὸν ἰδιώτην·
Ὁ νοῦς του εἰς τὰ ταπεινὰ ποτὲ δὲν καταβαίνει,
Ἀλλ' ἀποβλέπει πάντοτε εἰς Ἡγεμόνων γένη,
Διότι μόνον μ' εὔκλειαν μεγάλης εὐγενείας
Ἡ λάμψις τῆς ὑπουργικῆς νυμφεύεται ταινίας·

Ἡ ἐπωμὶς ἡ ἀργυρᾶ, ἡ ἐπωμὶς πρὸ πάντων
Αὐθεντικὸν διάδημα ζητεῖ ἐξ ἀδαμάντων.

(γονατίζων ἐμπρός της.)

Τοιαύτας ἔχων ὑψηλὰς ἀρχὰς καὶ θεωρίας,
Τὸ βλέμμα μου προσήλωσε ἐπάνω τῆς Κυρίας
Καὶ λέγω (τὸν Πρωθυπουργὸν ἀφίνων κατὰ μέρος)
Θερμὸς ὅτι τὰ σπλάγχνα μου καταφλογίζει ἔρως,
Καὶ ἂν εἰς τὴν πανέκλαμπρον Δομνίτσαν μου ἀρέσῃ
Τοῦ γένους της τὴν εὔκλειαν εἰς χεῖράς μου νὰ θέσῃ,
Θὰ ἦμαι τρισμακάριος εἰς ἔκλαμπρον ἀγκάλην
Νὰ λησμονῶ τὴν ὑψηλὴν τῶν Συνταγμάτων ζάλην,
Καὶ ἀπὸ τὴν χρυσόπεπλον τοῦ νεονύμφου κλίνην
Ἐθνῶν ν' ἀνοίγω πόλεμον, ἢ νὰ σφαλῶ εἰρήνην...

(διακόπτων τὴν φωνήν του.)

Πλὴν δὲν μὲ ἀποκρίνεσθε;.. Δομνίτσα, σιωπᾶτε;..
Ἀπὸ τὸ ναὶ ἢ τ' ὄχι σας, Δομνίτσα, ἐξαρτᾶται
Τοῦ Κράτους τοῦ ἑλληνικοῦ τό τε παρὸν καὶ μέλλον,
Καὶ τρέμει τὸ ὑπουργικὸν εἰς χεῖράς μου καπέλον...

Δ. ΑΝΝΗΚΑ, μὲ τὰ ὄμματα κάτω.

Ὡς μία κ᾽ ἐγὼ κάτοικος τοῦ Βασιλείου τούτου,
Ὑπήκοος εἶμαι πιστὴ τοῦ πρώτου Ὑπουργοῦ του.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, φιλῶν καὶ βάλλων εἰς τὸ μέτωπόν του τὴν δεξιάν της.

Δομνίτσα μου! τὸ εὐγενὲς, τὸ ἔκλαμπρόν σας χέρι
Εἰς τοῦτό μου τὸ μέτωπον ἰδέας πόσας φέρει,
Καὶ πόσα φῶτα Ὑπουργοῦ καὶ πόσας ὠφελείας
Ἡ γῆ θὰ λάβῃ ἐξ αὐτῆς τῆς μόνης χειραψίας!..

(Σηκώνεται.)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Οἱ ΑΝΩΤΕΡΩ, ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ.

ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, ἐμβαίνων μὲ βίαν.

Αὐθέντη, καὶ τοὺς τέσσερες τοῦ Παλατιοῦ μας πάτους
Ἀπὸ μεγάλους καὶ μικροὺς τοὺς ἄφησα γεμάτους·
Ἀρχιερεῖς καὶ Ὑπουργοὶ καὶ Πρέσβεις στὴν ἀράδα,
Καὶ μία πίνει τὸν καφὲ Συμβούλων δωδεκάδα·
Βροχὴ τὰ Διατάγματα! εἰς μίαν στιγμὴν τρία
Ἀτμόπλοια μὲ δώδεκα μαζὺ Ταχυδρομεῖα

Τὸν Πειραιᾶ ἐπλάκωσαν ἀπὸ τὰ ξένα Κράτη·
Τῆς Ὕδρας τὰ θεμέλια φρικτὸς σεισμὸς ταράττει,
Τὸ Ἄργος ἐπλημμύρησεν, ἡ Σαντορίνη καίει
Κ' εις τὸν ἀέρα μὲ οὐρὰν κομήτης ἕνας πλέει·
Εἰς μίαν κρέμεται κλωστὴν τὸ Κράτος, κὶ ἂν δὲν σώσῃς
Ἀπολογίαν δὶ αὐτὰ εἰς τὸν Θεὸν θὰ δώσῃς.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Δομνίτσα μου! ἡ ὡς ἐγὼ πυρπολουμένη Θήρα,
Τῆς νήσου Ὕδρας ὁ σεισμὸς, τοῦ Ἄργους ἡ πλημμύρα,
Οἱ Σύμβουλοι καὶ Γραμματεῖς μὲ τὰ παράσημά των,
Οἱ Πρέσβεις τῶν Δυνάμεων μὲ πλῆθος ὀχημάτων,
Ἀπὸ τὰ τετραπέρατα τοῦ κόσμου ταχυδρόμοι,
Τὰ τρία Ὑπουργεῖά μου, οἱ χίλιοί μου νόμοι...
Πηγαίνω...

(Ἀσπάζεται τὴν χεῖρά της.)

Δ. ΑΝΝΗΚΑ, σηκωθεῖσα.

Μόλις ἤλθετε, καὶ φεύγετε;.. σταθῆτε
Εἰς τὸν χορὸν μίαν στιγμήν... ἓν κἂν γλυκὸ δεχθῆτε...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Τὴν ἔκλαμπρον μητέρα σας, Κυρία μου, δὲν εἶδα·
Πλὴν ὅλου ἔχω, βλέπετε, τοῦ Κράτους τὴν φροντίδα·
Μαζύ της εἰς τὸ πρόγευμα, Δομνίτσα μου ὡραία,
Σᾶς περιμένω αὔριον πρωῒ πρὸς τὰς ἐννέα.

(Ἀναχωρεῖ μὲ τὸν Λετρέντην.)

ΣΚΗΝΗ Η'.

Δ. ΜΑΡΙΑ, Δ. ἈΝΝΗΚΑ.

Δ. ἈΝΝΗΚΑ, μὲ φωνὴν κλαυθμυρὰν καὶ συνάπτουσα τὰς χεῖράς της μὲ ἀπελπισίαν.

Μᾶς ἔφυγε!.. μᾶς ἔφυγε!..

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Πολὺ μ' ἐκακοφάνη!
Πλὴν ἦλθεν εἰς τὸ σπῆτί μας; ἡ δόξ' αὐτὴ μᾶς φθάνει.

Δ. ἈΝΝΗΚΑ, πίπτουσα εἰς μίαν καρέγκλαν.

Τὰ ἥπατά μου κόπτονται... ὀλίγον νὰ καθήσω...

(μὲ τραγικὴν φωνήν.)

Ὤ! νὰ μὴν ἔφθανα ποτὲ, ποτὲ νὰ τὸν γνωρίσω!..

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Τί ἔπαθες;

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Ἡ κεντητὴ στολή μου μὲ βαρύνει...

Πυκνὸν καὶ μαῦρον σύννεφον τὴν ὅρασίν μου σβύνει...

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Ἡ τόση σου ἀλλοίωσις καὶ λύπη μὲ ταράττει.

Σ' ἐμάγευσεν ὁ Ὑπουργὸς, θυγάτηρ μου φιλτάτη;

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Εἰς τοῦ Αἰόλου τὴν μακρὰν ἂς ἤμουν λεωφόρον,

Εἰς αὐλικὴν παράταξιν στιλβόντων δορυφόρων;

Νὰ βλέπω ἕνα μεταξὺ χιλίων Ὑπαλλήλων

Ἁρματηλάτην τρέχοντα μὲ πτεροφόρον πῖλον!..

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Τί ἔχεις; τί αἰσθάνεσαι;

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Αἰσθάνομαι μανίαν

Μ' αὐτὸν τὸν ἀξιέραστον, μ' αὐτὸν τὸν νεανίαν.

Δ. ΜΑΡΓΑ.

Πλὴν ἔχει τοὺς πενῆντά του· δὲν εἶναι τόσον νέος.

Δ. ΑΝΝΗΚΑ.

Καὶ δίδεται νεώτερος κἀνεὶς τοῦ Γραμματέως;
Θεέ μου ἐπουράνιε! τί κάλλος καὶ τί χάρις!
Ἀπόλλων ἀργυρόχρυσος! ζωγραφισμένος Πάρις!
Δὲν ἔβλεπα, δὲν ἤκουα ὁπότε μὲ ὡμίλει,
Καὶ ἡ ψυχή μου ἤρχετο εἰς τὰ νεκρά μου χείλη.
Στοργὴν ἀκόμη δι' ἐμὲ ἂν ἔχῃς, μήτηρ, δόσε
Ἆ! δόσε ὅ, τι ἔχομεν καὶ τὴν ζωήν μου σῶσε...

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Καθὼς χαράζῃ, κόρη μου, πηγαίνω χωρὶς ἄλλο
Μὲ χιλιάδας εἴκοσι φλουρὶ νὰ σὲ προβάλω.

Δ. ΑΝΝΗΚΑ.

Ναί, αὔριον νὰ λάβωμεν ἀπόκρισιν τελείαν·
Πολλὰ καλὴν ὁ ἴδιος μᾶς δίδει εὐκαιρίαν·
Μᾶς ἔχει, Δόμνα, πρόγευμα λαμπρὸν εἰς τὰς ἐννέα·
Πλὴν εἰς ἀγάμου τράπεζαν πηγαίνει μία νέα;

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Αὐτὸ δὰ συνειθίζεται καὶ μὴν τὸ ἐξετάζῃς·
Νὰ πάγωμεν· τὸν Ὑπουργὸν ἀλλέως δὲν ἁρπάζεις.

ΣΚΗΝΗ' Θ'.

Αἱ Α'ΝΩΤΕ'ΡΩ, ΜΙ'Α ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ, ΜΙ'Α ΛΕΔΗ' καὶ ΜΙ'Α ΚΟΜΗΤΕ'ΣΑ Ε'ΛΛΗΝΙ'ΔΕΣ.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Καλῶς ὡρίσατε... ἐδῶ, Κυρία Βαρονέσα...
Ἐκεῖ, Λεδή... καὶ παρεκεῖ, Κυρία Κομητέσα...

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ.

Ἂν πρῶται ἤλθαμεν ἡμεῖς, ἐλπίζω, δὲν πειράζει.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Καὶ εἶναι λόγος;

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Τοῦ χοροῦ ἡ ὥρα πλησιάζει.

(Κάθηνται ὅλαι.)

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Καθήμεναι, Κυρίαι μου, ἐν τούτοις εἰς κάμμίαν
Δυνάμεθα νὰ ἔμβωμεν σπουδαίαν ὁμιλίαν.

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ.

Προχθὲς εἰς τ' Ἀνακτόρια δικαστικαὶ Κυρίαι,
Διὰ τὰς ἀξιώσεις των ἀληθινὰ γελοῖαι,
Ἐπροσηγήθησαν πολλὰς γυναῖκας τῶν Συμβούλων.
Ἐκεῖ δὲν διακρίνεται αὐθέντης ἀπὸ δοῦλον.

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Πῶς ἡ Κυρία τῆς Αὐλῆς δὲν βάλλει μικρὴν τάξιν;

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ.

Δὲν πταίει· ὁ Αὐλάρχης μας δὲν ἔχει κόσμου πρᾶξιν.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Εἰς τὴν Αὐλὴν εἶναι χορός; ἡ κώχη μόνη θέσις
Τῆς κάθε Δόμνας καὶ κοντὰ, τῆς κάθε Βαρονέσης.

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ.

Ἐγὼ ἐπῆρα χορευτὴν τὸν Πρέσβυν τῆς Ῥωσίας.

Η' ΛΕΔΗ'.

Ἐπῆρα ὡς Λεδὴ κ' ἐγὼ τὸν Πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας.

Η' ΚΟΜΗΤΕ'ΣΑ.

Νὰ σᾶς εἰπῶ, Κυρίαι μου, τὸν σταθερὸν σκοπόν μου;

Ἐν « δὲ » θὰ βάλω σύνδεσμον εἰς τὸ ἐπώνυμόν μου.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Εἰς τὴν Κερ' Ἀσιμάκεναν δὲν λέγει ψυχὴ ζῶσα
Καὶ δὲν τὴν συμβουλεύει τις φιλελεήμων γλῶσσα
Ἐμπρός μας νὰ μὴν γένεται οὐρὰ τῆς Βασιλίσσης;
Μὴν ἔχῃ Δόμνας ὄνομα, ἢ τίτλον Ἀρχοντίσσης;
Προχθὲς εἰς τ' Ἀνακτόρια μὲ κόπον καὶ μὲ μόχθον·
Ἐβροντοπάτει τράκα! τρούκ! ἡ χήνα ἡ αὐτόχθων.

Δ. Α'ΝΝΗ'ΚΑ.

Ἡ Στεῤῥοελλαδίτισσα μὲ τὸ μακρύ της φέσι,
Μὲ ταῖς μεγάλαις πτέρναις της, πολὺ δὲν σᾶς ἀρέσει;
Καὶ ἡ μὲ τὴν φουστάναν της τὴν πράσινην Ὑδραία,
Ἡ μὲ τὴν μαγουλίκαν της δεμένη ὡς Ἑβραία;..

Η' ΑΔΕΛΦΗ'.

Ἀφῆτέ τα τὰ ξόανα, τὰ κνώδαλα... Τί νέον
Μᾶς ἔφερεν ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ τῶν Γραμματέων;

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ.

Νὰ πέσῃ ὁ Πρωθυπουργὸς, ὡς λέγουν, κινδυνεύει·

Δὶ ἒν του ἄρθρον ἡ Αὐλὴ πολὺ τὸν ὑποπτεύει.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Τί ἄρθρον;

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ.

Δὲν ἐνόησα τὸ τί καὶ πῶς. Πλὴν μία
Ἐφημερίς μας τέρατα τὸν λέγει καὶ σημεῖα,
Κ' ἐτύπωσεν ἓν ἄρθρον του ὀλέθριον, μὲ εἶπαν.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Εἰς τὸ νερὸ, Κυρία μου, θὰ κάμῃ μίαν τρύπαν.
Ἀποκατέστη σήμερον ἐκ τοῦ νοός του μόνου
Ὁ Πονηρίδης ἄνθρωπος τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου.

(πρὸς τὴν θυγατέρα της.)

Ἡ Ἀθηνᾶ δὲν ἔφθασε, Δομνίτσα μου, ἀκόμα;

Δ. ΑΝΝΗ'ΚΑ.

Μᾶς ἦλθε, Δόμνα· εἶν' ἐδῶ τ' ἀπύλωτόν της στόμα.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Νὰ τὴν ἰδῶ· αὐτὴ κτυπᾷ τὸν Πονηρίδην ἴσως·
Καὶ κατὰ ποίου δυνατοῦ δὲν τρέφει μέγα μῖσος;

Δ. Α'ΝΝΗΤΚΑ, ὑπάγουσα εἰς μίαν τράπεζαν καὶ φέρουσα τὴν Α'Θηνᾶν.

Ἐὰν σᾶς ἦλθεν ὄρεξις νὰ τὴν ἰδῆτε, νάτης.

Δ. ΜΑΡΙ'Α, λαμβάνουσα τὴν Α'Θηνᾶν.

Μᾶς πλήκτει ὁ συντάκτης της, ὁ πάρα δημοκράτης (8)·
Ἐδῶ αὐτὴ δὲν ἔμβαινε· πλὴν τώρα ἕναν χρόνον,
Κυρίαι μου, τὴν πέρνομεν διὰ τὰ νέα μόνον...

(δίδουσά την εἰς τὴν ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑΝ.)

Εἰς μόνα τὰ ΔΙΑ'ΦΟΡΑ κυττάξετε... τὰς ἄλλας
Περὶ Βουλῆς σελίδας της εὑρίσκω χωρὶς ἄλας...

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ, ἀφ' οὗ ὀλίγον εἶδεν εἰς τὴν ἐφημερίδα.

Καλὰ τὸ ἐμαντεύσατε· εἰς μίαν μακρὰν στήλην,
Ὡς βλέπω, δίδει ἄφθονην ὁ Πονηρίδης ὕλην...

(Α'ναγινώσκει.)

« Ὁ δημοκράτης Ὑπουργὸς, ὁ Φοίνιξ τῶν λογίων,
Ν' ἀφήσῃ θέλων δόξης του αἰώνιον μνημεῖον,
Ακόμη τὴν ὑπουργικὴν στολήν του εἰς τὸν ὦμον
Δὲν ἔβαλε, κ' ἐκούρευσε τὸν περὶ Τύπου Νόμον...

Δ. ΜΑΡΙ'Α, διακόπτουσα τὴν ἀνάγνωσιν.

Ἀδύνατον ποτὲ κἀνεὶς νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ!
Μὲ τὰς κακολογίας της εὐθὺς θὰ τὸν τιμήσῃ!

Η' ΒΑΡΟΝΕ'ΣΑ ἐξακολουθεῖ.

« Διὰ νὰ μάθῃ τὸ κοινὸν τίς ὁ Κὺρ Πονηρίδης
Καὶ τίς ὁ φημιζόμενος ὡς νέος Ἀριστείδης,
Τυπώνομεν ἓν ἄρθρον του γραφὲν μὲ τόσην ζέσιν
Πρὶν ἀναβῇ ὁ Κύριος εἰς Γραμματέως θέσιν,
Ὁπότε κατὰ Παυαρῶν τὸν χάρτην μελανώνων
Ὡς Δημοσθένης ἔγραφε κατὰ τῶν Μακεδόνων.

ΤΟΥ' ΠΟΝΗΡΙ'ΔΟΥ ΜΥΣΤΙΚΟ'Σ
ΚΑΙ' ΦΛΟΓΕΡΟ'Σ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟ'Σ.

Παντέφορε, ὅστις καὶ γῆν καὶ οὐρανοὺς διέπεις,
Τὸ μέγα τῆς πατρίδος μου ἀτύχημα δὲν βλέπεις;
Μονάρχης συνταγματικὸς ὑπὸ ἀτρέπτους νόμους,
Ο' Ἥλιος διαπερῶν τοὺς αἰθερίους δρόμους
Τοῦ ἀπεράντου Κράτους του τὴν ἔκτασιν φωτίζει,
Καὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ Ἀρχὴ ἀπόλυτος βαδίζει!..

Εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς αὐτὸν τὸν Ἅγιόν μας Τάφον,
Τὰ βέβηλα ὀνόματα τῶν Σπίσων καὶ τῶν Γράφων!

Εἰς τ' ἄχραντα ἐρείπια ὁ Ε'ξ τῆς Ὀλυμπίας,
Καὶ εἰς τὰς πέτρας τὰς ἀγνὰς ὁ Χίτς τῆς Φυγαλίας!
Πατούμενα τὰ μνήματα τῶν παλαιῶν ἡρώων,
Ἀπὸ αἰσχύνην καὶ ὀργὴν δὲν πέμπουν πικρὸν γόον!..

Μὴν ἀνδριαντοποίησαν τὸν Ὄθων μας δὶ τόσον
Μεγαλουργοὶ βραχίονες αὐτῶν τῶν ἀλλογλώσσων,
Ἡ μὴ τὴν Πελοπόννησον διέτεμαν εἰς νῆσον;
Οὐδ' ἕνα δρόμον ἔκαμαν εἰς δέκα χρόνους ἴσον.
Ὀλίγας ῥίνας ἄθροισαν ἀρχαίων ἀγαλμάτων,
Καὶ νὰ τὸ μέγα ἔργον των καὶ τὰ Προπύλαιά των... »

Δ. ΜΑΡΙΑ, ἀρπάζουσα μὲ θυμὸν τὴν Ἀθηνᾶν καὶ ῥίπτουσά την κατὰ γῆς.

Ὁ Πονηρίδης ἀναιδὴς τοιοῦτος ὀχλοκράτης!
Κρημνίσατε τὴν Ἀθηνᾶν μὲ τὰ ΔΙΑΦΟΡΑ' της (9)!

(ΥΠΗΡΕΤΑΙ εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς ἀνοίγουν τὰς θύρας πολυφώτου καὶ πληθούσης σάλλας, ὅπου μεταβαίνουν ἡ Δ. Μαρία καὶ ἡ Δ. Ἀννῆκα μὲ τὰς τρεῖς ΚΥΡΙΑΣ.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

(Εὐρύχωρον ἑστιατήριον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πονηρίδου, καὶ τράπεζα πολυτελὴς εἰς τὸ μέσον.

ΣΚΗΝΗ Α.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, Δ. ΜΑΡΙΑ, Δ. ΑΝΝΗΚΑ, ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, παραστατῶν εἰς τὰ φαγητὰ μὲ τὸ μυκαστήριον.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, κρατῶν τὴν Δ. Μαρίαν ἐκ δεξιῶν, τὴν Δ. Αννῆκαν ἐξ ἀριστερῶν, καὶ στέκων ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὴν τράπεζαν.

Λοιπὸν ὁ κόσμος φλυαρεῖ καὶ λέγει ὅτι πίπτω;

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Τοιαύτην σπείρουν εἴδησιν κακὴν, δὲν σᾶς τὸ κρύπτω.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Καὶ ὅτι τάχα ἥμαρτον καιρίως εἰς τὸν θρόνον,
Καὶ τοῦτο διὰ μίαν μου διατριβὴν πρὸ χρόνων
Δοθεῖσαν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τώρα τυπωθεῖσαν;

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Καὶ τοῦτο διὰ μίαν σας διατριβὴν δοθεῖσαν.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Καὶ ὅτι διὰ τὸν διπλοῦν αὐτόν μου χαρακτῆρα
Μὲ κλείεται παντοτεινὰ τοῦ ἄνακτος ἡ θύρα;

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Αὐτὸ, αὐτὸ φημίζεται.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Εἶν' ὅλ' αὐτὰ μωρία·
Ἀπὸ τὰ δύω δὲν νοεῖ ὁ κόσμος ὡς τὰ τρία·
Ποτὲ εἰς τόσην εὔνοιαν δὲν ἤμουν, σᾶς ὀμνύω·
Πλὴν μόναι νὰ τὸ ξεύρετε, Κυρίαι μου, αἱ δύω·
Μὲ βλέπετε μὲ τὴν στολήν; μετὰ τὸ πρόγευμά μας
Πετῶ εἰς τὴν Αὐλὴν λαμπρὸς καὶ ἄθραυστος ἀδάμας.

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Ὑπεραγία Δέσποινα! καὶ εἶν' ἀμφιβολία;
Γαμβρός μου τὸ νὰ γένετε τιμή μου κ' εὐτυχία.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Θὰ σᾶς εἰπῶ ἓν μυστικόν· ὡς πίστεώς μου γέρας
Τοῦ Ταξιάρχου τὸν σταυρὸν λαμβάνω τὸ ἑσπέρας.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Πρὶν τὸ ἀκούσω, εἴδετε τὴν ἰδικήν μου γνώμην
Καὶ ἄξιον τῆς κόρης μου ἂν σᾶς ἐστοχαζόμην.

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ.

Ἂν θέλετε νὰ μάθετε ἀκόμη παρεπάνω,
Τὸν τίτλον ἀπὸ τὴν Αὐλὴν τοῦ Κόμητος λαμβάνω
Καὶ ὡς Κοντέαν ἑκατὸν στρεμμάτων σταφιδῶνα
Ὁμοῦ μὲ τὸν καλήτερον τῆς Σπάρτης ἐλαιῶνα.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Δὲν σᾶς τὸ εἶπα; περιττὸν νὰ σᾶς τὸ δευτερώσω·
Μὲ χιλιάδας εἴκοσι φλουρὶ θὰ σᾶς τὴν δώσω.

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ.

Ἂν θέλετε νὰ μάθετε καὶ κἄτι παρεπάνω,
Θὰ μένω Ὑπουργὸς μακρὺς πλατὺς ὡς ν' ἀποθάνω·
Τὸ περὶ τούτου σήμερον Διάταγμα ἐγράφη·
Πρὸς ὄφελός μου καὶ αὐτὸ τὸ ἄρθρον μου ἐστράφη·

(σφίγγων τὴν χεῖρα τῆς Δ. Μαρίας.)

Ἀπὸ τὸν θρόνον μὲ χρυσᾶς ἐδέθην ἀλυσίδας.

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Διὰ τὸ προικοσύμφωνον ἂς ἔλθῃ ὁ Κοκκίδας (10).

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ.

Θὰ ἔλθῃ· τὸν ἐμήνυσα· ἐν τούτοις μᾶς φυλάττει,
Κυρίαι μου, ἡ τράπεζα ἐδῶ ἡ λιτοτάτη...

(πλησιάζων μὲ αὐτὰς εἰς τὴν τράπεζαν.)

Νὰ φάγωμεν κ' εἰς αὔριον, Κυρίαι, τὰ σπουδαῖα!

Δ. ΜΑΡΙ'Α.

Τὰ Ὑπουργεῖα ζήτωσαν ὁμοῦ καὶ ἡ Κοντέα!

(Κάθηνται.)

ΣΚΗΝΗ' Β'.

Οἱ Α'ΝΩΤΕ'ΡΩ, Ε'ΝΑΣ ΚΛΗΤΗ'Ρ τοῦ Α'νακτοβουλίου.

Ο' ΚΛΗΤΗ'Ρ, ἐγχειρίζων ἓν ἔγγραφον εἰς τὸν Πονηρίδην.

Αὐθέντη, ἀναγνώσετε... Αὐθέντη, κατεπεῖγον...

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, μὲ ταραχήν.

Τί τρέχει;..

Ο' ΚΛΗΤΗ'Ρ.

Θέλετε ἰδεῖ, τὸ ἔγγραφον ἀνοίγων.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀφ' οὗ τὸ ἀνέγνωσε, πίπτων ἀπὸ τὴν καρέγκλαν.

Ἡ... ἔ... ξω... σίς... μου!..

(Ἡ Δ. Μαρία καὶ ἡ Δ. Ἀννῆκα σηκώνονται. Ὁ Λεπρέντης καὶ ὁ ΚΛΗΤΗΡ ἀνορθώνουν τὸν Πονηρίδην καὶ τὸν φέρουν εἰς ἓν ἀνοικτὸν παράθυρον, ὅπου στέκει ἀκίνητος καὶ ἄφωνος.)

Ὁ ΚΛΗΤΗΡ, μὲ χαμηλὴν φωνὴν πρὸς τὸν Λεπρέντην.

Τσουκτερὸς ὁ μπάτσος τὸν κατέβη.

Νὰ χάσῃ ὅλον σύξυλον τὸν νοῦν του κινδυνεύει.

ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, πλησιάζων εἰς τὴν τράπεζαν.

Μᾶς χάλασες τὴν ὄρεξιν... κατάκαρδα λυποῦμαι...

Κατὰ διαβόλου τὸ φαγὶ πῶς πάγει συλλογοῦμαι...

(Ἁρπάζει ἓν ζυμαρικὸν καὶ φεύγει μὲ τὸν ΚΛΗΤΗΡΑ.)

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, Δ. ΜΑΡΙΑ, Δ. ΑΝΝΗΚΑ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, συνερχόμενος μόλις καὶ κάμνων ὀλίγα βήματα πρὸς τὴν Δ. Μαρίαν καὶ τὴν θυγατέρα της.

Κυρίαι!..

Δ. ΑΝΝΗΚΑ, πρὸς τὴν μητέρα της, βλέπουσα τὸν Πονηρίδην.

Πόσον ἄνοστος μ' ἐφάνη κάτω πίπτων!

Πῶς εἶχε δὲν ἐγνώριζα τὸ σῶμα τόσον σκύπτον!..

Δ. ΜΑΡΙΑ.

Νὰ φεύγωμεν...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, πλησιάζων εἰς αὐτάς.

Κυρίαι μου!..

Δ. ΑΝΝΗΚΑ, καθ' ἑαυτὴν, ἀποστρέφουσα τὸ πρόσωπόν της.

Πῶ! φαλακρὸς καὶ γέρων!..

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, προσποιούμενος γενναιοψυχίαν.

Ὁ ἀληθὴς φιλόσοφος τὰ πάντα ὑποφέρων,
Ἀναμετρᾷ ἑνὸς καλοῦ καὶ τὰ κακὰ συγχρόνως.
Τὴν ἐξουσίαν πάντοτε ἀκολουθοῦν ὁ φθόνος,
Ἡ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Αὐλῆς ὑπόνοια ἐπίσης,
Τὸ μῖσος, ἡ καταφορὰ, αἱ ὕβρεις κ' ἐπικρίσεις.
Βαβαὶ! εἰς τ' ἀξιώματα καὶ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα
Τοῦ χαρακτῆρος χάνεται ἡ ἀνεξαρτησία...
Ἐλευθερία! ὦ Θεὰ προστάτις τοῦ ἀνθρώπου,
Παρήγορός του σταθερὰ παντὸς καιροῦ καὶ τόπου!
Ἐλευθερία! δὲν φορεῖς στολὴν ἀργυρωμένην,
Ἀλλὰ λιτὴν καὶ ταπεινὴν Ἐπαμεινώνδου χλαίνην!

Ἐλευθερία! εἰς λαμπροὺς δὲν κατοικεῖς κοιτῶνας,
Ἀλλ' εἰς καλύβην πενιχρὰν, εἰς ἄλση καὶ λειμῶνας!..

(δακρύων καὶ, διὰ νὰ κρύψῃ τὴν λύπην του,
μειδιῶν ἐνταυτῷ.)

Τοῦ Καλλιστράτους μ' ἔρχεται νὰ ἐκφωνήσω κλεινὸν
Τὸ Ἆσμα τὸ ἡρωϊκὸν, τὸ Ἆσμα τὸ ἀρχαῖον...

(μὲ τραγικὴν ἀπαγγελίαν.)

« Εἰς μύρτου κλάδον ἤθελα τὸ ξίφος μου νὰ κρύψω
« Καὶ κάτω τοῦ δεσποτισμοῦ τὸ φάντασμα νὰ ρίψω,
« Καθάπερ ὁ Ἁρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων
« Ὁπότε ἡ κλεινὴ πατρὶς ἰσόνομος δὲν ἦτον...»
Ἐνθουσιάσθην... μ' ἔρχεται καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους
Νὰ ψάλω τὸν εἰς Ἀρετὴν Παιᾶνα ἐπὶ τέλους...

(μὲ φωνὴν ἐναρμόνιον.)

« Ὦ Ἀρετὰ, πολύμοχθος εἰς τῶν βροτῶν τὸ γένος,
« Διὰ τὴν ἀξιέραστον μορφήν σου, ὦ παρθένος,
« Εἰς τὴν Ἑλλάδα ζηλωτὸς
« Ὁ θάνατος ἦτον αὐτός!.. »

Δ. ΜΑΡΙΆ, *κάμνουσα νεῦμα εἰς τὴν θυγατέρα της νὰ φύγωσι καὶ προχωροῦσα εἰς τὴν θύραν.*

Λοιπὸν νὰ σᾶς ἀφήσωμεν ἡμεῖς ν' ἀναπαυθῆτε
Μὲ τὴν παρθένον Ἀρετήν...

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, *σταματῶν τὴν Δ. Ἀννῆκαν, ἥτις ἀκολουθεῖ τὴν μητέρα της.*

Δομνίτσα μου, σταθῆτε·
Γνωρίζετε τὴν ἄμετρον ἐρωτικήν μου κλίσιν·
Ἔλθετε νὰ συζήσωμεν μὲ τὴν ὡραίαν φύσιν·
Τίς βίος τοῦ ἀγροτικοῦ γλυκύτερος ὑπάρχει;
Ἡ ἀρετὴ μόνον ἐκεῖ καὶ ἡ ἁπλότης ἄρχει·
Ὁποία τέρψις ἀκραιφνὴς εἰς τριανταφυλλῶνας
Ν' ἀκούωμεν τὰς λιγυρὰς τὸ ἔαρ ἀηδόνας,
Καὶ ὡς τρυγόνες τρυφεραὶ εἰς τῆς πηγῆς τὸ νάμα
Νὰ ψάλλωμεν τοὺς ἔρωτας καθήμενοι συνάμα!..
Προσμένετε, Κυρίαι μου, νὰ ἔλθῃ ὁ Κοκκίδας...

Δ. ΜΑΡΙΆ.

Ἂς ἔλθῃ ὅταν λάβετε τὰς ἐθνικὰς σταφίδας.

Ἐν τούτοις ἡ πλουσία σας Κοντέα σᾶς προσμένει
Μὲ τῆς ἀθώας φύσεως τὰ κάλλη στολισμένη.

(Φεύγει μὲ τὴν θυγατέρα της.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, στενάζων.

Ὀλίγον τὸ Διάταγμα νὰ ἔμενεν ὀπίσω,
Κ' ἐπρόφθανα εἰς Πακτωλὸν χρυσοῦ νὰ κολυμβήσω.
Ἀπὸ τὴν λύπην ἄῤῥωστος θὰ πέσω εἰς τὸ στρῶμα.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ, ἀπὸ τὴν θύραν, καθ' ἑαυτόν.

Μὲ τὰ χρυσᾶ ὁ φίλος μας περιπατεῖ ἀκόμα.

(ἐμβαίνων.)

Μὲ συμπαθεῖς ἂν ἔρχωμαι, Αὐθέντη, ν' ἀγοράσω
Τοῦ Ὑπουργοῦ τὴν περιττὴν εἰς σὲ στολήν· νὰ σκάσω,
Ἂν εἴκοσι δὲν τὴν ζητοῦν τίς νὰ τὴν πάρῃ πρῶτος
Κ' εἰς τὰς Ἀθήνας δι' αὐτὴν ἂν δὲν παιχθῇ καὶ λότος!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ

Ἀπὸ τὰ τώρα τὴν ζητοῦν καὶ πρὶν νὰ τὴν ἐβγάλω;

ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Εἰς τὰς Ἀθήνας γένεται μ' αὐτὴν κακὸ μεγάλο·
Πλὴν παρακάτω ἑκατὸ δραχμὰς νὰ μὲ τὴν δώσῃς.

(Ἐβγάλλει ἀπὸ τὸν κόρφον του φλωρία καὶ τὰ κωδωνίζει.)

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Τὴν ἔβαλα ἕνα λεπτόν.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Μὴν εἶχες τὴν λερώσῃς.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ρίπτων, πρὶν ἐκδυθῇ τὴν στολὴν, ἓν λυπηρὸν βλέμμα εἰς τὸ ὑπουργικὸν τρίκωχον καὶ τὸ ξίφος, πλησίον του εὑρισκόμενα.

Νὰ, πάρε την...

ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλου τώρα ράχη
Καθὼς πηγαίνει, κι ὁ πτωχὸς Παράσχος θὰ τὴν λαχῃ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀποδυόμενος μὲ δυσκολίαν τὴν στολὴν καὶ ἀνακράζων τραγικῶς.

Ὦ αἴσχους μου καὶ συμφορᾶς σὺ θεατὴς κ' αἰτία,
Τοῦ τάλανος Πρωθυπουργοῦ στολὴ πανολεθρία!

Δηϊανείρας δώρημα, όπου σ̇τενοκολλάσαι
Καὶ μὲ τὸ δέρμα ἔπειτα τὸ καῖον ἀποσπᾶσαι!
Ὦ στίλβον εἰς τὰ ὄμματα τῶν νάνων Μεγιστάνων
Ἐχίδνης ὑποκάμισον λεπιδωτὸν καὶ πλάνον!
Ἐμπρός μου πλέον μὴν φανῇς! Νὰ μαρανθῇ τὸ σῶμα,
Ὁπου ἐρωτευθῇ ποτὲ τὸ δόλιόν σου χρῶμα!

(Ὁ Παράσχος, ἀφ' οὗ ἐμέτρησε τὰ χρήματα, τοῦ τ' ἀφίνει καὶ φεύγει βιαστισκὸς μὲ τὴν στολὴν καὶ τὰ λοιπά.)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μόνος, πίπτων χωρὶς φόρεμα εἰς μίαν καρέγκλαν καὶ χασμουριζόμενος.)

Ὁ κόσμος δὲν ἐμαύρισε;.. Παντοῦ δὲν εἶναι σκότος;..
Τί κλίμα, τί κονιορτὸς καὶ τί στοιχείων κρότος!..
Εἰς ἕνα Καλανδάριον τὸ ἔχω ἀναγνώσει...
Κομῆται δύω θέλουσι τὴν γῆν μας ἐξοντώσει...

(Σηκώνεται.)

Νὰ γένῃ δύναται ποτὲ καλὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα;
Οἱ Παυαροὶ ἐῤῥόφησαν τοῦ Κράτους τὴν ἰκμάδα.

Τὸ ἔθνος πρέπει πάραυτα νὰ ἐπαναστατήσῃ,
Τοὺς ἐλευθέρους του θεσμοὺς μὲ ὅπλα νὰ ζητήσῃ,
Νὰ συναχθῇ τῶν Ἀθηνῶν ὁ δῆμος εἰς τὴν Πνύκα,
Τὴν ἕδραν τὴν ὑπουργικὴν ἀφ' οὗ ἐγὼ ἀφῆκα.

(Περιπατεῖ μὲ ταραχήν.)

Ἑλλήνων παῖδες, δράμωμεν! Ἡ γῆ πυρὶ μιχθήτω!
Τὸ Σύνταγμα, τὸ Σύνταγμα εἰς τοὺς αἰῶνας ζήτω!..

ΣΚΗΝΗ ΣΤ.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Τετέλεσται; μᾶς ἔγινε λοιπὸν ἡ δυστυχία;
Καὶ Ὑπουργεῖα πέταξαν ὁμοῦ καὶ Νομαρχία;
Γενῆτε, δύω μάτια μου, δακρύων δύω βρύσεις!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, μὲ ἀναφιλητά.

Θρηνεῖτέ με, ἀνατολαὶ! καὶ κλαίετέ με, δύσεις!

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Αὐταὶ ὡς νὰ μὴν σ' ἔφθαναν αἱ τόσαι σου ὀδύναι,
Ἀπὸ μανίαν κατὰ σοῦ λυσσῶσιν αἱ Ἀθῆναι.

Ὁ τόσον θιασώτης σου λαὸς πρὶν ὑπουργεύσῃς
Καὶ πρὶν ἀλλάξας φρόνημα τὸν Τύπον του δεσμεύσῃς
Εἰς μῖσος τὴν ἀγάπην του, εἰς ὕβρεις τοὺς ἐπαίνους
Μετέβαλε, καὶ δήμιον σὲ θεωρεῖ τοῦ Γένους.
Ἡ νεολαία ὡς φρικτὸν μνημεῖον τοῦ θυμοῦ της
Ἀνάθεμα σ' ἀνύψωσε, καὶ ὁ ἑκατοντούτης
Ῥενιέρης ἀπὸ κτίριον μεγάλην πέτραν ἄρας
Τὴν βάσιν πρῶτος ἔθεσε τῆς ἐθνικῆς κατάρας.
Παρῴδησαν τ' ᾀδόμενα εἰς τὸν Ἰσκαριώτην
Καὶ σὲ τὰ ψάλλουν ἓν πρὸς ἓν καλοῦντές σε προδότην
Οἱ μαθηταὶ καὶ φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου.
Ὁ Κρῖνος σ' ἐζωγράφησεν· εἰς τόπον σκιαδίου
Σὲ παριστάνει νὰ φορῇς κωνοειδῆ σεβυστῆρα
Μ' ἐπιγραφὴν « Θαυμάσατε τοῦ ἔθνους τὸν φωστῆρα! »

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ, ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ.

ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, τρεχάτος.

Αὐθέντη, ἀπὸ τὴν ὁρμὴν νὰ φυλαχθῇς τοῦ πλήθους·

Στενὰ μᾶς πολιόρκησε μὲ ξύλα καὶ μὲ λίθους·
Αὐτοὶ δὲν παίζουν· ἔσκυψα ὀλίγον ἀπ' ἐπάνω,
Καὶ νάσου εἰς τὰ μοῦτρά μου πετριαῖς εὐθὺς λαμβάνω.

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Θεέ μου!.. μὴν μ' ἀφήσετε καὶ βοηθήσετέ με...
Ὢ! τρέμω... τρέμω σύσσωμος...Καλὰ νὰ πάθῃς! τρέμε!
Ἐζήτεις ὑπουργήματα, ἐλεύθερος δὲν ἔζης
Καὶ ἤθελες καὶ τοὺς λαοὺς καὶ τὰς Αὐλὰς νὰ παίζῃς...

(Πετροβολισμὸς κατὰ τῶν παραθύρων καὶ θόρυβος λαοῦ εἰς τὸν δρόμον.)

ΠΟΛΛΑΙ' ΦΩΝΑΙ' ἀπὸ τὸν δρόμον.

Ὁ ψευδοσυνταγματικὸς, ὁ τυποκτόνος κάτω!

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ.

Ἀπὸ τὴν θύραν τὴν μικρὴν νὰ φύγω... τί φυλάττω;..

(Φεύγει.)

ΣΤΑΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Στασιμόπουλος ἐδῶ τί στέκεται; τί θέλει;
Νὰ φύγω, κατὰ κεφαλῆς μὴν λάβω εἰς τὰ τέλη

Κάμμίαν πέτραν ἐθνικὴν ἀντὶ τῆς Νομαρχίας...

(Φεύγει καὶ αὐτός.)

ΠΟΛΛΑΙ' ΦΩΝΑΙ' ἀπὸ τὸν δρόμον.

Ποῦ εἶναι ὁ κατάρατος; Ποῦ εἶν' ὁ πατραλοίας;

ΣΚΗΝΗ' Η'.

ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, μόνος, τρέχων εἰς τὴν θύραν καὶ πάλιν ἐπιστρέφων.

Ἐκεῖνοι ἔφυγαν· ἐγὼ νὰ φοϐηθῶ τί ἔχω;
Ὡς δοῦλος, εἶμαι καθαυτὸ λαός· λοιπὸν ποῦ τρέχω;..
Πλὴν τὸν αὐθέντην ἄφησα μονάχον... Μαρεσάλοι
Τὸν Μποναπάρτε ἄφησαν καὶ Πρίγγιπες μεγάλοι·
Τὸν Μποναπάρτε μου κ' ἐγὼ λοιπὸν ἂς παραιτήσω,
Καὶ τὴν παραδαρμένη μου ὀλίγον ἂς γεμίσω...

(κυττάζει τὰ φαγητά.)

Δὲν εἶναι παῖξε γέλασε· ἐδῶ, ἐδῶ μυρίζει
Παπίτσα παραγεμιστὴ μὲ ϐουτυράτο ῥίζι,
Ἐδῶ λαγὸς μὲ κάππαρη καὶ μὲ σταφίδαις κοῦρκα,
Καὶ ἡ κοιλιά μου τύμπανο κ' ἡ τσέπη παρὰ φοῦρκα·

Ὦ! ἂς τὸ στρώσω... .

(Κάθηται καὶ τρώγει ἁρπακτικά.)

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀπ' ἔξω.

Πρόφθασε καὶ κρύψε με, Λεπρέντη!

ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, καταπίνων μὲ βίαν.

Περιμαζώνω τοὺς λαγοὺς, ταῖς πέρδικαις, Αὐθέντη!

Ν' ἀφήσουμε τὰ κρέατα ὁ γάτος νὰ τὰ φάγῃ;..

(Ἁρπάζει ἕνα κομμάτι ψητὸν, καὶ ῥίπτει κατὰ γῆς τὸ πινάκι.)

Ἂς πάγῃ τὸ παλιάμπελο, Αὐθέντη μου, ἂς πάγῃ!..

ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ, ἀπ' ἔξω.

Θὰ σπάσουν τὴν αὐλόθυραν· βοήθησε, Λεπρέντη!

ΛΕΠΡΕΝΤΗΣ, ἀποτελειώνων τὸ ψητόν του.

Μὴν τόσο λιγοψύχησες, καὶ κάμε τὸν λεβέντη.

Τοῦ Ἀλεξάνδρου διαβαστὴ δὲν ἔχεις τὴν φυλλάδα;

Τοῦ ἀκουστοῦ Σκεντέρμπεη δὲν ξεύρεις τὴν ῥυμάδα;

Οἰκονομῶ τὸ ἔχει σου, κ' ἐσὺ ἀντὶς γιὰ μάννα

Χολὴ μὲ δίνεις... Τί ῥοσπίφ! ὄχ! ὄχ! νὰ τρώγ' ἡ μάνα

Καὶ νὰ μὴν δίνῃ τοῦ παιδιοῦ...

ΠΟΝΗΡΙ'ΔΗΣ, ἀπ' ἔξω.

Ἐχάθηκα, Λεπρέντη!

(Ἀκούεται ὀχλαβοὴ καὶ κρότος πολλῶν ἀνθρώπων ἀναβαινόντων.)

ΛΕΠΡΕ'ΝΤΗΣ, σηκωνόμενος μ' ἕνα ποτῆρι κρασί.

Τὸ νόστιμο αὐτὸ κρασὶ δὲν εἶν' ἀπὸ ῥαβέντι,

Ποῦ νὰ τ' ἀφήσω ἔρημο καὶ παραπονεμένο...

(Πίνει τὸ κρασὶ, καὶ σπάνει τὸ ποτῆρι κατὰ γῆς.)

Νὰ, ἦλθα... διὰ λόγου σου καὶ στὴν φωτιὰ ἐμβαίνω...

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΛΑΟ'Σ, φέρων βιαίως τὸν Πονηρίδην, ὁ ΔΗ'ΜΑΡΧΟΣ τῶν Ἀθηνῶν κατόπιν.

ΠΟΛΛΑΙ' ΦΩΝΑΙ'.

Νὰ τὸν φονεύσωμεν ἐδῶ...

Ο' ΔΗ'ΜΑΡΧΟΣ.

Τί κάμετε; σταθῆτε!..

Ἀφῆτέ τον! ἀκούσετε τοὺς λόγους μου, πολῖται!..

ΠΟΛΛΑΙ' ΦΩΝΑΙ'.

Νὰ δώσωμεν τἀπίχειρα εἰς τὸν ἀπατεῶνα...

Δεμένον νὰ τὸν ῥίψωμεν ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα...

ΣΚΗΝΗ Ι.

Οἱ ἀνώτερω, ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ.

ΑΓΑΘΟΒΟΥΛΟΣ, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ὅλοι ἀποκαλύπτονται τὴν κεφαλὴν καὶ σιωπῶσι.

Λαὲ, ἀπόγονε λαοῦ εἰς τὴν σοφίαν πρώτου,
Βιάζεις μὲ ἀλαλαγμοὺς ἑστίαν ἰδιώτου
Καὶ, φέρων εἰς τὰ χείλη σου ᾠδὰς ἐλευθερίας,
Μολύνεις τὰς παλάμας σου μὲ πράξεις τυραννίας!
Σὺ θέλεις καὶ κατήγορος καὶ δικαστὴς του γένει!
Εἰς τὴν σφαγὴν ὡς δήμιος σὺ θέλεις τὸν πηγαίνει!
Μὲ λόγους δημαγωγικοὺς δὲν θέλω νὰ σ' ἀρέσω·
Εἰς τὴν εὐημερίαν σου ἀρκεῖ νὰ συντελέσω·
Τὰ τῆς κυριαρχίας σου ζητεῖς, λαὲ νοήμων,
Νὰ ἐξασκήσῃς δίκαια διὰ ὁδῶν νομίμων
Καὶ τὴν ἁγίαν, πλὴν νεκρὰν Βουλήν σου ν' ἀναστήσῃς;
Προσπάθησε μὲ μάθησιν τὸν νοῦν σου νὰ κοσμήσῃς·
Παιδείας ἄμοιρος λαὸς, κ' ἐλεύθερος, δουλοῦται·
Λαὸς δὲ δοῦλος, παιδευθεὶς, ἀφ' ἑαυτοῦ λυτροῦται.

(πρὸς τὸν Πονηρίδην.)

Τοιοῦτον τῶν πολιτικῶν ὑποκριτῶν τὸ τέλος·
Καθίστανται καὶ τῶν Αὐλῶν καὶ τῶν λαῶν ὁ γέλως·
Ἀλλ' ὁ πιστῶς μαχόμενος ὑπὲρ τῆς ἀληθείας,
Ὁ λάτρης τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας,
Τὰς εὐφημίας τῶν ἐθνῶν ἐν ὅσῳ ζῇ λαμβάνει,
Δὲν θνήσκει ὅλος ἐπὶ γῆς ὁπόταν ἀποθάνῃ
Καὶ οἱ ἀγέρωχοι αὐτοὶ Μονάρχαι κατ' ἰδίαν
Θαυμάζουν τὴν γενναίαν του καὶ ἄφθορον καρδίαν.
Τὴν γῆν μας, γῆν αἰσχύνης σου, παραίτησέ την πλέον
Καὶ πέρασε τὸν βίον σου μετανοῶν καὶ κλαίων.

(Πρὸς τὸν ΔΗΜΑΡΧΟΝ.)

Ἰδοὺ μὲ τοὺς παρόντας της θεσμοὺς ἡ Μοναρχία.
Εἰς Κράτος, ὅπου εἶναι μὲν Ἐλευθεροτυπία,
Ἀλλὰ κάμμία ἐνταὐτῷ ὑπουργικὴ εὐθύνη,
Οὐδὲ Βουλὴ τὰ πταίσματα τῶν Ὑπουργῶν νὰ κρίνῃ,
Τὸ πλῆθος τὴν ἐκδίκησιν ἀφ' ἑαυτοῦ λαμβάνει
Καὶ ἡ Ἀρχὴ, ἀστήρικτος, εἰς ἀγωνίαν φθάνει.

Ποῦ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Βασιλείας τώρα;
Ἡ ὀχλοκρατικὴ αὐτὴ δὲν τὴν προσβάλλει ὥρα,
Ὁπόσον οὐδὲ εἰς αἰὼν σοφῆς ἐλευθερίας
Κρατούσης στάθμην μεταξὺ λαοῦ καὶ Μοναρχίας;

(Σιωπᾷ, καὶ τὸ παραπέτασμα πίπτει.)

ΤΕ'ΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΤΟΥ̃ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ̃.

ΠΡΑ῝ΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΕΛΙ'Σ 28.

(1) Γελοῖον ἐπ' ἀληθείας! νομίζουν τινὲς ὅτι δύνανται ν' ἀλλάττωσιν, ὅταν θέλωσι, γλῶσσαν καὶ νὰ διαθέτωσιν, ὅπως θέλωσι, τὰς κρίσεις τῶν ἄλλων. Α'κόμη δάκνω τὰ χείλη μου ἐνθυμούμενος τὸ ἐν Λονδίνῳ διπλωματικὸν ἐκεῖνο συμπόσιον, ὅπου ὁ Κύριος Α'λέξανδρος Μαυροκορδάτος, ἐξομολογούμενος τὰ πολιτικά του φρονήματα, ἔλεγε πρὸς τοὺς ἐμπόρους Ε῞λληνας ὅτι τὸ ἔθνος εἰσέτι δὲν κατέστη ἐπιδεκτικὸν Α'ντιπροσωπίας, καὶ ὅτι τότε μόνον πρέπει ν' ἀπολαύσῃ αὐτὴν ὅταν ἐκπαιδευθῇ. Ε'πειδὴ δὲν ἔχει ὅρια ἡ παιδεία καὶ πολλάκις πρὸς κτῆσίν της ἀπαιτεῖται παρέλευσις ἑκατονταετηρίδων, ὁ Κύριος Μαυροκορδάτος

ἄφινεν οὕτως εἰς τοὺς ἐφεξῆς αἰῶνας τὴν Ἀντιπροσωπίαν τῆς Ἑλλάδος, συστηθεῖσαν ἀπὸ τὰ 1821 εἰς Ἐπίδαυρον καὶ δι' ὅπλων παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ζητηθεῖσαν κατὰ τὰ 1832 εἰς Ὕδραν.

Πόσον τετριμμένος καὶ συγχρόνως πόσον ἐσφαλμένος συλλογισμός! «Πρέπει νὰ φωτισθῇ μία κοινωνία διὰ νὰ εὐνομηθῇ.» Ἀλλ' ἂν προηγουμένως δὲν εὐνομηθῇ, πῶς δύναταί ποτε νὰ φωτισθῇ; Καὶ ὑπάρχει ἄλλη ἀγωγὴ ἔθνους ἠθικωτέρα τῆς ἐλευθερίας; Διὰ τὸν εὐγενῆ ὅμως χαρακτῆρα, τὸν ὁποῖον ἐσχάτως ὁ Κύριος Μαυροκορδάτος ἐπεδείξατο εἰς Ἀθήνας, διακείμεθα ὅλοι συμπαθῶς πρὸς αὐτὸν καὶ μετὰ συγκαταβάσεως ἀγαπῶμεν νὰ τὸν ἐπικρίνωμεν.

Ἰδοὺ κατὰ τὴν γνώμην μου ποία ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ τοῦ μεγαλόφρονος τούτου ἀνδρὸς ἡ διαγωγὴ ὅτε διωρίσθη Πρωθυπουργὸς τοῦ Ὄθωνος. Ἔπρεπεν, ἅμα ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, πρὶν ἔτι δώσῃ τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας, νὰ ζητήσῃ τὴν συγκάλεσιν τῆς παρὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων ποθουμένης Βουλῆς, τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, τὴν ἀπότισιν τῶν δημοσίων χρεῶν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Παυαρῶν. Τότε τὸ ἔθνος ὅλον ἤθελε τὸν ὑποστηρίξει καὶ αὐτὸς ἀφήσει ὄνομα Οὐαζιγκτῶνος, διότι ὅλοι ἔχομεν πρόσφατον εἰς τὴν μνήμην τὴν κατὰ τὰ 1821 λαμπρὰν Προεδρείαν του, τὴν εἰς Μεσολόγγιον μετὰ τοῦ Μάρκου Μπότσαρη ἐγκαρτέρησίν του καὶ τὴν εἰς Σφακτηρίαν μετὰ τοῦ Ἀναστασίου Τσαμαδοῦ ἀνδραγαθίαν του.

Περιηγούμην εἰς Δακίαν, ὅπου μ' ἔφερεν ὁ πόθος τοῦ ν' ἀσπασθῶ τὴν ὑπὸ τῶν Ἱερολοχιτῶν ἐξηγιασμένην γῆν τοῦ Δραγατσανίου, ὅτε ἤκουσα τὸν Μαυροκορδάτον ἐπανερχόμενον εἰς τὴν Ἑλλάδα... Ὅλον ἀνέβρασε τὸ αἷμά μου... Ἔδραμον εἰς Ἀθήνας, νομίζων ὅτι ἐχρῄζεν ἴσως ἡ Ἐλευθερία ὀλίγων τινῶν ᾀσμάτων μου... Ἀλλ' εὗρον τὰ πάντα μικρὰ καὶ τὴν πυρὰν τῆς ἐθνικῆς ἀντιπολιτεύσεως καπνὸν ἀχύρων ἡμισβεσμένων.

ΣΕΛΙΣ 29.

(2) Πολλοὶ Γραμματεῖς ἰδαι, ὅσοι ποτ' ἦσαν καὶ ὅσοι ποτ' ἔσονται ἴσως, ὡς ἰδίαν θέλουν διαφιλονεικήσει τὴν προκειμένην Ἐγκύκλιον. Κἀνεὶς μέχρι τῆς σήμερον γενναιόφρων Ὑπουργὸς, κἀνεὶς! Ἡ διαφθορὰ κορυφοῦται. Ἂν ὄχι δὲ ἄλλο, διὰ τὴν ἐπεκτεινομένην κἂν αὐτὴν γάγγραιναν πρέπει νὰ λάβῃ ὅσον τάχιον ἡ Ἑλλὰς Πολιτείαν ἐλευθέραν. Ἔθνος μόνον, ὑπὸ θεσμῶν συνταγματικῶν κυβερνώμενον, δύναται ν' ἀποκτήσῃ εὐρωστίαν ἠθικὴν καὶ νὰ διατηρήσῃ τοὺς θεσμοὺς αὐτούς· ἀλλέως, πίπτει βαθμηδὸν εἰς μαρασμὸν, ἀποβάλλον ἐπὶ τέλους καὶ τὴν ὄρεξιν τῆς ἐλευθερίας.

Μετὰ διετῆ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀλητείαν διὰ τὴν καταδρομὴν τοῦ Περιπλανωμένου, ἐπανέστρεψα εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅθεν ἀπεδήμησα τότε. Ἀλλὰ μὰ τὴν ἱερὰν ἀλήθειαν δὲν ἐγνώρισα τοὺς πολίτας τῆς νέας αὐτῆς Παναρουπόλεως. Τόσον εἰς τὸ βραχὺ τοῦτο διάστημα ἡ δου-

λεία ἐπλημμύρισε τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωτευούσης! Ὡς εἰς τὴν Φεράραν, νοσοῦσαν καὶ μείνασαν ἔρημον πόλιν, ὀλίγους εἶδα καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας τοὺς σαλεύοντας καὶ ἀντέχοντας ἔτι ἐν μέσῳ τῆς ἐπικρατούσης ἐπιδημίας, ἕνα Σπυρίδωνα Βαλέταν, ἕνα Βασίλειον Μπουδούρην, ἕνα Τάτσην Μαγγίναν, ἕνα Γεώργιον Αἰνιᾶνα, ἕνα Χριστόδουλον Κλονάρην... Ἄθλιοι! τοὺς ἐλυπήθην! συναισθάνονται βέβαια τὸν καταφαγόντα τὴν κοινωνίαν λοιμὸν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ σιγή των ἔχει τι θρηνῶδες... Ἡ αὐχμηρὰ τῶν Ἀθηνῶν ἀτμοσφαῖρα συνεῖχε, συνεκράτει τὴν ἀναπνοήν μου... Ἀνέπνευσα φθάσας εἰς Παρίσια, καὶ ἀνεῦρον τὴν ὑγείαν μου εἰς αὖραν ἐλευθερίας.

ΣΕΛΙΣ 43.

(3) Οἱ τοιοῦτοι γενναῖοι Στρατιωτικοὶ, οἱ μὴ λησμονήσαντες τὸ κλέος τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ἔμειναν καὶ αὐτοὶ σήμερον ὀλίγοι· οἱ φυλακισμοὶ τοῦ Σπίσου ἐξηχρείωσαν τοὺς πολλούς.

Ὁ τροπαιοῦχος τῶν Μεγάρων πολεμιστὴς, ὁ Θεόδωρος Γρίβας, σώζει ἀκόμη ἀρειμανές τι καὶ ἀνεξάρτητον εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς σιωπῆς καὶ ὑπακοῆς, ἓξ ὁλόκληρα ἔτη καταδιωκόμενος καὶ ἀνάξια πάσχων, κινδυνεύει ν' ἀποβάλῃ καὶ αὐτὸς τὸ εὐγενὲς ἦθός του.

Πρὶν ἐσχάτως ἀναχωρήσω ἐκ τῆς Ἑλλάδος, εἶδα τὸν ἀδελφὸν τοῦ Μάρκου Μπότσαρη πενητεύοντα, ἐξουθενιζόμενον, ἀδικούμενον παρὰ

τῆς Κυβερνήσεως... Εδάκρυσα, μάρτυς ὁ Θεὸς, βλέπων τὰ ἡρωϊκὰ λείψανα τῆς Ελλάδος εἰς τοὺς δρόμους.

ΣΕΛΙΣ 44.

(4) Αναφέρων τὴν Γραβιὰν, αἰσθάνομαι συντριβὴν καρδίας εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ νικητοῦ αὐτῆς, τοῦ τόσον ἐλεεινῶς τὸν βίον καταστρέψαντος Ανδρούτσου Οδυσσέως.

Ο τοῦ ἰδίου ἔτι Καραΐσκου πολυνούστερος καὶ στρατηγικώτερος Οπλαρχηγὸς οὗτος τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, διενεχθεὶς εἰς Αστρος μετὰ τοῦ Ανδρέου Ζαΐμη, Θεοδώρου Κολοκοτρόνη καὶ ἄλλων μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, συνίστησε τὸν πρῶτον ἐμφύλιον πόλεμον. Αλλ' ἡττηθεὶς μετ' ὀλίγον, ἔσπευσε νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῶν Οθωμανῶν διὰ νὰ ἐκφύγῃ τὴν ἐπικειμένην προγραφὴν καὶ ν' ἀσφαλίσῃ ἑαυτὸν πρὸς καιρόν· κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ὀλιγοχρόνιον πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἀνταπόκρισιν οὐδὲ χεῖρας ἦρε κατὰ τῆς πατρίδος, οὐδὲ σχέδιόν τι πρὸς βλάβην της διέγραψεν, ἀλλ' ὡς θέσιν ἀμύνης καὶ προφυλάξεως μόνον ἀπευθύνε, μεσιτευόντων τοῦ Μαρκῆ Μιλαήτου καὶ ἄλλων Βουλευτῶν, περὶ συνδιαλλαγῆς λόγους πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Αὕτη ὅμως ἀφρόνως καὶ ἀδίκως ἀπέρριψε πᾶσαν εἰρηνικὴν πρότασιν, καὶ ὁ Ιωάννης Γοῦρας, συλλαβὼν αὐτὸν ἔπειτα δι' ἀπάτης, τὸν ἐνέκλεισεν εἰς τὴν Ακρόπολιν τῶν Αθηνῶν, ὅπου ὁ Ιωάννης Μαμούρης, Εκατόνταρχος τοῦ Γοῦρα, τὸν ἀπηγχόνισεν ἐκ τῶν ἐπάλξεων τοῦ μέχρι νῦν ἀπαισίως παρὰ τὴν Πύλην ἱσταμένου

Πύργου· οἱ δὲ παλαιοὶ ὀπαδοὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐξύβρισαν ἔτι τὴν μνήμην του διὰ τῶν ἐφημερίδων.

Η᾿ ἀλήθεια, μείνασα μέχρι τῆς σήμερον ὡς ἀπὸ νέφος κεκαλυμμένη, καιρὸς εἶναι ν' ἀναλάμψῃ καὶ νὰ διαλύσῃ τὸ σκότος τῆς ἀτιμώσεως, ὅπου ἐτάφη ὁ ἀδίκως κατηγορηθεὶς καὶ ἀνοσίως φονευθεὶς ἥρως τῆς Γραβιᾶς...; Ο῎χι· κἀνεὶς Ε῞λλην δὲν ἐμόλυνεν, ἔνοχος προδοσίας, τὴν ἱερὰν τῆς Ελλάδος ἐπανάστασιν, οὐδ' ὁ Βαρνακιώτης αὐτὸς, ἄλλο θῦμα τῆς δολιότητος καὶ συκοφαντίας.

ΣΕΛΙ'Σ 46.

(5) Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1841 ἔτους, εἰς μίαν ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας τοῦ Βοσπόρου μελαγχολικὴν διελασίαν μου, φθάσας εἰς τὸν ἄλλοτε Βαθὺν Κόλπον καλούμενον (τὸν νῦν τουρκιστὶ Μπουγιούκδερε), ἐπεσκέφθην τὴν πεπαλαιωμένην οἰκίαν τῆς ἀποθανούσης ἀδελφῆς τοῦ πατρός μου καὶ μητρὸς τοῦ Θεοδώρου Νέγρη, ἑνὸς τῶν θεμελιωτῶν τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους. Ε᾿μβὰς εἰς δωμάτιον, ὅπου ὁ τῶν Μουσῶν ἐραστὴς Νέγρης εἶχε τὴν βιβλιοθήκην του, τὸν ἐνθυμήθην ἔφηβον τὴν ἡλικίαν, ἐξηγοῦντα εἰς τὸν ἀδελφόν μου Παναγιώτην καὶ εἰς ἐμὲ, παιδάρια ἔτι, τὰ συγγράμματα τοῦ Βολταίρου καὶ τοῦ Ρ'ουσσῶ· τὸν ἐνθυμήθην Ε᾿ταιριστὴν φιλογενέστατον· ἔπειτα εἰς Μολδαβίαν, συντρέχοντα ἰδίαις καὶ ἁδραῖς δαπάναις τὰς Σχολὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Χίου· τὸν ἐνθυμήθην νομοθέτην ἔπειτα εἰς Α᾿στρος, ποτὲ μὲν

παραινοῦντα εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν διατήρησιν τῆς ἐθνικῆς γῆς πρὶν τῆς συῤῥοῆς τῶν ξένων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ποτὲ δὲ τιθέμενον ὡς ἀρκοῦν τίμημα Ἐκλογέως μίαν μόνην ἐλαίαν ἢ μίαν μόνην ῥίζαν ἀμπέλου· τὸν ἐνθυμήθην πτωχότερον ἔπειτα τοῦ Ἐπαμινώνδα καὶ εἰς χωρικὴν καλύβην πνέοντα τὰ λοίσθια· τὸν ἐνθυμήθην τέλος προφέροντα, ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τῆς θανῆς του, τὰς περὶ θεσμῶν καταπατηθησομένων καὶ περὶ δικαιωμάτων ἑλληνικῶν παραγνωρισθησομένων θλιβερὰς ἐκείνας προφητείας, τὰς ὁποίας οἱ Ἕλληνες μετὰ δακρύων ἀναμιμνησκόμεθα σήμερον, καλοῦντες τὸν μεγαλοφυῆ ἄνδρα Προφήτην Γεζεκιήλ.

ΣΕΛΙΣ 47.

(6) Ὁ ἔχων ἀρχαϊκὸν τὸ φρόνημα Σπυρίδων Βαλέτας, ὁ ὑπουργεύσας ὅτε ὑπέλαμψε στιγμιαῖον λυκαυγὲς ἐλευθερίας εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ παραιτηθεὶς ὅτε βαθὺ πάλιν σκότος ἐκάλυψε τὸν ὁρίζοντά της, ὁ σεβαστὸς διὰ τὴν ἀρετήν του αὐτὸς πρεσβύτης, φυτεύει σήμερον λάχανα εἰς τὸν κῆπόν του, παραμελούμενος ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ λησμονούμενος ἀπὸ τὸν λαόν.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΣΕΛΙΣ 49.

(7) Ὁ ἀδελφός μου Παναγιώτης, ὅτε κατὰ τὰ 1837 ἐπανῆλθεν ὁ Ὄθων ἐκ τῆς Παυαρίας, παρουσιασθεὶς ἐνώπιόν του ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶπεν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σώματος

τούτου· « Βασιλεῦ! ἡ Ἑλλὰς ἔχει δημοτικὰ καὶ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, ὁρκωμοτικὰ Δικαστήρια, Ἐλευθεροτυπίαν. Ἀπόκειται εἰς τὴν Μεγαλειότητά σου νὰ ἐπιστεγάσῃ τὸ πολιτικὸν οἰκοδόμημα δι' ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας. » Ὁ Παναγιώτης Σοῦτσος ἐνόμισε τὴν Βουλὴν ὀροφὴν τοῦ Πολιτεύματος. Ἀλλ' ἡμεῖς ἀπ' ἐναντίας τὴν θεωροῦμεν ὡς κρηπίδα του, διότι ἄνευ αὐτῆς τὰ πάντα εὐσειστα καὶ ἀπὸ ἓν βασιλικὸν Διάταγμα ἐξαρτώμενα.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΣΕΛΙΣ 86.

(8) Ὁ ἐκδίδων τὴν Ἀθηνᾶν Κύριος Ἐμμανουὴλ Ἀντωνιάδης ὑπῆρξε μέλος τῶν Βουλῶν καὶ Πληρεξούσιος τῶν Συνελεύσεων ὅλων τῆς Ἑλλάδος, ὑποστήσας ἀνέκαθεν ἀρχὰς ἐλευθέρας. Τὸν ἐγνώρισα κατὰ πρῶτον εἰς Ὕδραν περὶ τὰ μέσα τοῦ 1826 ἔτους, ἔχοντα ὑπὸ μάλης σχέδιον Πολιτεύματος παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου συντεταγμένον. Ἀφ' οὗ ἐν Τροιζῆνι συνήργησεν εἰς τὴν ἀπάρτισιν τοῦ ἐνδόξου ἡμῶν Συντάγματος, ἀνέλαβεν ἔκτοτε τὸ ἔργον τοῦ Δημοσιογράφου καὶ σταθερῶς τὸ ἐκπληροῖ μέχρι τῆς σήμερον, ἐπικαλούμενος πάντοτε ὡς πανάκην τῶν ἑλληνικῶν πληγῶν τὴν ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπίαν καὶ στηλιτεύων πάντοτε τὰς τιμαριωτικὰς καταχρήσεις.

ΣΕΛΙΣ 88.

(9) Δὲν δύναμαι οὔτε ν' ἀποστρέφωμαι τοὺς Φαναριώτας, μετὰ τῆς

πλείστης μερίδος τῶν ὁποίων μὲ συνενοῖ δεσμὸς συγγενείας, οὔτε νὰ περιφρονῶ αὐτούς, τῶν ὁποίων ὀλίγα τινὰ ἐλαττώματα, πηγάζοντα ἐκ τῆς πρώην πολιτικῆς των θέσεως, ἀντικαταλλάσσονται ἀπὸ πολλὰ προτερήματα. Θέλω ἰδεῖ μετὰ χαρᾶς εὐποροῦντας οἰκογενειάρχας τοῦ Φαναρίου νὰ καταλείψωσι τὴν ξένην καὶ νὰ κατασταθῶσιν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀλλ' ἐπιθυμῶ, ἀντὶ νὰ εἰσάγωσι μικροφιλοτίμως εἰς τὴν νεογενῆ Ἑλλάδα τοὺς τίτλους καὶ τὴν εὐγένειαν, τὰς μωρίας αὐτὰς τῆς γραίας Εὐρώπης, νὰ συντελῶσι διὰ τοῦ πλούτου των εἰς σύστασιν ἐφημερίδων ἐλευθέρων καὶ εἰς ἑδραίωσιν ἀνεξαρτήτου κοινῆς γνώμης.

ΠΡΑ'ΞΙΣ ΠΕ'ΜΠΤΗ.

ΣΕΛΙ'Σ 92.

(10) Ο' Κύριος Κοσμᾶς Κοκκίδας, ἀφειδήσας πολλάκις σώματος, μοχθήσας καὶ παθὼν πολλὰ εἰς τὸν ἱερὸν ἡμῶν ἀγῶνα, ποτὲ δὲν ἐζήτησεν ἀνταμοιβὴν ἀπὸ κάμμίαν τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων τῆς Ἑλλάδος. Ε'ντιμος σήμερον Συμβολαιογράφος τῶν Ἀθηνῶν, διατελεῖ φίλος ἔνθερμος τῆς ἐλευθερίας καὶ πάσης δόξης ἐθνικῆς.

ΤΕ'ΛΟΣ ΤΩ͂Ν ΣΗΜΕΙΩ'ΣΕΩΝ ΤΟΥ͂ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ͂.

[illegible]

Ο ΑΤΙΘΑΣΣΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ,

ΕΙΣ

ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Ο ΑΤΙΘΑΣΣΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ,

ΕΙΣ

ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, ποιητής.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ, φίλος του.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ τῆς Ἀττικῆς.

Ο' ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ
Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ } τοῦ Πρωτοδικείου.
Ο' ΓΡΑΜΜΑΤΕΥ'Σ

ΧΩΡΟΦΥ'ΛΑΚΕΣ.

ΛΑΟ'Σ.

ἸΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ, Ἀστυϊατρός.

Ο' ΔΕΣΜΟΦΥ'ΛΑΞ τοῦ Μεδρεσέ.

Ἡ σκηνὴ εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ο ΑΤΙΘΑΣΣΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

(Οἰκίσκος τοῦ Δημοφίλου εἰς ἓν προάστειον τῶν Ἀθηνῶν, πλησίον μνημείων τινῶν ἀρχαίων καὶ μεταξὺ ἀγροκηπίων κείμενος.)

ΣΚΗΝΗ Α.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, ΕΥΘΥΜΙΟΣ, καθήμενοι πλησίον τραπέζης, ὅπου κεῖται σωρὸς βιβλίων.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Λοιπὸν τὸ ἀπεφάσισες;

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Σκοπὸν δὲν μεταβάλλω.
Τὸ Ποίημά μου αὔριον ἐκδίδω χωρὶς ἄλλο.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Ἐν ᾧ ἀκόμη τὸ κρατεῖς ἀπὸ τὸ φῶς κλεισμένον,
Ὀλίγον σκέψου μὴ ἀντὶ εὐφημιῶν κ' ἐπαίνων

Εἰς τὰς ὑγράς μας φυλακὰς τὰ κῶλά σου ἀφήσης.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ὡς ἔπαθλόν μου μὴν ζητῶ ἐγὼ χειροκροτήσεις;
Τὴν ψῆφον τῶν συγχρόνων μου μισῶ λογοκαπήλων,
Πωλούντων τὰ ἐγκώμια πρὸς ἓν λεπτὸν τὸ φύλλον·
Ἡ προσωπίς των ἔπεσε· γνωρίζω τοὺς ἀθλίους
Καὶ τὴν ψυχὴν δουλοπρεπεῖς τῶν Ἀθηνῶν λογίους·
Μυρία ζήτω! ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ψιττακοὺς λαμβάνεις,
Ἂν μὲ ὀλίγην ζάχαριν τὸ στόμα των γλυκάνῃς·
Γενεαλόγος συγγραφεὺς αὐτὸς διεκηρύχθη,
Καὶ βωμολόχος τῆς Αὐλῆς ἐκεῖνος ἀνεδείχθη.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Τοῦ ἔθνους τὴν διαφθορὰν στεντόρια κηρύττεις,
Κ' ἐν τούτοις τὴν Κυβέρνησιν νὰ πολεμῇς δὲν φρίττεις!

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Νὰ βλέπω τῆς πατρίδος μου σηπόμενον τὸ σῶμα,
Καὶ τῆς σιγῆς τὸ δάκτυλον νὰ ἔχω εἰς τὸ στόμα!
Ν' ἀφίνω ἀστιγμάτιστον τὸν Ὑπουργὸν τὸν νάνον,

Τὸν Σύμβουλον τὸν ξύλινον, τὸν Κληρικὸν τὸν πλάνον!

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Ἡ ἄκρα σου μὴν ἐγγιχθῇ τοῦ ἤθους αὐστηρότης·
Πολλάκις εἶναι, φίλε μου, ἐπισφαλὴς ἁπλότης
Νὰ ἔχῃ τὴν καρδίαν του κἀνένας εἰς τὰ χείλη,
Νὰ λέγῃ ὅ, τι μάλιστα νὰ σιωπᾷ ὀφείλει·
Ἡ κοινωνία σύνδεσμος ὑπάρχει συμφερόντων,
Ἀνθρώπων συνδιαίτησις ἀλλήλους ἀπατώντων,
Καὶ ἂν μὲ ἀπερίσκεπτον περιπατῇς τὸ βῆμα
Εἰς τὴν παγίδα των εὐθὺς τὸ πρῶτον πίπτεις θῦμα.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Πῶς! ὅσα ἔμαθα λοιπὸν ἐκ παιδικῶν μου χρόνων
Ἀναδιφῶν νυχθημερὸν τὰς βίβλους τῶν προγόνων
Νὰ λησμονήσω εὔχεσαι, καὶ μεταβάλλων βίον
Τοῦ κόσμου νὰ παραδεχθῶ τὸ μοχθηρὸν βιβλίον!
Κ' ἐγὼ πανοῦργος, ἐπειδὴ καὶ οἱ πολλοὶ πανοῦργοι!
Κ' ἐγὼ κακοῦργος, ἐπειδὴ καὶ οἱ πολλοὶ κακοῦργοι!
Ἀλλοίμονον εἰς τοὺς λαοὺς, ἐὰν ὀλίγον μέλῃ

Ο τῶν κακῶν σωφρονισμὸς εἰς τὰ χρηστά των μέλη,
Ἐὰν δὲν ἀναφαίνωνται κατ' ἐποχὰς μεγάλοι
Τυραννομάχοι συγγραφεῖς καὶ τολμητίαι ἄλλοι,
Παράδοξοι καλούμενοι ἀπὸ τὸ χύδην πλῆθος!
Αὐτοὶ ἐξευγενίζουσι τὸ φρόνημα, τὸ ἦθος,
Παρηγορίαν φέρουσιν εἰς τοὺς λαοὺς καὶ θάῤῥος,
Τῶν δεσποτῶν ὁ σκόπελος καὶ τῶν ἐθνῶν ἡ φάρος·
Αὐτοὺς πατέρας ἔλαβον αἱ τέχναι κ' ἐπιστῆμαι·
Ἂν δυστυχῶσι, δυστυχὴς κ' ἐγὼ ποθῶ νὰ ἦμαι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Ἂν καύσῃ τὸ βιβλίον σου ἡ χεὶρ τῆς Ἐξουσίας,
Τὸ φέγγος τῆς πυρκαϊᾶς χυθὲν εἰς τὰς Πλατείας
Θὰ μᾶς φωτίσῃ; μὲ αὐτὸ τὸ πῦρ θὰ μᾶς πυρώσῃς;

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ἐκάη καὶ τοῦ Κοραῆ, ἀνορθωτοῦ τῆς γλώσσης,
Ἡ βίβλος εἰς τὸ Ναύπλιον ἐν μέσῳ τοῦ Πλατάνου·
Ἀλλὰ εὐαρεστότερον θυμίαμα λιβάνου
Ποτὲ εἰς τὴν οὐράνιον ἀψῖδα δὲν ἀνέβη.

Τὸν χάρτην ἡ Κυβέρνησις τεφρώνει καὶ δημεύει·
Πλὴν αἱ ἰδέαι ἀθιγεῖς εἰς τοὺς αἰῶνας ζῶσι,
Καὶ ἀνεγείρουσι λαοὺς, καὶ βασιλεῖς νικῶσι,
Καὶ δύω εἶναι ἥλιοι μ' ἀγήρατον τὸ κάλλος,
Ὁ εἷς ὁ ὑλικὸς αὐτὸς, τῶν ἰδεῶν ὁ ἄλλος.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Νὰ διορθώσῃς τοὺς πολλοὺς ἐπιχειρεῖς σὺ μόνος!
Ὁ κόσμος οὕτως ἔτρεξε καὶ τρέχει ἀπ' αἰῶνος·
Πολλοὶ τὸν ἐστηλίτευσαν· πλὴν μήπως μετεβλήθη
Καὶ τὰς ἀρχαίας ἕξεις του τελείως ἀπηρνήθη;
Τὰς πράξεις μὴν σταθμίζωμεν πολὺ ἑνὸς ἑκάστου,
Καὶ ἂς φροντίζῃ ὁ καθεὶς διὰ τὰς ἰδικάς του·
Ὁ ἄκαμπτος κατωνισμὸς τῶν παλαιῶν αἰώνων
Ἀπᾴδει πρὸς τὸ βάδισμα τῶν ἐνεστώτων χρόνων·
Παρατηρῶ κ' ἐγὼ πολλοὺς τοῦ ἔθνους πατραλοίας
Εἰς τοῦτο ἐπιθέτοντας τὴν πλᾶκα τ[illegible]λείας·
Πλὴν δὲν πτοοῦμαι καθὼς σὺ, οὐδὲ ἀφηνιάζω,
Καὶ τὴν ψυχήν μου εἰς μακρὰν ὑπομονὴν γυμνάζω.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Περίγελως κατέστημεν τῆς ὅλης οἰκουμένης·
Τεμάχια ἡμιθανῆ ἐχίδνης κεκομμένης,
Ὑπὸ σημαίαν ὁ καθεὶς μιᾶς ἐφημερίδος,
Πρὸς ὄλεθρον τῆς δυστυχοῦς ἐρίζομεν πατρίδος.
Καὶ εἰς τοὺς κόλπους της ὁ εἷς σπαράττομεν τὸν ἄλλον·
Μανιακοὶ φατριασταὶ τῶν Ῥώσων, Ἄγγλων, Γάλλων,
Καὶ ξένοι πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, οἰκεῖοι πρὸς τοὺς ξένους,
Καὶ οὐδεμίαν ἔχοντες φιλοτιμίαν Γένους,
Καὶ πᾶσαν θυσιάζοντες ἀρχὴν εἰς τὸ συμφέρον,
Νὰ φέρῃ τὴν πατρίδα μας ἀφήσαμεν τὸ φέρον·
Τὸν μὲν λαόν, τὸν πρὸ μικροῦ συναθλητὴν γενναῖον,
Εἰς φορολόγους ὄνυχας ἀφήσαμεν ὀρνέων,
Ἡμεῖς δ' ἐγίναμεν ἡμῶν αὐτῶν οἱ χειροκτόνοι,
Διότι ὅλοι χαμερπῶς ἐκλίναμεν τὸ γόνυ
Ἐμπρὸς εἰς τὸν [illegible]ον βασιλικὸν Γραφίσκον,
Ὡς Πέ[illegible]εἰς τοῦ λάμποντος ἡλίου των τὸν δίσκον·
Οἱ τῶν Ῥωμαίων σήμερον κατέστημεν Γραικύλοι,

Καὶ ἄλαλοι ἐμείναμεν οἱ τόσον χθὲς στωμύλοι.
Μισῶ, μισῶ τοὺς ἔχοντας ὡραίαν ῥητορείαν,
Κἀνὲν δὲ φίλτρον εὐγενὲς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν·
Μισῶ τοὺς μεταλλάττοντας ἀρχὰς καὶ δοξασίας
Εἰς μόνον ἓν μειδίασμα γλυκὺ τῆς Ἐξουσίας,
Καὶ σείοντας αἱματηρὰν τὴν χλαίνην τῆς πατρίδος
Ὁπόταν τῆς προτέρας των ἐκπέσωσιν ἐλπίδος·
Ἐπιθυμῶ τὸν ἄνθρωπον ἀκέραιον τὸ ἦθος,
Ἐλεύθερον τὸ φρόνημα καὶ ἄτρομον τὸ στῆθος,
Ἀρχὰς εἰς τὴν καρδίαν του νὰ ἔχῃ χαραγμένας
Ὡς ῥήτρας καὶ ὡς ἐντολὰς εἰς πέτρα γραμμένας·
Καταφρονῶ τοὺς Προύχοντας τῶν Ἀθηνῶν ἐν γένει,
Τοὺς μὲν, διότι ἔμπροσθεν εἰδώλου ἰσκυμμένοι,
Τὸ φρόνημα εἰσάγουσι τὸ ταπεινὸν καὶ ξένον
Εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν σεμνὴν καὶ ἄφθορον παρθένον,
Τοὺς δὲ, διότι εὔκαμπτοι πρὸς τοὺς τοιούτους δούλους,
Γλυκεῖς μεταχειρίζονται τοὺς τρόπους καὶ ὑπούλους,
Καὶ δὲν δεικνύουν ἰσχυρὰ πρὸς τὴν κακίαν μίση

Ὡς πρέπει ἄνδρες ἀληθεῖς, ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Τῆς δημοκρατικῆς δρυὸς τῆς ξηρανθείσης κλάδος,
Ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν ἐξῆλθες τῆς Ἑλλάδος
Καὶ τὴν ἀνησυχίαν τῆς εἰς τὴν ψυχήν σου φέρεις·
Εἰς ὅλα δυσανασχετεῖς καὶ εἰς κἀνὲν δὲν χαίρεις·
Ἀλλὰ ἐμοναρχήθημεν, καὶ μὲ τὰς Κυβερνήσεις
Οἱ ἄνθρωποι τοὺς τρόπους των ἀλλάττουσιν ἐπίσης·
Τῆς Μοναρχίας πανταχοῦ τῆς πατρικῆς στοιχεῖα
Ὑπάρχουν ἀφοσίωσις, σιγὴ καὶ πειθαρχία·
Κάμμία περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων ἐκεῖ πάλη·
Ὀλίγοι τινὲς φαίνονται, καὶ ἀφανεῖς οἱ ἄλλοι·
Εἰς τοῦτο τὸ Πολίτευμα εὐδοκιμοῦν συνήθως
Οἱ ἔχοντες μειλίχιον καὶ ἥμερον τὸ ἦθος·
Ὁλοσχερῆ ἀλήθειαν αὐτὸ δὲν ὑποφέρει,
Καὶ φυγαδεύονται Ῥουσσῶ, Βαῖλοι καὶ Βολταῖροι.
Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁλόκληρον τὸ ἔθνος μετεβλήθη,
Ἂν δὲν ἀλλάξῃς κρύψε κἂν τ' ἀρχαϊκά σου ἤθη.

Δὲν διεφθάρην, οὐδὲ σὲ ζητῶ νὰ διαφθείρω.
Πλὴν βλέπων σε εἰς τὸν κρημνὸν νὰ πίπτῃς, σὲ οἰκτείρω.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Τὰ χείλη μου πρὶν νεκρωθοῦν δὲν θέλουν σιωπήσει,
Καὶ ἡ φιλία σου ζητεῖ ματαίως νὰ τὰ κλείσῃ.
Ἐλάττωμα ἢ ἀρετὴν εἰπέ το χαρακτῆρος,
Ἢ λείψανον τοῦ καύσαντος τὰ σπλάγχνα μας κρατῆρος,
Ἡ Μοῦσά μου ὑπήκοος δὲν δύναταί νὰ γένῃ.
Ἡ γῆ αὐτὴ, ἂν τρέφῃ σᾶς, ἐμὲ καταμαραίνει.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ, μὲ λύπην.

Δὲν κάμπτεσαι· δὲν πείθεσαι· ἀλλὰ εἰς τὴν γενναίαν
Ἀπόφασίν σου προορῶ φυλάκισιν βεβαίαν.

(Σηκώνεται.)

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Εὑρὼν τὴν κίνησιν τῆς γῆς ὁ μέγας Γαλιλαῖος,
« Κινεῖται ἡ γῆ » ἔλεγεν εἰς τὰ δεσμά του ἕως·
Κ' ἐγὼ τὴν συνταγματικὴν κηρύττων Μοναρχίαν
Ὡς μόνην τῶν ἑλληνικῶν τραυμάτων θεραπείαν,

Θὰ λέγω καὶ εἰς τὴν εἱρκτήν· « Ὁ Ἕλλην ἀδικεῖται
Ἐν ὅσῳ ἀπὸ ἐθνικὴν Βουλὴν δὲν διοικεῖται. »

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Ὀλίγοι, βλέπεις, Παυαροὶ, ὀλίγοι τινὲς ξένοι,
Εἰς τῆς Ἀρχῆς τὴν μηχανὴν ὀπίσω κεκρυμμένοι,
Τοὺς Ὑπουργοὺς ὡς ἄθλια νευρόσπαστα κινοῦσι
Καὶ δι' αὐτῶν οἱ δόλιοι τὸ ἔθνος τυραννοῦσι·
Τοιούτους ἔχει φοβεροὺς ἐχθροὺς ἡ ἀρετή σου·
Ἀναχωρῶ· βαθύτερα τὸ πρᾶγμα συλλογίσου.

(Φεύγει.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, μόνος, σηκωνόμενος μὲ ταραχήν.

Κτυπᾶτε, κολαφίζετε τοὺς Ἕλληνας, ὦ ξένοι,
Διότι καὶ κολαφισμοὺς ἀξίζομεν ἐν γένει!
Πλὴν ἔπρεπεν, ἐπίβουλοι, νὰ μᾶς ἰδῆτε τότε,
Ὁπότε τῆς πατρίδος μας γενναῖοι στρατιῶται,
Τὰς ἐρυθρὰς ἀλογουρὰς τῶν Σατραπῶν πατοῦντες
Καὶ θρύμματα τοῦ στέμματος τῶν Καλιφῶν κρατοῦντες,

Ἐγράψαμεν τὸ Σύνταγμα μὲ ἀκωκὴν μαχαίρας...
Φεῦ! δούλας μᾶς ἐχάλκευσεν ἡ Πρόνοια ἡμέρας·
Τοὺς ὄνυχάς του ἔχασε δεθεὶς ἐκεῖ ὁ λέων,
Καὶ τώρα σεῖς ἐμπαίζετε θηρίον ἐμπαικτέον·
Ἀφ' οὗ ἡμᾶς ὁ ῥωσικὸς χρυσὸς ἐπεβουλεύθη,
Ἀφ' οὗ ἡ ἀρειμάνιος Ἑλλὰς ἐβασιλεύθη
Πρὶν δώσῃ μὲ βραχίονα σεπτὸν ἀπὸ τὴν νίκην
Ἑτοίμην εἰς τὸν Ὄθωνα τὴν ἐθνικὴν συνθήκην,
Κτυπᾶτέ μας, ἀλλογενῶν γυναῖκες καὶ παιδία!
Οὐδὲ ἰσχὺς μᾶς ἔμεινεν, οὐδ' ἀρετὴ καμμία...

(Ἀκούεται κρότος ἔξωθεν ἀνθρώπων ἀναβαινόντων μὲ βίαν.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, ὁ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ τῆς Ἀττικῆς, ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, προχωρῶν ἀταράχως πρὸς τὸν ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ.

Τὸ ἄσυλον τῆς στέγης μου, Διοικητὰ, βιάζεις
Κ' ἐμβαίνεις μετὰ μαχαιρῶν!

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Αὐτὰ μὴν ἐξετάζῃς·

Τὴν ἐρωμένην σου Βουλὴν ὁπόταν ἀναστήσῃς,
Μὲ κρίνεις τότε· σήμερον καλὸν νὰ σιωπήσῃς.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Τὸν νόμον ἔχεις ὑπὲρ σοῦ τὸν τοῦ ἰσχυροτέρου·
Λοιπὸν τὰς θύρας σύντριβε, θριάμβευε καὶ χαίρου·
Δὲν κυβερνώμεθα μ' αὐτὸν ἀπὸ τὴν Παυαρίαν;

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Νὰ σὲ εἰπῶ, δὲν ἔφερα μαζῦ τὸν Βεκαρίαν·
Δὲν ἦλθα νομοθετικὴν Σχολὴν ἐδῶ ν' ἀνοίξω,
Οὐδὲ σοφίαν εἰς σοφὸν ἐγὼ νὰ ἐπιδείξω·
Τὸ ἔργον μου εἶναι ἁπλοῦν· σὲ βάλλω νὰ τὸ κρίνῃς·
Σὲ χαιρετᾷ ὁ Ὑπουργὸς ὁ τῆς δικαιοσύνης·
Τὸν κάλαμόν σου πάντοτε εἰς τὴν χολὴν νὰ βάφῃς
Σὲ συμβουλεύει, καὶ πολλὰ ὑπὲρ Βουλῆς νὰ γράφῃς·
Δὲν εἶναι εἰς τὸ Κράτος μας ἐλευθερία μήπως;
Ὁ Τύπος εἶν' ἐλεύθερος, ἐλεύθερος ὁ Τύπος,
Καὶ κατ' αὐτοῦ δὲν θέλουσιν ἰσχύσει ᾅδου πύλαι·
Πλὴν ἦλθα τὴν κατάσχεσιν νὰ ἐνεργήσω, φίλε,

Τοῦ δημοσιευθέντος σου Ποιήματος...

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ἀκόμη

Δὲν τὸ ἐδημοσίευσα.

Ο΄ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Αὐτὸ ἡ κοινὴ γνώμη

Δὲν λέγει, καὶ πιστωτικὰ κρατῶ μαρτύρων δύω,

Ἀγοραστῶν τοῦ νέου σου βιβλίου...

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Σὲ ὀμνύω,

Τὸ τελευταῖον φύλλον του στοιχειοθέτουν τώρα·

Ὁ πιεστὴς τὸ ἔλαβε δὲν εἶναι μία ὥρα...

(ἀνοίγων ἓν κιβώτιον γεμάτον ἀπὸ δέσμας ἀσυῤῥάφων ἀκόμη βιβλίων.)

Ἰδέ το, εἶναι ἄδετον τὸ σύγγραμμά-μου ὅλον·

Πλὴν νὰ τὸ κατασχέσετε ζητεῖτε σεῖς μὲ δόλον

Καὶ τοῦτο πράξατε· ἡμεῖς, τὰ τέκνα τῶν Εἱλώτων,

Τί νὰ εἰπῶμεν ἔχομεν; τί ἔσχατον; τί πρῶτον;

Ο῾ ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ, ἐκφέρων ἀπὸ τὸν κόρφον του ἔγγραφά τινα καὶ κτυπῶν αὐτὰ ἐπὶ τῆς χειρός του.

Αἱ μαρτυρίαι εἶν᾽ ἐδῶ, ἐδῶ μακραὶ πλατεῖαι.
Ὑπῆρξαν ἄλλαι πουθενὰ τοιαῦται μαρτυρίαι;

ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ.

Τὰ ἔκτακτά σου ἔξοδα νὰ ζῶσι, καὶ μυρίας
Τοιαύτας ἀργυροκοπεῖς νομίμους μαρτυρίας.

Ο῾ ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Ἢ τὸ ἐδημοσίευσες, ἢ τὸ δημοσιεύσῃς,
Εἶν᾽ ὅλο ἕνα δι᾽ ἐμέ· μὴν μὲ πολυπαιδεύσῃς·
Ποῦ εἶναι τὰ ὡραῖά σου βιβλία; ἔξω; ἔσω;
Ποῦ εἶναι, τὴν σφραγῖδα μου εὐθὺς νὰ ἐπιθέσω;..

(πλησιάζων εἰς τὸ κιβώτιον καὶ βλέπων μέσα.)

Καὶ τόσα μόνον ἔμειναν; Αὐτὰ εἶν᾽ ὅλα ὅλα;..

ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ.

Δὲν λείπει ἄλλο, παρεκτὸς ἡ τελευταία κόλλα.

Ο῾ ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Δὲν θέλεις νὰ ἰδῇ τὸ φῶς τὸ ἀριστούργημά σου;..

(πρὸς ἕνα ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΑ.)

Φῶς, στρατιώτη, ἄναψε κ' ἐδῶ κοντά μου στάσου...

(Ο' ΧΩΡΟΦΥΛΑΞ ἀνάπτει μὲ φωσφόρῳ μίαν λαμπάδα καὶ πλησιάζει.)

(σφραγίζων τὸ κιβώτιον.)

Ὁ Τύπος εἶν' ἐλεύθερος· νὰ γράφῃς, νὰ τυπώνῃς,
Καὶ πρὶν δημοσιεύσῃς τι νὰ μὲ τὸ φανερώνῃς·
Σὺ γράφεις, ἡ κατάσχεσις ἐγκαίρως ἐνεργεῖται,
Ἡ γλῶσσα διορθώνεται, τὸ ἔθνος ὠφελεῖται...

(ἐλαφροκτυπῶν τὸν Δημόφιλον εἰς τὸν ὦμον.)

Ὁ Τύπος εἶν' ἐλεύθερος· χαρτὶ, μελάνην μόνον,
Καὶ σύγγραφε πρὸς φωτισμὸν συμπάντων τῶν αἰώνων·
Ἐξόδευε καὶ τύπωνε· καιρὸν ἐγὼ δὲν χάνω·
Πρὸ τῆς δημοσιεύσεως προσκάλει με καὶ φθάνω·
Μ' αὐτὴν τὴν νέαν μέθοδον πολὺ θὰ ὠφελῆσαι·
Ὁ Κροῖσος, σὲ ὑπόσχομαι, τῶν ἐκδοτῶν θὰ ἦσαι...

(ἐναγκαλιζόμενος αὐτόν.)

Τὸ ἔθνος μας κειμήλιον δὲν ἔχει ὡς σὲ ἄλλο.
Τοὺς Χωροφύλακας αὐτοὺς νὰ σὲ φυλάττουν βάλλω...

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, ἀκούσας τὸν ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ μὲ ἀγανάκτησιν.

Ἀκόμη καὶ εἰς κράτησιν! . . . .

Ὁ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Νὰ σὲ εἰπῶ τί τρέχει·
Ὀλίγα παροράματα τὸ Ποίημά σου ἔχει,
Μικρὰ καθοσιώσεως ἐγκλήματα ὡς δέκα·
Πλὴν γράφε, κτύπα τοὺς κακοὺς, τοὺς Ὑπουργοὺς πελέκα·
Τὸ πρᾶγμα χρόνων εἴκοσι φυλακισμὸν σηκώνει·
Πλὴν ἀπ' αὐτὸ ἐλεύθερος πολίτης δὲν ἱδρώνει.

(Κάμνει νεῦμα εἰς τοὺς ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΑΣ νὰ μείνωσι καὶ φεύγει.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ ΑΝΩΤΕΡΩ, ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ τοῦ Πρωτοδικείου μὲ τὸν ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ του κρατοῦντα εἰς χεῖρας τὰ πρὸς τὸ γράφειν.

Ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ, ἀπὸ τὴν θύραν, προφέρων τὰς λέξεις θυμοειδῶς καὶ μεγαλοφώνως.

Ἐμπαίζεις; σκώπτεις; κωμῳδεῖς; χλευάζεις; σατυρίζεις;
Ἐγείρεις εἰς ἀπείθειαν; σαρκάζεις; μυκτηρίζεις;

Εἰς ὁμιλίαν φανερὰν; εἰς σύλλογον ἀνθρώπων;
Εἰς ῥύμας, δρόμους, ἀγυιὰς; εἰς ἕνα κἰ ἄλλον τρόπον;
Ἢ διὰ λόγων πτερωτῶν; ἢ διὰ συγγραμμάτων;
Ἢ δἰ ἐξεικονίσεων; ἢ καὶ διὰ σχημάτων;
Προδίκασις, ἐκδίκασις, ἀπόφασις καὶ ἆρον
Φυλάκισις τριῶν μηνῶν, φυλάκισις τεσσάρων,
Φυλάκισις μηνῶν ἑπτὰ, ἐννέα, ἑνὸς ἔτους,
Εἰς ὑπογείους φυλακὰς πλατείας καὶ ἀνέτους...

(ἐμβαίνων μὲ γαλήνιον πρόσωπον καὶ ταπεινώνων τὴν φωνήν του.)

Ἐπεύχομαι εἰς τὸν σοφὸν τοῦ ἔθνους συγγραφέα
Τὰ πάντα καταθύμια, εὐφρόσυνα, ἡδέα!
Ἐδῶ, ἐδῶ τορνεύετε τὰς συγγραφὰς ἐκείνας,
Καὶ ἀπ' ἐδῶ σκορπίζετε τὰς τόσας σας ἀκτίνας;..

(πλησιάζων εἰς ἓν παράθυρον καὶ βλέπων ἔξω.)

Ἡ Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ δὲν εἶν' ἐκείνη, φίλε;
Τοῦ Ὀλυμπίου μας Διὸς αὐταὶ δὲν εἶν' αἱ στῆλαι;
Τῷ ὄντι θέσις κλασικὴ καὶ διὰ φιλοσόφους!
Λαμπρὰ μνημεῖα βλέπετε, ζωγραφικοὺς γηλόφους!..

(στρέφων ἔσω τὰ ὄμματά του καὶ χειροδεικτῶν τοὺς τοίχους.)

Αὐτὰς τὰς πλίνθους τῆς μικρᾶς ἐνδόξου σας οἰκίας
Θὰ βλέπουν οἱ ἀπόγονοι ὡς τέμενος σοφίας...

(καθίζων τὸν ΓΡΑΜΜΑΤΕ'Α του ἔμπροσθεν μιᾶς τραπέζης καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Δημόφιλον.)

Ὀλίγον ἐδῶ ἤθελα χαρτὶ νὰ μελανώσω,
Καὶ τοῦτο δίχως πείραξιν κἀμμίαν νὰ σᾶς δώσω.
Νὰ καταστρώσω ἔρχομαι τὴν Προανάκρισίν σας
Διὰ τὴν ἀξιάγαστον ἐσχάτην συγγραφήν σας...

(τείνων τὴν δεξιάν του πρὸς τὸν Δημόφιλον, ὅστις τὴν ἀποποιεῖται ὀπισθοδρομῶν.)

Γνωρίζετε τὸν μέγαν μου διὰ τὸ ἔθνος πόνον,
Καὶ ὅ, τι κάμνω, φίλτατε, τὸ κάμνω τώρα μόνον
Διὰ τοῦ ἔθνους τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ καλόν σας.

ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ, μὲ σοβαρότητα.

Ἐπόθουν νὰ μὴν ἔμβαινα εἰς τὸ Πρωτόκολλόν σας,
Οὐδὲ εἰς τὸ κατάστιχον τῶν ἐκλεκτῶν σας φίλων.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Ἀρχίνα, γράφε Γραμματεῦ! καὶ γέμιζε τὸ φύλλον.

(πρὸς τὸν Δημόφιλον.)

Εἰς ἓν σας νέον Ποίημα ἐχθὲς ἐκδεδομένον
Πολλὰ ἐῤῥητορεύετε, πολλὰ κατὰ τῶν ξένων.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Τὸ Ποίημά μου στέκεται ἀνέκδοτον εἰσέτι·
Ἡ μὴ δημοσιότης του ἀνεύθυνον μὲ θέτει·
Νὰ ἐξετάσῃς ἠμπορεῖς, Εἰσαγγελεῦ, τὰς πράξεις,
Ἀλλ' ὄχι τὴν διάνοιαν εἰς δίκην νὰ εἰσάξῃς·
Εἰς ἔργα τὴν Ἀνάκρισιν ὁ Νόμος διορίζει.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Μὴν στέκῃς, γράφε Γραμματεῦ! δὲν μὲ ἀναγνωρίζει.
Δὲν παραδέχεται λοιπὸν οὐδὲ Εἰσαγγελέα,
Οὐδὲ τὰ Δικαστήρια, οὐδὲ τὸν βασιλέα.

(πρὸς τὸν Δημόφιλον.)

Αὐτὰ τὰ γράφομεν (καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας)
Διὰ τοῦ ἔθνους τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ καλόν σας...
Εἰς τὸ χρυσόν σας πόνημα κατὰ τοῦ βασιλέως
Προέβητε τοὺς στίχους σας ἐκσφενδονίζων ἕως;

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ἐγὼ τὴν συνταγματικὴν πρεσβεύω Μοναρχίαν·
Ὑπάρχει δὲ εἰς συνετὴν τοιαύτην Πολιτείαν
Ὁ βασιλεὺς ἀνεύθυνος· ὁ Ὄθων ἑπομένως
Δὲν εἶναι εἰς κάμμίαν μου σελίδα προσβλημένος.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Ἀκούεις; γράφε Γραμματεῦ! ἡ Μοῦσά του ἑτοίμη,
Καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ Ὄθωνος νὰ λάμψῃ ἐπεθύμει.
Πλὴν διὰ μίαν του ἀρχὴν δὲν τὸν προσβάλλει μόνον,
Κι' ἂν τρέφῃ μῖσος ἄσπονδον καθ' ὅλων τῶν Ὀθώνων.

(πρὸς τὸν Δημόφιλον.)

Αὐτὰ τὰ γράφομεν (καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας)
Διὰ τοῦ ἔθνους τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ καλόν σας...
Ἀκόμη ἓν ἐρώτημα καὶ μίαν μικρὴν φράσιν·
Ἐγράψατε ὑποκινῶν τοὺς Ἕλληνας εἰς στάσιν;

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, μὲ καταφρόνησιν.

Δὲν ἔγραψα.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Ἐγράψατε κατὰ τῶν καθεστώτων;

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, μὲ ἀγανάκτησιν.

Δέν! δέν!

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Ἰδοὺ τ' ὁμολογεῖ ἐμπρὸς τῶν παρεστώτων·
Κατάφασιν μίαν ποιοῦν αἱ δύω του ἀρνήσεις·
Τὰ δύω « δέν » του Γραμματεῦ! καλῶς νὰ ἐξηγήσῃς.

(πρὸς τὸν Δημόφιλον.)

Ἀνταποκρίσεις μυστικὰς, ὡς ᾄδεται, κρατεῖτε
Μὲ συνωμότας... οὐδὲ γρῦ δὲν λέγετε;.. λαλεῖτε...

(Ο' Δημόφιλος τὸν βλέπει μὲ περιφρόνησιν χωρὶς νὰ καταδεχθῇ νὰ τὸν ἀποκριθῇ.)

Ἡ σιωπὴ ἀπόκρισις· λοιπὸν ἡ σιωπή του
Δὲν εἶναι ἄλλο προφανῶς, εἰ μὴ παραδοχή του.
Ἐξακολούθει Γραμματεῦ! καὶ γράφε, γράφε ὅτι
Ἐν ᾧ εἰς στάσιν ἤγειρε συγχρόνως συνωμότει.

(πρὸς τὸν Δημόφιλον.)

Εἰς τὴν ἐξομολόγησιν αὐτὴν ἂς ἀρκεσθῶμεν·
Δυνάμει ταύτης κ' ἐπειδὴ πολὺ σᾶς ἀγαπῶμεν,

Διὰ τοῦ ἔθνους τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ καλόν σας
Σᾶς δίδομεν τὸν Μεδρεσὲν ὡς οἶκον ἴδιόν σας.

(πρὸς ἕνα ἐκ τῶν ΧΩΡΟΦΥΛΑ'ΚΩΝ.)

Ἀμέσως εἰς τὴν φυλακὴν, ἀμέσως στρατιώτη!
Νὰ τὸν πηγαίνης, ἐπειδὴ ὁ φίλος συνωμότει...

(βλέπων τὸν ΧΩΡΟΦΥ'ΛΑΚΑ διστάζοντα.)

Τί στέκεις;..κάμε...σάλευε...εἶν' ἀνοικτὸς ὁ δρόμος...

(Ο' ΧΩΡΟΦΥ'ΛΑΞ, πλησιάζων μὲ λύπην εἰς τὸν Δημόφιλον.)

Ἀνάγκη νὰ ὑποταχθῶ...

ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ, κινῶν μὲ τὸν ΧΩΡΟΦΥ'ΛΑΚΑ.

Ἀπάγομαι ἀνόμως
Εἰς κακουργίας φωλεὰν, εἰς μιαιφόνον τόπον,
Ἐνώπιον μαρτύρομαι Θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων!

(Φεύγουν ὅλοι.)

ΤΕ'ΛΟΣ ΤΗ'Σ ΠΡΩ'ΤΗΣ ΠΡΑ'ΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

(Δικαστήριον πλῆρες πολιτῶν πάσης κλάσεως.)

ΣΚΗΝΗ Α.

Ο' ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ τοῦ Πρωτοδικείου ἐπὶ τοῦ Βήματος, συνεδριάζων μὲ τέσσαρας ΣΥΝΔΙΚΑΣΤΑ'Σ, δύω ἐκ δεξιῶν καὶ δύω ἐξ εὐωνύμων, παρὰ τράπεζαν μεγάλην, ἑκατέρωθεν τῆς ὁποίας κεῖνται δύω ἄλλαι μικραί· εἰς τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν ὁ ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ καὶ εἰς τὴν ἄλλην ὁ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥ'Σ τοῦ Κριτηρίου· ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ, καθήμενος πλησίον τῶν δικηγορικῶν βάθρων ἐντὸς ἕρκους, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ὁποίου ἵστανται φρουροῦντες αὐτὸν ΧΩΡΟΦΥ'ΛΑΚΕΣ ἐν μέσῳ κυματιζομένου καὶ βομβοῦντος ΛΑΟΥ͂.

Ο' ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ ἐπισείει τὸν κώδωνα καί, σιωπῆς γενομένης, λέγει σοβαρῶς, παρατείνων τὰς λέξεις.

Ἀνέγνωμεν τὴν ἔγκλησιν εἰς μῆκος καὶ εἰς πλάτος·
Ἠκούσαμεν τοὺς μάρτυρας συλλήβδην καὶ προσφάτως·
Εἰς τὴν συζήτησιν λοιπὸν ἀμέσως ἂς ἐμβῶμεν,
Καὶ εἰς ἐκδίκους ἔριδας ἂς μὴν χρονοτριβῶμεν...

(πρὸς τὸ ἀκροατήριον.)

Εἰς ταύτην τὴν περιοχὴν κωλύομεν ἐπίσης
Καὶ τοὺς αὐθάδεις συριγμοὺς καὶ τὰς χειροκροτήσεις·
Πᾶς ὁ φωραθησόμενος λοιπὸν ὡς ταραξίας
Λαμβάνει τὰ ἐπίχειρα τοιαύτης ἀταξίας,
Διότι τὸ πλημμέλημα νεφάριον δαμνάτον,
Ὡς ἔνδον τῶν ῥωμαϊκῶν ὁρῶμεν Ψηφισμάτων·

« Ταβουλάρουμ,
« Νοβελλάρουμ,
« Κονστιτουτσιόνουμ
« Ἐτ κολλατσιόνουμ... »

(Ἐρευνᾷ μεταξὺ πολλῶν παρακειμένων ἐγγράφων καὶ λαμβάνει ἓν ἐξ αὐτῶν.)

Ἰδοὺ ἡ τοῦ Ποιήματος σελὶς ἡ δικαστέα
Καὶ φαινομένη ἔνοχος εἰς τὸν Εἰσαγγελέα...

(Τὸ ἀπευθύνει πρὸς τὸν ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ.)

Αἱ φράσεις της, αἱ λέξεις της ἀφ' οὗ ἀναγνωσθῶσι,
Τὰ δύω μέρη δύνανται νὰ διαπληκτισθῶσι

Καὶ ν' ἀγορεύσῃ ἕκαστον μ' ἀκρίβειαν καὶ τάξιν,
Εὐθὺς δὲ τὸ Κριτήριον ἐκδίδει τότε Πρᾶξιν.

Ο' ΓΡΑΜΜΑΤΕΥ'Σ ἀναγινώσκει τὰς ἐκ τοῦ Ποιήματος
τοῦ Δημοφίλου ἀκολούθους στροφάς.

« Δὲν ἐφέραμεν ὢ κλέος! τῆς Ε'λλάδος τὴν σημαίαν
« Εἰς τοῦ κόσμου τὴν κοιτίδα, εἰς τὴν Αἴγυπτον τὴν γραίαν;
« Τὰς ἠχὼ τῶν Πυραμίδων οἱ παιᾶνες τοῦ Κανάρου
« Δὲν ἐξύπνισαν ὁπότε δαυλὸν φέρων φρικαλέον,
« Η''λθεν ἔμπροσθεν τῆς Φάρου
« Ν' ἀνυψώσῃ φανὸν νέον;
« Ἀλλ' εἰς τὸ Θησεῖον τώρα καὶ σιμὰ τοῦ Παρθενῶνος,
« Ο''που κάθηται ἡ νίκη καὶ ἡ δόξα ταὐτοχρόνως,
« Η''λθαν Γότθοι χωρὶς δόξαν, ἔθνη γῆς χιονισμένης,
« Νὰ τινάξωσι τὴν πάχνην τῆς βανδαλικῆς των χλαίνης...

« Η' Ε'λλὰς γνωρίζει δύω ἀπαισίας της ἡμέρας,
« Καθ' ἃς ἔγινε τὸ θῦμα κατακτητικῆς μαχαίρας·
« Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Φιλίππου ἀποφράδα της ἡμέραν
« Ε'γραψε καὶ κατηράσθη τὴν αἰσχρὰν τῆς Χαιρωνείας,
« Κ' εἰς αὐτοὺς τὴν αἰσχροτέραν
« Κατηράσθη τῆς Προνοίας·

« Εἰς τὴν μίαν δί αἰῶνας ἔμεινεν ἐνθρονισμένη
« Καὶ κατοῦντές την ὡς πέτραν τὴν διέβησαν οἱ ξένοι·
« Εἰς τὴν ἄλλην αὐτονόμου Πολιτείας ἐστερήθη
« Καὶ, ἀναστηθεῖσα μόλις, ὡς νεκρὰ ἐλησμονήθη...

« Α'ν ὁ Μπότσαρης, ἂν ἄλλος ἥρως ἀπὸ τοὺς πεσόντας,
« Ἐκ τοῦ τάφου ἀνακύπτων πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἐπιζῶντας,
« Ἔβλεπε τὸ μέγα ἔθνος ἀνδραποδισμένον πάλιν
« Καὶ εἰς κρίκους ἀλλαγμένην σιδηρᾶς ἀλύσεώς του
« Τὴν ῥομφαίαν τὴν μεγάλην
« Τῆς ἐπαναστάσεώς του,
« Τὸν βαρυσκεπῆ του τύμβον ἤθελεν ἐπανακλείσει
« Κ' εἰς ἡμᾶς τοὺς δούλους γόον καὶ πικρὸν κλαυθμὸν ἐκχύσει·
« Κατ' αὐτῶν του τῶν θριάμβων ἤθελεν ἀρὰς προφέρει
« Καὶ διότι νεκρὸς κεῖται φρικαλέαν χαρὰν χαίρει...

« Ἑλλὰς, ἥτις ἀπηρνήθης τὴν βασιλικὴν χλαμύδα
« Καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Κόδρου ἀνορθοῦντος τὴν πατρίδα,
« Ἥτις ἔβλεπες ἐν μέσῳ τῶν ἰσθμιακῶν ἀγώνων
« Ἓν σου φύλλον ν' ἁμιλλῶνται βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται
« Καὶ ν' ἀθλοῦν μετὰ Μιλώνων
« Γέλωνες Σικελιῶται,

« Καὶ εἰς τέκνα τῆς Κορίνθου βάναυσα καὶ ἀγοραῖα
« Ἔστελλες ἐκ Συρακούσης παιδοτρίβην βασιλέα,
« Ζυγὸν τώρα ὑποφέρεις ἀσυντάκτου Μοναρχίας
« Ἀφ' οὗ πρώτη ἐπειράσθης ἀμιγοῦς Δημοκρατίας!..

. . .

« Ἡ καλὴ γενέτειρά μας, ἡ Ἑλλὰς κατακατεῖται:
« Ἀλλὰ σεῖς τὸν ἄτιμόν σας ὕπνον ἔτι κοιμηθῆτε,
« Στρατηγοί της, τῶν ὁποίων ἡ ποτὲ μεγάλη σπάθη
« Χρόνους τώρα μακροὺς δέκα εἰς τὴν σκωριῶσαν θήκην
« Ὡς ν' ἀπέκαμεν ἐστάθη
« Χωρὶς δόξαν, χωρὶς νίκην!
« Κάτω ῥίψατε τὰ ὅπλα τῆς Γραβιᾶς, τῆς Ἀραχόβης!
« Κάτω ῥίψατε τὰ ὅπλα τῆς Βαλτέτσης, τῆς Κλεισόβης!
« Εἶν' αὐτὰ βαρέα πλέον διὰ τὸν βραχίονά σας.
« Ἐλαφρὰ σᾶς εἶναι μόνον τὰ σιδήρινα δεσμά σας... »

(Παύει τὴν ἀνάγνωσιν.)

Ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ ἀναπηδᾷ ἐκ τῆς ἕδρας του καὶ λέγει ὡς ἐξ ἐφόδου.

Ἐν περιλήψει, Κύριοι Κριταί, θὰ ὁμιλήσω
Καὶ ὑψηλὰ τὸ ζήτημα θὰ θέσω καὶ θὰ λύσω.

Κυβέρνησις εἶναι αὐτὸ καὶ εἶναι αὐτὸ τάξις,
Τὸν Νόμον καθὼς παριδῆς, στραβὰ καθὼς κυττάξῃς,
Καθὼς λαλήσῃς Παυαρὸν, τὸ δόντι καθὼς ξύσῃς,
Εὐθὺς ὁ ἀνυπόδητος ἐκδότης τῆς Μελίσσης
Μὲ τὸν θεοσεβέστατον συντάκτην τοῦ Αἰῶνος
Καὶ μὲ τὴν γλαῦκα Ἀθηνᾶν συγχρόνως καὶ συμφώνως
Νὰ σὲ φωνάζουν τραλαλά; καὶ ποῦ κ' εἰς Κράτη ποῖα
Ἡ δημοσιογραφικὴ αὐτὴ Πυργοποιΐα;
Μ' αὐτὰ, μ' αὐτὰ θὰ κάμωμεν οἱ Ἕλληνες πατρίδα;
Ἐμπαίζει ποτὲ, Κύριοι, κἀνεὶς τὴν ἐπωμίδα;
Κἀνεὶς ποτὲ χριστιανὸς μ' ἑνὸς ἀσπροῦ θρησκείαν
Ἀκούσθη νὰ περιγελᾷ σταυρὸν μὲ τὴν ταινίαν;
Θὰ γράφῃ καὶ θὰ φωνασκῇ καθένας εἰς τὸν δρόμον,
Ἢ τοῦ Παΐκου ἔχομεν τὸν περὶ Τύπου Νόμον;
Εἰς δημοκόπον εἴμεθα ἡμεῖς ὀχλαγωγίαν,
Ἢ ἔχομεν ἀπόλυτον τῷ ὄντι Μοναρχίαν;
« Ἐσβύσθημεν! ἐχάθημεν! δὲν ἔμεινεν ἐλπίς τις! »
Φωνάζετε οἱ λόγιοι· πλὴν δόξα ἐν Ὑψίστοις

Καὶ Βασιλεῦ οὐράνιε! τὸ Κράτος ὠργανίσθη·
Ἡ μηχανὴ καλογυρνᾷ· τὸ πᾶν ἐκανονίσθη·
Τοὺς φόρους τρέχει τακτικὰ ὁ χωρικὸς πληρώνων·
Συνάζονται μίαν φορὰν οἱ Σύμβουλοι τὸν χρόνον·
Οἱ Γραμματεῖς ἐφόρεσαν στραβὰ στραβὰ τὸν πῖλον·
Μελανωμένα δάκτυλα δὲν βλέπεις Ὑπαλλήλων,
Καὶ οἱ Κλητῆρες ἔρημα φυλάττουν τὰ Γραφεῖα.
Τί μεγαλήτερον καλόν; Τί ἄλλη εὐτυχία;
Εἰς δέκα χρόνους πουθενὰ ἠκούσθη ἄλλον Κράτος
Νὰ διεξεπεραίωσεν εἰς μῆκος καὶ εἰς πλάτος
Τὰς τόσας ὑποθέσεις του ἰδίας του καὶ ξένας,
Καὶ σήμερον νὰ στέκεται μὲ χεῖρας σταυρωμένας;
Δὲν ἔχομεν ἁμαξωτὰς ἀκόμη λεωφόρους·
Πλὴν ἔχομεν μεταξωτὰς ἁμάξας διαφόρους.
Δὲν ἔχομεν στρατεύματα πολλὰ κ' ἐν παρατάξει·
Πλὴν ἔχομεν κἂν ῥεύματα Στρατάρχας ἐν συντάξει,
Κ' εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ ἀνθηρὸν καὶ θάλλον
Κοπάδι ἐπιτίμιον Καθηγητῶν μεγάλων.

Λοιπὸν μὴν κουδουνίζετε καθεὶς μὲ τὴν ἀράδα
Τὰ σουρλουλοῦ καὶ μουρλουλοῦ τὰ δίχως νοστιμάδα...

(Διάχυσις γέλωτος εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ἀκροατῶν.)

Γελᾶτε;.. τὰ ἐμπαίγματα, τὰ σκώμματα, ὁ γέλως,
Αὐτὰ σᾶς τρέφουν... πλὴν αὐτὰ δὲν φέρουν καλὸν τέλος...
Οἱ πρόγονοί μας μὲ αὐτὰ ἐχάθηκαν, καὶ μίαν
Ἡμέραν ὅταν ἤκουαν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν
Τὸν Δημοσθένην κράζοντα «Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι!..»
Ὁ Μόμμιος... τὰς ἐποχὰς ἡ μνήμη μου συγχέει...
Τῶν ἰδεῶν μου ἔχασα τὸν σύνδεσμον... σταθῆτε
Καὶ πατατὶ καὶ πατατὰ τὸ τέλος νὰ ἰδῆτε...

(Ἔκρηξις γενικοῦ γέλωτος.)

Ἀλλὰ μὲ διακόπτετε... κάμμία ἐδῶ τάξις...
Τὴν τάξιν πρέπει, Πρόεδρε, τὴν τάξιν νὰ εἰσάξῃς...

(Ὁ ΠΡΟΕΔΡΟΣ κωδωνίζει πάλιν καὶ μόλις ἐπαναφέρει τὴν ἡσυχίαν.)

Ἐλάλησα, μὲ φαίνεται, μ' εὐκρίνειαν μεγάλην·
Ἀλλ' ἂν δὲν σᾶς ἐφώτισαν αὐτὰ, λαλῶ καὶ πάλιν·

Δὸς ἀφορμὴν εἰς τὸν σοφὸν, σοφώτερός του ἔσῃ...
Πλὴν πάλιν γαγλανίζετε;.. Θεός με συγχωρέσοι!..
Ἐδῶ Εἰσαγγελεὺς λαλεῖ, καὶ δὲν λαλεῖ κἀνένας
Τοῦ δρόμου τυχὼν ἄνθρωπος, ἀλλ' ἄνθρωπος μὲ φρένας...

(Πίπτει παρωργισμένος εἰς τὴν ἕδραν του.)

Ο' ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ ἐγείρεται καὶ, βαθείας σιγῆς γενομένης, λέγει.

Ἐὰν ἐδημοσίευσα ἢ μὴ τὸ σύγγραμμά μου,
Περὶ αὐτοῦ δὲν ὁμιλῶ· τοῦ νέου μου καλάμου
Δὲν ἀπαρνοῦμαι τὴν σπορὰν, εὐδαίμων ἂν γεννῶνται
Ἀπὸ αὐτὴν βλαστήσωσιν εἰς τὸν λαὸν ἰδέαι!
Τί ἔγραψα; νὰ λάβωμεν Βουλὴν Ἀντιπροσώπων,
Φωνὴν, ψυχὴν καὶ φρόνημα νὰ λάβωμεν ἀνθρώπων,
Τὰς δάφνας μας ὁ δουλικὸς ἀὴρ νὰ μὴν μαραίνῃ,
Ἡ γῆ νὰ διανεμηθῇ, νὰ φύγωσιν οἱ ξένοι.
Δὲν εἴμεθα ὑποτελὴς λαὸς τῆς Παυαρίας.
Δὲν εἶναι Κύκλος ἡ Ἑλλὰς μικρὸς τῆς Γερμανίας,
Ἐξ ὅσων διεμοίραζε μὲ δαψιλῆ παλάμην
Ὁ Βρέννος ὁ Κορσικανὸς εἰς Γέναν καὶ Βαγράμην.

Ἀλλὰ ἡμεῖς πληρώσαντες βουλὴν τὴν πρὸ αἰώνων,
Μὲ τὰς ἰδίας χεῖράς μας ἐπλάσαμεν τὸν θρόνον
Καὶ εἰς θεσμοὺς ἐστήσαμεν γραπτοὺς τὴν Μοναρχίαν
Πανδήμως προκηρύξαντες τοιαύτην συμφωνίαν·
« Τὸ ἔθνος νὰ νομοθετῇ διὰ τῶν Βουλευτῶν του,
« Ὁ Ὄθων δὲ νὰ κυβερνᾷ διὰ τῶν Ὑπουργῶν του... »

(Τὸ πλῆθος ὅλον χειροκροτεῖ, καὶ μακρὰν καθσιν ὁ Δημόφιλος ἐξακολουθεῖ.)

Εἰς τὴν Ἑλλάδα στρέψατε, ὦ Δικασταί, τὸ βλέμμα!
Κανεὶς ἀγρός της ἄχραντος δὲν εἶναι ἀπὸ αἷμα·
Τὸ ἄροτρον εἰς κολοβὰς ὁ Ἕλλην χεῖρας φέρων,
Ἀνακατώνει λείψανα ἢ τέκνων ἢ πατέρων·
Εἰς ταύτην ὅμως εἴμεθα σκηνῖται καὶ νομάδες·
Ἂς μοιρασθῶσιν εἰς ἡμᾶς αἱ τόσαι πεδιάδες
Καὶ εἰς τὸν ἥλιον, κοινὸν φωστῆρα τῶν ἀνθρώπων,
Ἂς λάβωμεν οἱ δυστυχεῖς μικρὸν καὶ ἡμεῖς τόπον.
Τί θέλει ὁ στρατὸς αὐτὸς ὁ ξενικὸς καὶ φαῦλος;
Τί θέλει; δὲν ἀναχωρεῖ ἀνέτως καὶ ἀναύλως,

Ἐν ψαλτηρίῳ καὶ χορῷ, ἐν λύρᾳ καὶ κιθάρᾳ,
Πρὶν τὸν προφθάσῃ ὄπισθεν ἡ ἐθνικὴ κατάρα;..

(Νέαι πανταχόθεν ἐπικροτήσεις διακόπτουν πρὸς ὀλίγας στιγμὰς τὸν λόγον του.)

Παραμυθῶν τὴν κλαίουσαν εἰς τὰ δεσμὰ πατρίδα
Καὶ φέρων εἰς τὰ στήθη της τὴν φεύγουσαν ἐλπίδα,
Τὴν δόξαν ἐκελάδησα καὶ τὴν ἐλευθερίαν
Καὶ τῶν ὑπερηφάνων της μαχῶν τὴν ἱστορίαν.
Ἀλλὰ εἰς τοὺς αὐθέντας της ἐπρόσκρουσα τοὺς νέους,
Κ' εἰς τὸν λαιμόν μου κρέμαται ἡ σπάθη Δαμοκλέους.
Τὸ κατ' ἐμὲ, ἂν πέπρωται, Κριταὶ, καὶ ν' ἀποθάνω,
Μὲ ἀδακρύτους ὀφθαλμοὺς τὸν θάνατον λαμβάνω
Μὲ τοὺς εἰς Μεσολόγγιον καὶ Κλεῖσοβαν πεσόντας,
Μὲ τοὺς προπάτορας ἡμῶν τοὺς ἱλαρῶς πιόντας
Τὸ κώνειον τῶν Ἀθηνῶν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.
Πλὴν σὺ, Ἑλλὰς, ἂν ἐκ μακρᾶς ἀνέκυψας δουλείας
Καὶ ὅλην τὴν αἱματηρὰν ὑπέστης αὐτὴν πάλην
Ὑπὸ ζυγὸν αἰσχρότερον διὰ νὰ πέσῃς πάλιν

Καὶ ἡ Ἑλλὰς νὰ καταστῇς ἡ ἐπὶ Μακεδόνων,
Ὦ! ἔχε τὰς βαρυπετεῖς ἀρὰς τῶν Φωκιόνων
Καὶ αὖθις εἰς τὰ βάραθρα τῆς σκοτεινῆς ἀβύσσου,
Ἐξ ἧς ἀνέβης πρὸ μικροῦ, Ἑλλὰς, καταβυθίσου!..

(Συνταράσσεται ὅλον τὸ ἀκροατήριον. Ὁ ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ σηκώνεται καὶ ξηροβήχει ὡς μέλλων πάλιν νὰ ὁμιλήσῃ.)

Ὁ ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ, μὲ δυνατὴν φωνήν.

Κανένα πλέον ἂν ἰδῶ γελῶντα, ἑκὼν ἄκων
Θὰ τὸν ἐξώσω παρευθὺς διὰ Χωροφυλάκων.

Ὁ ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ, καθ' ἑαυτόν.

Εἰς τὸ ἀκροατήριον αὐτὸ διὰ ν' ἀρέσω,
Ἀκόμα ὑψηλότερα τὸ ζήτημα θὰ θέσω...

(ὑψώνων τὴν φωνήν του.)

Κριταὶ, ὁ σκύλλος ὑλακτεῖ, τὸ πρόβατον μηκάζει,
Ὁ κόραξ κρώζει κρὰ, κρὰ, κρὰ, ὁ βάτραχος κοάζει,
Ὁ πετεινὸς κουκουρικᾷ, ἡ ὄρνις κακκαρίζει,
Ὁ χῆνα κάμνει χὶ, χὶ, χὶ, ἡ πέρδιξ κακκαβίζει·
Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος λαλεῖ καὶ γράφει· ἑπομένως
Νὰ ἦναι πρέπει δέσμιος καὶ περιωρισμένος·

Ἀλλέως, τὸ ἀναρχικὸν ποτάμι καταβαίνει,
Ἁρπάζει γεφυρώματα, καλύβας, καὶ πηγαίνει.

Καὶ μὴν ὀλιγωρήσατε κἀνὲν τῶν ἐγκλημάτων·
Σειρὰ εἶν' ὅλα αἰτιῶν καὶ ἀποτελεσμάτων·
Γεννᾷ ἡ ῥίζα τὸν κορμὸν καὶ ὁ κορμὸς τοὺς κλῶνας,
Οἱ κλῶνες ἄνθη ἄμετρα καὶ φύλλα λεγεῶνας,
Αὐτὰ δὲ πάλιν τοὺς καρποὺς καὶ οἱ καρποὶ τοὺς σπόρους,
Οἱ σπόροι τέλος τοὺς βλαστοὺς γεννοῦν τοὺς καρποφόρους·
Ὁμοίως τὰ ἐγκλήματα γεννοῦν τὸ ἓν τὸ ἄλλο·
Κ' ἐμπρός σας τὴν ἰδέαν μου σωστὴν διὰ νὰ βάλω;
Τὸ κλῆμα κάμνει σταφυλὰς, τὸ δάσος κάμνει ξύλα,
Ἡ καστανέα κάστανα καὶ ἡ μηλέα μῆλα.

Λοιπὸν ἐκ τούτων καὶ πολλῶν παραδειγμάτων ἄλλων
Ἰδέτε νὰ παιδεύεται ἂν ἕπεται ὁ σφάλλων,
Καὶ συγγραφεῖς ἂν δὲν γεννᾷ πολλοὺς ἐγκληματίας
Εἷς μόνος των ἐξαιρεθεὶς δικαίας τιμωρίας·
Καὶ ἐπειδὴ, ὡς ἔλεγαν ὁ Δράκων καὶ ὁ Σόλων,
Ὁ νόμος ὁ ὑπέρτατος ἡ σωτηρία ὅλων;

Καὶ ἀριδήλως ἐπειδὴ ἐκφράζεται ὁ Νόμος,
Καὶ τοῦ Πανδέκτου ἐπειδὴ ὁ μέγας λέγει Τόμος
« Ἐδίκτῳ τοὺς Κουράτορας καὶ τοὺς Χαρτουλαρίους
« Καὶ τοὺς Πρωτομαγίστορας καὶ τοὺς Ταβουλαρίους... »
Τὴν φράσιν ἐλησμόνησα, τὴν φράσιν τὴν μεγάλην...
Πλὴν σᾶς τὴν λέγω, Κύριοι, κἀμμίαν φορὰν ἄλλην...
Πρὸς τὸ παρὸν, τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ καὶ συγγραφέως
Τὴν τριετῆ φυλάκισιν ζητοῦμεν θαῤῥαλέως,
Αὐτὸ δὲ κάμνομεν (καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν του)
Διὰ τοῦ ἔθνους τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ καλόν του.

(Κάθηται.)

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Κριταὶ, δὲν ἔχετε εἱρκτὰς, λοιπὸν δὲν ἠμπορεῖτε
Τοὺς πταίστας νὰ δικάζετε καὶ νὰ τοὺς τιμωρῆτε.
Ἐὰν ὁ Νόμος κατ' ἐμοῦ φυλάκισιν ὁρίσῃ,
Σεῖς θέλετε, τὸ ῥῆμά του τελοῦντες, ἐνεργήσει
Ἀντὶ ἁπλοῦ φυλακισμοῦ παράλυσιν μελῶν μου
Κ' ἐντὸς σπηλαίων νοσερῶν αὐτὸν τὸν θάνατόν μου.

Εἰς κάθειρξιν τριῶν μηνῶν ἀπέστελλεν ὁ Νόμος
Τὸν τῆς Προόδου γηραιὸν ἐκδότην... Πῶς σεῖς ὅμως,
Σεῖς λειτουργοὶ τῆς Θέμιδος, σεῖς ἄγρυπνοι φρουροί μας,
Τὰς δύω ἐξηράνατε παλάμας του καὶ κνήμας;
— Ἡμεῖς τοῦ ἐξηράναμεν τὰς κνήμας καὶ παλάμας;
— Σεῖς Δικασταὶ! σεῖς, οἵτινες διὰ τὰ κρίματά μας
Μὲ τὴν ζωήν μας παίζετε εἰς ἕδρας Κριτηρίων,
Σεῖς εὐτελεῖς ὑπόμισθοι δραχμῶν διακοσίων...
Ἰδέτε τὸν ὑπεύθυνον τῆς Ἀθηνᾶς συντάκτην
Ἀκίνητον ὡς μάρμαρον, ἀχρώματον ὡς στάκτην·
Περνᾷ ὑπὸ τὰς ἕδρας σας ἐπὶ νεκροκραββάτου
Καὶ τοὺς μυκτῆράς σας πληροῖ μὲ λίβανον θανάτου·
Ἰδέτε τον, κ' εὐφράνατε τὸ ἀπηνές σας βλέμμα...
Πλὴν τοῦ ἀνθρώπου διατί ἐχύσατε τὸ αἷμα;
— Ἡμεῖς, ἡμεῖς ἐχύσαμεν τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου;
— Σεῖς Δικασταὶ! σεῖς, οἵτινες ἐκ τόσον ἁγνοῦ τόπου
Δημίων καὶ νεκροθαπτῶν τὰ ἔργα ἐκτελεῖτε...
Ἐγέρθητε καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ Βῆμα καταβῆτε!

Δὲν δύνασθε νὰ κρίνετε τοὺς Δημοσιογράφους
Ἐν ὅσῳ ἀντὶ φυλακῶν τὸ Κράτος ἔχει τάφους...!

(Ὁ ΛΑΟ'Σ συγκινεῖται μετὰ θορύβου.)

Σταθῆτε καὶ μὴν χύνετε, Κριταὶ, τῶν συγγραφέων
Τὸ αἷμα τὸ πολύτιμον, τὸ αἷμα τὸ γενναῖον!
Ἡ γῆ γεννᾷ θεόπνευστον σπανίως ἄνδρα ἕνα,
Καὶ ἡ τοιαύτη ἐξαντλεῖ τὴν δύναμίν της γέννα.
Σταθῆτε καὶ μὴν χύνετε τὸ αἷμα τῶν Τυρταίων!
Ὁ Ῥήγας, ὁ σαγηνευθεὶς εἰς τὴν Αὐστρίαν λέων,
Ὁ Ῥήγας, ὅτε μάχαιρα ὑψώνετο δημίου
Νὰ κόψῃ τὴν πολύτιμον κλωστὴν τοιούτου βίου,
Μὲ λόγον πρὸς τοὺς Ἕλληνας τοιοῦτον ἀπεστράφη·
« Ἀπὸ τὸ ῥέον αἷμά μου εἰς ταῦτα τὰ ἐδάφη
« Ἰδοὺ βλαστάνει ἐρυθρὰ εἰς σᾶς Ἐλευθερία· »
Εἰς τὴν φωνὴν τοῦ μάρτυρος μεγάλη, πελωρία,
Μὲ τὴν γοργονοκέφαλον ἀσπίδα τῆς Παλλάδος,
Ἐλευθερία εἰς τὴν γῆν ἐφύη τῆς Ἑλλάδος.

(Σιωπᾷ, καὶ ὁ ΠΡΟ'ΕΔΡΟΣ μὲ τοὺς ΣΥΝΔΙΚΑΣΤΑ'Σ καὶ τὸν ΓΡΑΜΜΑΤΕ'Α μεταβαίνει εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ καὶ μετ' ὀλίγον ὁ ΠΡΟΕΔΡΟΣ μὲ τοὺς ΣΥΝΔΙΚΑΣΤΑΣ.

Ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ, καταβὰς καὶ πλησιάσας εἰς τὸν Δημόφιλον.

Ἂν, φίλε, σ' ἐπολέμησα στεντόρια κ' εὐγλώττως
Κ' εἰς τὴν κρυφὴν ὑπήκουσα φωνὴν τοῦ συνειδότος,
Αὐτὸ τὸ ἔκαμα (καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σου)
Διὰ τοῦ ἔθνους τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ καλόν σου.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Διὰ τὸ μέγα μου καλόν· σᾶς εἶμαι τρισευγνώμων·
Ἂν δὲ ὑπερασπίσθητε στεντόρια τὸν Νόμον,
Τὸ πλῆθος σᾶς ἀπέδωκε πολλὰς εὐχαριστήσεις
Μὲ ταῖς ἀδιακόπους του λαμπρὰς χειροκροτήσεις.

(Τὸν στρέφει τὴν πλάτην.)

Ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ.

Ὡς κεραυνὸς ἐπάνω σου ἀπέφυγα νὰ πέσω
Κ' ἐζήτησα μὲ χαλινὸν τὴν γλῶσσάν μου νὰ δέσω·
Ἀλλέως, σὲ ἀφάνιζα... Πλὴν σ' ἔδωκα καὶ δεῖγμα
Ἂν μὲ τὸ νοῦ τοὺς Κώδηκας γνωρίζω καὶ τὸ σίγμα.

ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ.

Πολὺ καλά! πολὺ καλά!

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Εἰς τὴν παροῦσαν δίκην
Θὰ τὸ ἰδῇς πῶς ἔδρεψα τῆς νίκης τὴν φοινίκην·
Ἀλλὰ τὴν ἔδρεψα (καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σου)
Διὰ τοῦ ἔθνους τὸ καλὸν καὶ διὰ τὸ καλόν σου.

(Ἐπανέρχεται εἰς τὸν τόπον του.)

(Πλῆθος μαθητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Γυμνασίου περικυκλώνουν μετὰ συμπαθείας τὰς κιγκλίδας τοῦ περιβόλου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου στέκει ὁ Δημόφιλος.)

ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ, πρὸς αὐτούς.

Τῆς βασιλείας τῶν λαῶν, τῆς μὴ ἐχούσης τέλη,
Ἡ ῥοδοδάκτυλος ἠὼς, ὦ νε[illegible] ἀνατέλλει·
Τὴν ζωογόνον δρόσον της καὶ τὰ χαράγματά της
Ἀνήγγειλεν ὁ ἄγρυπνος Ἀλεκτρυὼν Γαλάτης
Μὲ τὴν ἐξ ἄρκτου φθάσασαν φωνὴν εἰς μεσημβρίαν·
Πιστεύετε, πιστεύετε εἰς τὴν Ἐλευθερίαν·

Τὴν οἰκουμένην ἡ Θεὰ, ἰδέτε, μεταλλάττει·
Τὰ πλήθη ἔθνη γίνονται, πατρίδες των τὰ Κράτη
Καὶ οἱ ἑνὸς ὑπήκοοι ἀνάκτων συμπολῖται·
Αἱ μάχαι παύουν· τῶν λαῶν ἡ ἔρις συζητεῖται
Εἰς μίαν εἰρηνοποιὰν Βουλὴν Ἀμφικτυόνων,
Ἀντὶ δὲ τῆς δυνάμεως ὁ λόγος ἄρχει μόνον.

(Ὅλων τὰ ὄμματα στρέφονται εἰς τὸ βάθος τοῦ Δικαστηρίου. ὅπου φαίνεται ὁ ΠΡΟΈΔΡΟΣ κρατῶν τὴν ἀπόφασιν καὶ προχωρῶν μὲ τοὺς ΣΥΝΔΙΚΑΣΤΑΊΣ εἰς τὸ Βῆμα.)

Ὁ ΠΡΟΈΔΡΟΣ ἀναγινώσκει ἀπὸ τῆς ἕδρας του.

« Ἀκοῦσαν τὸ Κριτήριον καὶ τὸν Εἰσαγγελέα
« Καὶ τὸν κατηγορούμενον συγχρόνως συγγραφέα,
« Διεξελθὸν τὰ νομικῆς μαθήσεως γεμάτα
« Κωδίκελλα καὶ Δέκρετα [illegible]δίκτα καὶ Λεγγάτα,
« Δεκρετόρουμ
« Ἰμπερατόρουμ
« Γιουστινιάνι
« Ἐτ Μαρσιάνι,

« Μετὰ μακρὰν διάσκεψιν κ' εἰς τῆς γραφῆς τὰ τέλη
« Εἰς τριετῆ φυλάκισιν τὸν συγγραφέα στέλλει (1). »

(Ἀκούεται μέγας γογγυσμὸς τοῦ ΛΑΟΥ͂. Οἱ ΔΙΚΑΣΤΑΙ͂ καὶ ὁ ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ ἀναχωροῦν ἔντρομοι.)

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, ΛΑΟΣ, ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ.

ΕΝΑΣ ΕΚ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.

Παράνομος ἀπόφασις αὐτὴ τοῦ Κριτηρίου!
Ἀλλ ἂς μᾶς τρέμωσιν! ὀργὴ λαοῦ ὀργὴ Κυρίου!

ΑΛΛΟΣ.

Καταδικάζουν τὸν καλὸν αὐτόν μας συγγραφέα
Διότι ἔχει ὁ πτωχὸς φρονήματα γενναῖα.

ΑΛΛΟΣ.

Φοβεῖται κάθε Παυαρὸς, ἐν ὅσῳ αὐτὸς γράφει,
Μὴν ὁπλοφόρους Ἕλληνας φυτρώσουν τὰ ἐδάφη.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, πλήρης ἐνθουσιασμοῦ, ἀποβλέπων πρὸς τὸν ΛΑΟΝ.

Μὲ τὰς πτέρυγας ἀδέτους, κελαδῶν τὴν καλὴν φύσιν,
Ἐπεθύμουν νὰ πλανῶμαι εἰς τὸ δάσος, εἰς τὴν βρύσιν.

Ἀλλὰ τοῦ Συντάγματός της ἡ Ἑλλὰς ἐστερημένη,
Ἔκλαιεν ἀπὸ αὐθάδεις Ὑπουργοὺς τυραννουμένη.
Τῆς πατρίδος μου τὸ μέγα ὄνειδος μὴν ὑπομένων,
Ἓν ἐκ τῆς φαρέτρας βέλος ἔῤῥιψα φαρμακευμένον...
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε λοιπὸν!.. ἡ μαύρη φυλακὴ μὲ περιμένει.

Δι' ἐμὲ οἱ πατραλοῖαι τὴν παρθένον Θέμιν φθείρουν,
Εἰς τὰ δεσμωτήριά των τὴν φαιδρότητά μου σύρουν,
Καὶ τὸ δίστομόν των ξίφος, τραυματίζον μου τὰς χεῖρας,
Τὰς χορδὰς ζητεῖ νὰ κόψῃ τῆς δημοτικῆς μου λύρας.
Πλὴν μὲ εἶδαν ποτὲ φίλον τῆς μωρᾶς Ξενοκρατίας;
Χρόνους εἴκοσι δὲν εἶμαι ψάλτης τῆς Ἐλευθερίας;..
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε λοιπὸν!.. ἡ μαύρη φυλακὴ μὲ περιμένει.

Τῆς ἐπαναστάσεώς μας σείω τώρα τὴν ἀρχαίαν
Καὶ τὴν πλήρη τρισενδόξων ἐνθυμήσεων Σημαίαν.

Ὡς νὰ χύνῃ αὐτὴ ἔτι σκιὰς ἄνωθεν θανάτου,
Κάθε Παυαρέζος κλείει ἔντρομος τὰ βλέφαρά του
Καὶ πρὸς τὸν Σημαιοφόρον τὰς κραυγάς του ἀπευθύνων,
Εἰς βαθὺ νὰ ρίψῃ σκότος καὶ αὐτὴν ζητεῖ κ' ἐκεῖνον....
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε λοιπὸν!.. ἡ μαύρη φυλακὴ μὲ περιμένει.

ΕΝΑΣ ΕΚ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.

Γενναῖοι Χωροφύλακες, λαὸς καὶ σεῖς δὲν εἶσθε;
Μὴ κατ' αὐτοῦ μὲ βίαιον βραχίονα κινῆσθε!

ΕΝΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΩΝ.

Ἡμεῖς τὸν ἐγνωρίσαμεν καὶ εἰς τὸ Μακρυνόρι,
Κ' εἰς τὸ Βαλτέτσι ἔπειτα καὶ εἰς τὸ Ἀγινόρι.

ΑΛΛΟΣ.

Κανεὶς, κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς, κανείς μας νὰ μὴν σώσῃ
Ἀχάριστον βραχίονα ἐπάνω του ν' ἁπλώσῃ (2)!

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, πρὸς τοὺς ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΑΣ.

Σύρατέ με, στρατιῶται, ἄλλοτε υἱοὶ τῆς Νίκης!..
Ἀλλὰ στρέφεσθε ὀπίσω μετὰ πένθους, μετὰ φρίκης,

Καὶ δὲν βάλλετε εἰς φίλον ἐχθρικὴν βιαίαν χεῖρα.
Φεῦ, συναθληταί! μᾶς ηὗρεν ὀλεθρία ὅλους μοῖρα.
Τόσον δάκρυ, τόσον αἷμα, νῖκαι τόσαι, μόχθοι τόσοι,
Τὸ πᾶν ἔμελλεν εἰς μίαν ἄλυσιν νὰ τελειώσῃ!..
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε!.. μᾶς φυλακίζουν τοὺς ἀγωνιστὰς οἱ ξένοι.

Ναί, ὦ λείψανα ἡρώων! ναί, ὦ φάλαγξ ἀνικήτων!
Τῆς ἐπαναστάσεώς μας ὁ καρπὸς τοιοῦτος ἦτον,
Καὶ ὑπῆρξε τὸ βραβεῖον τῆς παλαίστρας μας τοιοῦτον...
Μὲ τὸ αἷμά του ὁ Ἕλλην ἔβρεξε τὸν ἀγρὸν τοῦτον
Τέκνων κόκκαλα εἰς κάθε ὑγρὰν αὔλακα ἐνσπείρας,
Καὶ ὁ ξένος μὲ αὐθάδεις τὸν θερίζει τώρα χεῖρας...
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Χαίρετε!.. ὁ Βάρδος Ἕλλην εἰς τὴν φυλακὴν ἐμβαίνει.

Δὲν ἀκούω γλυκὺν ἦχον ὑπεράνω μου πτερύγων;
Εἶσθε σεῖς, σκιαὶ Ναυάρχων καὶ σκιαὶ Ἀρχιστρατήγων;..

Ὢ! ἰδοὺ, ἰδοὺ τοῦ ἔθνους οἱ πρωταθληταὶ οἱ τόσοι,
Οἵτινες, ἐρυθριῶντες βίον δουλικὸν νὰ ζῶσι,
Πρὸ καιροῦ τὴν ἀτιμίαν ἔφυγαν κ' εἰς σφαίρας νέας
Ἔφεραν τὰς ἀμιάντους τῆς πατρίδος των Σημαίας...
Οὐρανοὶ σαπφειρωμένοι,
Ὅλη ἔνθους εἰς σᾶς τώρα ἡ ψυχή μου ἀναβαίνει.

(Ἐξέρχεται μὲ τοὺς ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΑΣ ἀνὰ μέσον τοῦ ΛΑΟΥ σκυθρωπῶς ὑποχωροῦντος καὶ συῤῥέοντος κατόπιν του.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

(Πέτρινον τοῦ Μεδρεσὲ δωμάτιον, εἰς τοῦ ὁποίου τοὺς τοίχους κρέμανται σιδηραῖ ἀλύσεις καὶ τῆς φυλακῆς αἱ κλεῖδες.)

ΣΚΗΝΗ Α.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ τῆς Ἀττικῆς, ὁ ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ τοῦ Πρωτοδικείου, ἐπὶ ποδὸς καὶ οἱ δύω.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Εἰσαγγελεῦ, ἡ ἔντονος εὐφράδειά σου ἦτον
Ἀξία κατ' ἀλήθειαν ὑπουργικῶν χαρίτων.
Διὰ τὸ ἐπιμίσθιον μεγάλως σὲ συγχαίρω.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Διοικητά μου, κατὰ νοῦν ὁπότε κ' ἐγὼ φέρω
Τὴν πρὸ τῆς διαδόσεως κατάσχεσιν ἐκείνην
Καὶ ὅσην εἰς τοὺς ὤμους σου ἀνέλαβες εὐθύνην,
Νενίκημαι καὶ νικηθεὶς ὁμολογῶ τὴν ἧτταν·
Πλὴν μέρος ἔλαβες καὶ σὺ καλὸν ἀπὸ τὴν πῆταν.

Διὰ τὰς δισχιλίας σου δραχμὰς πολὺ ἐχάρην·
Ἀλλ' ἀξίζες μὰ τὸν Θεὸν δεκαπλασίαν χάριν.

Ὁ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Τῶν Ὑπουργῶν μας ἡ εὐχὴ μὲ ὁδηγεῖ, κ' ἐκείνη
Τὴν ἄνισον καὶ σκολιὰν ὁδόν μου ὁμαλύνει.

Ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ.

Ἐκείνη καὶ εἰς πᾶσάν μου ἀγόρευσιν μ' ἐμπνέει
Καὶ μὲ τὴν δημοσθένειον ἠλεκτρικὴν μὲ καίει.

Ὁ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Ὦ, ζήτω ἡ Κυβέρνησις εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας!
Χαρίζει σήμερον αὐτὴ ἀγροὺς καὶ σταφιδῶνας,
Μὲ ὄμμα ἱλαρώτατον τοὺς Ὑπαλλήλους βλέπει,
Καὶ κατὰ λόγον τῶν γαιῶν καὶ τῶν σταφίδων πρέπει
Νὰ πολυπλασιάζωμεν τὸν εὐγενῆ μας ζῆλον.
Ποτὲ μᾶς ἔδωκε ξερὸν ἡ κοινὴ γνώμη φύλλον;

Ὁ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ.

Μικροὶ μεγάλοι σήμερον τοῦ θρόνου ὑπηρέται
Ἂς ἔχῃ δόξαν ὁ Θεός! δὲν ζῶμεν ὡς ἐπαῖται·

Ὀλίγον κοπιάζομεν, κερδαίνομεν μεγάλως,
Καὶ ὡς νὰ μᾶς ἐγέννησε κἀνεὶς πλανήτης ἄλλος
Μᾶς προσκυνεῖ ὁ ϐάναυσος λαὸς ἐδαφιαίως·
Ὁ ἀροτρεύς μας αὐτὸς ϐοῦς ἂς τρίϐεται· ἀλλέως,
Πολυμαθεῖς καὶ ἀμαθεῖς τῶν Ἀθηνῶν Γραφίσκοι
Ἠθέλαμεν ὅλοι ὁμοῦ τῆς πείνας ἀποθνήσκει.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Ἐγὼ κατὰ πεποίθησιν καὶ κατὰ θεωρίαν
Διατηρῶ πρὸς τὴν Αὐλὴν ἀπέραντον λατρείαν.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Κ' ἐγὼ καθ' ὑπαγόρευσιν εὐθέως συνειδότος,
Συναδελφὲ, διατελῶ συνήγορός της πρῶτος.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Συνωμοσίαν φέρε μας ἐντὸς τῆς Πρωτευούσης,
Καὶ τότε δὰ νὰ μὲ ἰδῇς καὶ τότε νὰ μ' ἀκούσῃς.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Ἐφημερίδες ἑκατὸν καὶ ϐίϐλοι ἄλλαι τόσαι
Καὶ συγγραφέων χίλιαι νὰ φωνασκῶσι γλῶσσαι

Κατὰ τοῦ θρόνου ἤθελα, διὰ νὰ μὲ γνωρίσης
Καὶ ὅμοιόν μου νὰ ἰδῇς ἂν ἔπλασεν ἡ φύσις.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Κἀνεὶς τί ἔχει νὰ εἰπῇ κατὰ τῆς Ἐξουσίας;
Δὲν ἐκπληροῖ τὰ χρέη της μετ' εὐσυνειδησίας;

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Τὰ ἐκπληροῖ, συναδελφὲ, καὶ μὲ τὸ παρεπάνω.
Αἰῶνας διηγούμενος τὰ ἔργα της δὲν φθάνω.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Μὲ φρέαρ ἀρτεσιανὸν ἡ ἀληθῶς μεγάλη
Ἀπὸ τὴν πέτραν τὸ νερὸν ὡς Μωϋσῆς ἐβγάλλει.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Ἀνοίγει τοὺς λιμένας μας μὲ τὴν βορβοροφάγον,
Καὶ πρόβατα ἰδοὺ ὁ Ῥοὺφ ἱσπανικὰ εἰσάγων.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Ἡ τάξις διαδέχεται τὴν ἀταξίαν τώρα,
Καὶ ἡ Ἑλλάς μας ἔγινεν εὐνομουμένη χώρα·
Προθύμως δόξα τῷ Θεῷ! τὸ ἔθνος μας ὀργώνει

Καὶ πλέον προθυμότερα τοὺς φόρους του πληρώνει,
Καὶ μόνος μέχρι Σπερχιοῦ καὶ μέχρι τοῦ Τενάρου
Ἀπ' Ἀθηνῶν ἀκούεται ὁ ἦχος τοῦ ταλάρου.

Ο' Ι Γ'ΣΑΓΓΚΛΕΤ'Σ.

Εἰς τὴν Καθέδραν ἄνετος εἰσήχθη πλέον βίος·
Ζῇ ὁ καθεὶς πολυτελῶς, ζῇ ὁ καθεὶς πλουσίως·
Ἐδώδιμα ἐξαίρετα! ἐνδύματα ὡραῖα!
Κοιμῶνται οἱ ἐν πράγμασι τὰς εἰκοσιεννέα,
Κι αὐγὸ χρυσὸ ἡ ὄρνιθα γεννᾷ τὸν κάθε μῆνα·
Σηκώνει ὁ Δημόφιλος τὴν τολμηράν του ῥῖνα;
Ἡ εὐγλωττία μου εὐθὺς βροντᾷ ὡς ὁ βορέας,
Καὶ ὁ αἰὼν μᾶς ἔρχεται τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Εἰς τοὺς θαλάμους ἤμουν χθὲς ἑνὸς μεγάλου Βόδα·
Ἐπάτουν ἐκεῖ τάπητας μὲ ὑφασμένα ῥόδα·
Καθρέπτας ἐκεῖ ἔβλεπα, ἐκεῖ πολυελαίους,
Κ' ἐν μέσῳ νέας γλαφυρὰς, εὐπρεπισμένους νέους.
Νεόφερτος ἕνας ἐκεῖ ἀπὸ τὰς Ἐπαρχίας

Κουνῶν τῆς φουστανέλας του τὰς λόξας τὰς χιλίας,
Ἐστέκετο παράμερα ὡς ἀγενὴς καὶ ξένος·
Τὸν ἔβλεπε, καὶ χὰ! χὰ! χὰ! τῶν Δομνιτσῶν τὸ γένος.
Καθήμενος ἀγέρωχα πλησίον τῆς αἰθούσης,
Τὰς καλλονὰς ἐκθείαζα ἐγὼ τῆς Πρωτευούσης,
Τοὺς τόσους μας λαμπροὺς χορούς, τὰς τόσας μας Κυρίας,
Τὰς τόσας μας πολυτελεῖς αὐθεντικὰς οἰκίας.
Ἀλλ' ὁ ψωρίτης Πρόκριτος, ἀλλ' ὁ Ἐπαρχιώτης
Ὁ μὴ λαβὼν ὑπούργημα καὶ σφόδρα πατριώτης
« Ἂν θέλῃς, εἶπεν, ὅρισε καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας
« Νὰ χαμαρώσῃς τοῦ λαοῦ ἐκεῖ τὰς εὐτυχίας·
« Τὸν λέβητά του τὸν πωλοῦν Εἰσπράκτορες, καὶ τρέφει
« Κατάμαυρος ἄρτος κριθῆς τὰ δύστυχά του βρέφη. »
Ὦ! αὐθαδέστερον ποτὲ φουστανελᾶν δὲν εἶδα!
Δὲν ἔχουν αὐτοὶ αἵματος εὐγενικοῦ ῥανίδα!

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Εἰς τὴν ΩΡΑΙ'ΑΝ χθὲς κ' ἐγὼ ΕΛΛΑ'ΔΑ ἐκαθήμην
Καὶ καταιβάζων παγωτὰ ἐκύτταζα τὴν Φήμην·

Ἐκεῖ σιμά μου ἔπινεν ἀνέξοδον νεράκι
Ἀλλόκοτον καὶ τοῦ καιροῦ τοῦ Νῶε γεροντάκι·
« Ἀναγινώσκεις, Κύριε, μὲ εἶπε, τὰς ἐλαίας
« Καὶ τὰς σταφίδας τῶν Πατρῶν καὶ τὰς συκαμινέας,
« Τὰς διδομένας δωρεὰν εἰς τοῦτον κ' εἰς ἐκεῖνον;
« Οἱ Ῥοὺφ καρποῦνται σήμερον τὰς γέας τῶν Ἑλλήνων.
« Ἀλλ' ὅταν ἡ τῆς ἀνοχῆς ὑδρία ἐκχειλήσῃ,
« Τὸ ἔθνος λόγον δι' αὐτὰς, τὸ ἔθνος θὰ ζητήσῃ. »
Κρονοληρίαι ἀναιδεῖς! Ὤ! σ' ἔτυχε, νὰ ζήσῃς,
Γερόντιον μωρότερον ποτέ σου ν' ἀπαντήσῃς;

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Αὐτὰ καλὰ καὶ ἅγια! Πλὴν, φίλε, λησμονοῦμεν
Τί καὶ οἱ δύω εἰς αὐτὴν τὴν φυλακὴν ζητοῦμεν.
Εἰκοσιπέντε αὔριον μᾶς εἶναι τοῦ Μαρτίου,
Ἡμέρα τοῦ ἑλληνικοῦ μεγάλου γενεθλίου·
Εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν ἐνθουσιᾷ τὸ πλῆθος
Καὶ ὀχλαγωγικαὶ σκηναὶ συμβαίνουσι συνήθως·
Εἰς δὲ τὴν δίκην εἴδαμεν τοῦ Δημοφίλου, ὅλην

Φρενιτιῶσαν δὲ αὐτὸν, ἀνάστατον τὴν πόλιν,
Καὶ φόβος μήπως ὁ λαὸς μὲ λιθοβόλους χεῖρας
Εἰς τοῦ δεσμωτηρίου του συναθροισθῇ τὰς θύρας·
Ἀνάγκη κάθε σκάνδαλον ἀπὸ ἐδῶ νὰ λείψῃ
Καὶ ἡ Ἀρχὴ ἓν σκέπασμα ἐπάνω της νὰ ρίψῃ·
Πλὴν, βλέπεις; ὁ Δημόφιλος μὲ τὴν πειθὼ δὲν θέλει
Ἀλλοῦ νὰ φέρῃ τὰ ἰσχνὰ καὶ ἀσθενῆ του μέλη·
Ἡμεῖς δὲ τώρα ἔχομεν ρητὴν παραγγελίαν
Νὰ τὸν μεταβιβάσωμεν εὐθὺς εἰς τὴν Ναυπλίαν.
Τί τὸ πρακτέον; λέγε με.

Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ.

Ὁ ἰατρὸς νὰ δώσῃ
Μαρτυρικὸν ὑγείας του πριχοῦ τὸν θανατώσῃ·
Σὺ δὲ εἰς σκάφους κοίλωμα τὸν φίλον νὰ ἐγκλείσῃς
Καὶ νὰ τὸν στείλῃς ἄναυλα μὲ σιδηρᾶς ἁλύσεις...

(βλέπων ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν.)

Ἀλλὰ ἰδοὺ σὺν τῇ φωνῇ ὁ Ἰπεκακουάνας,
Μοσχοβολῶν καθάρσια σιναμικῆς καὶ μάννας.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ, ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ, ἀπὸ τὸ κατώφλιον.

Ὁ Ἱπποκράτης ἔλεγε καλῶς καὶ θεσπεσίως!
« Μακρὰ ἡ τέχνη, καὶ βραχὺς ὁ τοῦ ἀνθρώπου βίος. »

(ἐμβαίνων καὶ χαιρετῶν.)

Αὐθένται, ὅστις βούλεται Ἰητρικὴν μαθέειν
Ἑκασταχοῦ, ἑκάστοτε τοιάδε χρὴ ποιέειν·
Καθαρίζειν,
Κλυστηρίζειν,
Σιναπίζειν,
Φλεβοσχίζειν,
Βδελλοβάλλειν,
Ἀλλὰ πάλιν
Καθαρίζειν,
Κλυστηρίζειν.

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ, πρὸς τὸν ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ.

Τὸ στόμα τώρα βούλωσε, ἂν ἠμπορῇς, τοῦ φίλου.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ, πλησιάζων εἰς τὸν Ἰπεκακουάναν.

Νὰ ἐρωτήσω ἤθελα περὶ τοῦ Δημοφίλου,

Ν' ἀνθέξῃ ἐὰν δύναται εἰς ἀλλαγὴν ἀέρος.

ΓΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ, μὲ τρόπον σπουδαῖον.

Ὁ Ἱπποκράτης κ' εἰς αὐτὸ λαλεῖ.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ, χαμογελῶν.

Κ' εἰς ποῖον μέρος;

ΓΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Εἰς τὸ βιβλίον τὸ περὶ ἀέρων καὶ ὑδάτων.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Πρὸς τὸν σοφόν σου ἄμετρον τὸ σέβας μου φυλάττων
Σὲ λέγω, τὸν Δημόφιλον νὰ μεταθέσω μέλλω·
Πλὴν, βλέπεις, πάσχει, κ' εἰς αὐτὸ ἀπόκρισίν σου θέλω·
Ν' ἀλλάξῃ τόπον ἠμπορεῖ;

ΓΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ.

Τὸ ζήτημα σπουδαῖον!
Ν' ἀνοίξω καὶ τοῦ Γαληνοῦ τὴν βίβλον ἀναγκαῖον.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Τὸ πρᾶγμα πρέπει, Κύριε, σαφῶς νὰ σὲ εἴπωμεν
Ἀέρα μὲ τὸν κόπανον διὰ νὰ μὴν κτυπῶμεν·

Ὁ Ὑπουργὸς διέταξεν, ἀπόψε χωρὶς ἄλλο
Εἰς πρῶτον πλοῖον τὸν καλὸν Δημόφιλον νὰ βάλω·
Ἀνάγκη ἓν πιστωτικὸν ὑγείας του νὰ δώσῃς,
Ἂν τὸν μισθόν σου, Κύριε, ὀρέγεσαι νὰ σώσῃς.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑΣ, ἐκφέρων ἀπὸ τὸν κόρφον του τὰ πρὸς τὸ γράφειν.

Διοικητά μου, ἐπειδὴ ζητεῖς ὁ ἄῤῥωστός μου
Νὰ ἦν' ὁ ὑγιέστερος τοῦ κάτω αὐτοῦ κόσμου,
Πιστωτικὸν ὑγείας του σὲ δίδω...

(Γράφει, καὶ ὕστερον ἐγχειρίζει τὸ ἔγγραφον εἰς τὸν ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ.

Αὐτὸ φθάνει·

Ἐν ὅσῳ τὸ κρατεῖ σφικτὰ ποτὲ δὲν θ' ἀποθάνῃ...

(ἀποχαιρετῶν.)

Αὐθένται, ὅστις βούλεται Ἰητρικὴν μαθέειν
Ἑκασταχοῦ, ἑκάστοτε τοιάδε χρὴ ποιέειν·

Καθαρίζειν,
Κλυστηρίζειν,
Σιναπίζειν,
Φλεβοσχίζειν,
Βδελλοβάλλειν,
Ἀλλὰ πάλιν

Καθαρίζειν,

Κλυστηρίζειν.

(Φεύγει.)

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Τὸ ἀναγκαῖον ἔγγραφον, Εἰσαγγελεῦ, ἐπῆρα·
Φαρδὺ πλατὺ κρατῶν αὐτὸ εἰς θαῤῥαλέαν χεῖρα,
Πηγαίνω Χωροφύλακας ὀλίγους νὰ ζητήσω
Καὶ ἆρον! ἆρον! πάραυτα νὰ τὸν μετατοπίσω...
Πλὴν νάτος ὁ λεγάμενος... μίαν φορὰν ἀκόμα
Θὰ τὴν λαλήσω, ἀδελφὲ, μὲ τῆς πειθοῦς τὸ στόμα,
Καὶ ἂν εἰς τὴν ἐσχάτην μου αὐτὴν δοκιμασίαν
Δὲν ἐπιτύχω, παρευθὺς προστρέχω εἰς τὴν βίαν.

(Ο' ΕΙ'ΣΑΓΓΕΛΕΥ'Σ ἀναχωρεῖ.)

ΣΚΗΝΗ' Γ.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ, ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ, ἐμβαίνων μὲ βῆμα βραδὺ καὶ μὲ πρόσωπον ὠχρὸν ἀσθενοῦς.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Μὲ κακοφαίνεται πολὺ διότι πάσχεις 'δῶσον·
Μὲ βῆμα βλέπω γίγαντος προβαίνουσαν τὴν νόσον·

Ἂν δὲν ἀλλάξῃς παρευθὺς, καθὼς σὲ εἶπα, τόπον,
Φοβοῦμαι μὴν σὲ στερηθῇ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, ὑπερηφάνως.

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν φυλακὴν, τὸ εἶπα, ἑκουσίως
Δὲν φεύγω.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ.

Μὴν εἰς τὴν φυγὴν σ' ἐβίασα τελείως;
Ἂν, ἀδελφὲ, σ' ἐπρόβαλα τὸ ἓν ἢ τ' ἄλλο μέρος,
Εἰς τοῦτο μὲ ἠνάγκασεν ὁ τῆς πατρίδος ἔρως.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Προχθὲς ἀκόμη γέροντα ψυχοῤῥαγοῦντα ἕνα
Μ' ἐγκεφαλίτην πυρετὸν, μὲ σαλευμένην φρένα,
Βιαίως τὸν ἐσώκλεισες εἰς σαθρωμένον πλοῖον
Ἐν μέσῳ σάλου θαλασσῶν, συγκρούσεως στοιχείων,
Καὶ ἀπὸ μίαν φυλακὴν εἰς ἄλλην αὐτὸν σύρας
Τοῦ γράφοντος τὴν Πρόοδον παρέλυσες τὰς χεῖρας·
Ἡ δὲ φιλάνθρωπος Ἀρχὴ, ἀντὶ νὰ σ' ἐπιθέσῃ
Ἐπὶ σταυροῦ, εὐδόκησε νὰ σὲ σταυροφορέσῃ.

Εἰς ἄλλους ὅ,τι ἔκαμες καὶ εἰς ἐμὲ ἂν κάμῃς,
Δὲν ἔχω νὰ σ' ἀντισταθῶ εἰ μὴ μικρὰς δυνάμεις.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Ἡ θέρμη, βλέπω, αὔξησεν· αὐτὴ σὲ παροξύνει,
Καὶ τώρα σὺ δὲν ὁμιλεῖς, ἀλλ' ὁμιλεῖ ἐκείνη·
Τὸ πάθος κορυφώνεται· ἂν δὲν ἀλλάξῃς κλίμα,
Μὰ τὸν Θεὸν σὲ χάνομεν καὶ εἶναι μέγα κρῖμα·
Ὁ Ὑπουργός μου ὑπὲρ σοῦ φροντίζει παναγάθως·
Ἂν τὸν νομίζῃς τύραννον ἢ ἄλλο, ἔχεις λάθος.

ΔΗΜΟ'ΦΙΛΟΣ.

Ἀπὸ αὐτὸν τὸν λόγιον τρεῖς μῆνας ὁ Καΐρης
Εἰς δεσμωτήριον ὑγρὸν ἐκλείετο κλινήρης·
Ἀνωφελῶς τὸν ἔδειχνε τὸ ποδαλγόν του σῶμα,
Ν' ἀλλάξῃ φυλακὴν ζητῶν μὲ νεκρωμένον στόμα·
Εἰς τοὺς λαοὺς πρέπει τῆς γῆς αὐτὸ γνωστὸν νὰ γίνῃ,
Καὶ πρὶν σᾶς κρίνῃ ὁ Θεὸς ὁ κόσμος νὰ σᾶς κρίνῃ.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Μὲ ἄκραν προσφερόμενος εἰς σὲ φιλανθρωπίαν,

Δὲν λέγω γρῦ.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ἀλλὰ κ' ἐγὼ μὲ ἄκραν παῤῥησίαν
Σᾶς ἐνθυμίζω τοῦ πτωχοῦ λαοῦ τὰς ἐκτοπίσεις.
Σᾶς εἶδαν μὲ τὸ βούνευρον ἀνατολαὶ καὶ δύσεις
Νὰ κυνηγῆτε γεωργῶν, βοσκῶν οἰκογενείας
Ἐκτὸς τῆς Λακεδαίμονος κ' ἐκτὸς τῆς Αἰτωλίας.
Τὸ μέρος τὸ ἐλάχιστον τῶν πράξεών σας εἶπα·
Διοικητὴ, τὸ σῶμά μου ἐξουσιάζεις· κτύπα·
Πλὴν ἡ ψυχή μου τῶν σκληρῶν δεσμῶν σας ἀνωτέρα,
Δὲν σᾶς φοβεῖται· εἶν' αὐτὴ, ὡς ἦτον, ἐλευθέρα.

Ο' ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ.

Τὸ πρᾶγμα, βλέπω, ἄλλαξε. Τοιαύτην ῥητορείαν
Νὰ ἔχῃς δύνασαι χωρὶς συγχρόνως καὶ ὑγείαν;
Μᾶς ἔκαμες τὸν ἄῤῥωστον· δὲν σὲ πιστεύω πλέον·
Δὲν βάλλω πλέον ἓν λεπτὸν εἰς λόγους συγγραφέων...
Ἰδοὺ καὶ τὸ μαρτυρικὸν τοῦ Ἰπεκακουάνου·
Κι ἂν σὲ ἰδῶ μακρὺν πλατὺν μὲ φόρεμα σαβάνου,

Κι ἂν νεκροθάπται ῥίπτωσιν ἐπάνω σου τὸ χῶμα,
Θὰ σὲ κηρύττω ὑγιῆ τρισυγιῆ ἀκόμα·
Καὶ ἐπειδὴ μὲ τὸ καλὸ ἀπὸ ἐδῶ δὲν φεύγεις,
Μὲ τὸ κακὸ ψευδάῤῥωστε! ἀπὸ ἐδῶ θὰ ἔβγῃς.

(Ἀναχωρεῖ.)

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, μόνος, ἀφ᾽ οὗ ἐκάθησε καὶ μὲ φωνὴν ἀδύνατον.

Αὐτὸ τὸ κτίριον, αὐτὸ τὸ ἐχθρικὸν Σχολεῖον
Μετ᾽ ἄλλων ὀθωμανικῶν οἰκοδομῶν χιλίων
Ἡμεῖς τὸ κατεκτήσαμεν οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅμως
Εἰς τοῦτο ἐγκλειόμεθα οἱ δυστυχεῖς ἀνόμως.
Ἐδῶ ἐμβαίνων ἔχυσα πικρῶν δακρύων νᾶμα,
Τὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐμπρός μου φέρων δρᾶμα
Καὶ βλέπων τῶν θριάμβων μας τὰ πέτρινα μνημεῖα
Νὰ γίνωνται τῶν πολιτῶν οἰκτρὰ ζωντοταφεῖα...

(ἀφ᾽ οὗ ἔμεινε στιγμάς τινας συλλογισμένος.)

Ἀλλ᾽ ἀπὸ τὰ βαθύτατα ὑπόγειά μου κάτω
Τὸν ὕπνον, καθὼς φαίνεται, τῶν Ὑπουργῶν ταράττω·

Σαλεύω τὰς ἀλύσεις μου, καὶ ὁ βαρύς των κρότος
Εἰς τὴν ψυχήν των ἐξυπνᾷ ἐλέγχους συνειδότος,
Καὶ διὰ τοῦτο προσπαθοῦν μακράν των μὲ τὴν βίαν
Νὰ στείλωσι τὸν ἀσθενῆ ἐμὲ εἰς τὴν Ναυπλίαν...

(μὲ χείλη πελιδνὰ μειδιῶντα.)

Ὁπότε σιωπὴ ἐδῶ ἐπικρατεῖ βαθεῖα,
Ἡ τοῦ καλοῦ ἀγῶνός μας καλὴ Δημοκρατία
Εἰς τὸν ὑγρόν μου ἔρχεται καὶ σκοτεινὸν κοιτῶνα
Φοροῦσα τῶν χιλίων της πολέμων τὸν χιτῶνα
Καὶ βρέχει τὰς βαρείας μου μὲ δάκρυ ἀλυσίδας·
Ἐξαίφνης δὲ ἀπὸ αὐτὰς τὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας
Ὡς φάντασμα νυκτερινὸν παρουσιαζομένη,
Τρομάζει τοὺς διώκτας μου καὶ ὠχριοῦν οἱ ξένοι...

ΣΚΗΝΗ Ε.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Καὶ πάλιν σ' ἐπισκέπτομαι. Ἀλλὰ γνωρίζεις ποίαν
Ὑπόληψιν τρέφω πρὸς σὲ καὶ καθαρὰν φιλίαν.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Εἰς τὴν πιστὴν ἀγάπην σου εὐγνώμων εἶμαι, φίλε.
Ἐν ᾧ αἱ ἄδικοι αὐταὶ τῆς φυλακῆς μου πύλαι
Ἐκλείσθησαν ἐπάνω μου, σὺ μόνος, σὺ τοῦ κόσμου
Εἰσάγεις τὴν ζωὴν ἐδῶ, γλυκὺς παρήγορός μου.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Κακὴν σὲ φέρω εἴδησιν, ἀλλὰ καὶ θεραπείαν
Συγχρόνως εἰς τὴν νέαν σου σὲ φέρω δυστυχίαν.
Σ' ἐπιβιβάζουν σήμερον ἐπὶ τοῦ πρώτου πλοίου
Καὶ εἰς τὰ δεσμωτήρια σὲ στέλλουν τοῦ Ναυπλίου.
Εἰς τὴν οἰκίαν πορευθεὶς ἐγὼ τοῦ Γραμματέως,
Τὴν κινδυνώδη στάσιν σου παρέστησα ματαίως·
Πλὴν ἕναν Ἀνακτόβουλον, στενόν μου φίλον, εἶδα·
Αὐτὸς τῆς σωτηρίας σου στηρίζει τὴν ἐλπίδα
Εἰς τὴν ταχεῖαν αἴτησιν βασιλικοῦ ἐλέους.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Τοὺς λόγους ἄφες, φίλε μου, αὐτοὺς τοὺς ἀπευκταίους·
Περὶ θανάτου λάλει με· πικρὸν δὲν τὸν εὑρίσκω

Καὶ μάρτυρ τῆς πατρίδος μου, γενναίως ἀποθνήσκω.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Δὲν βλέπω εἰς τί δύναται αὐτὸ νὰ σὲ προσβάλῃ.
Τὴν χάριν τὴν βασιλικὴν ἐζήτησαν καὶ ἄλλοι.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ἐπικαλεῖται τῆς Ἀρχῆς τοὺς οἰκτειρμοὺς ὁ σφάλλων·
Ἀλλ' ἔσφαλα, κήρυξ ἐγὼ ἀληθειῶν μεγάλων;
Εἰς τὰς εἱρκτὰς τῆς πόλεως αὐτῆς τῆς παλαιτάτης
Ἀπέθαναν ἀδακρυτὶ Φωκίωνες, Σωκράτεις·
Ἀπὸ τὸν φόβον Ἕλληνος καρδία νὰ μὴν πάλλῃ,
Αὐτὸ ἐδίδαξαν ἐδῶ διδάσκαλοι μεγάλοι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Παραίτησε τῆς πρώτης σου νεότητος τὰς πλάνας·
Τὸ ἔθνος, βλέπεις, λησμονεῖ τῆς δόξης τοὺς παιᾶνας·
Ἀφ' οὗ τὴν γῆν ἐτάραξεν, εἰς ληθαργίαν πίπτει·
Πρὸς τῆς Ἀρχῆς τὸν ἥλιον καθεὶς μὲ σέβας κύπτει,
Καὶ δέσμιον τὸ σῶμά σου ἐν ᾧ ταλαιπωρεῖται
Δι' ἕνα σφάζονται σταυρὸν οἱ πρῶτοί μας πολῖται·

Ὁ Ὑπουργὸς πταρνίζεται, καὶ οἱ φρουροὶ τῶν νόμων,
Οἱ Δικασταὶ, νεκρώνονται ἀπὸ σπασμώδη τρόμον·
Νὰ σβύσουν εἶδες ὅλαι μας αἱ φωταυγεῖς ἐλπίδες·
Πρὸς ἅλωσιν τοῦ ἱεροῦ Συντάγματός μας εἶδες
Νὰ ἔμβουν μὲ τὸν δούρειον ἐπίβουλόν των ἵππον,
Μὲ βάρβαρον ἀλαλαγμὸν καὶ μὲ μαχαίρας κτύπον
Εἰς τὰ πατρῷα τείχη μας οἱ Παυαροὶ Θερσῖται,
Ματαίως δὲ τὴν Νέμεσιν καθεὶς ἐπικαλεῖται.
Ἐὰν ἀπὸ τῆς σφαίρας σου δὲν καταβῇς τὰ ὕψη,
Ἐκ τούτου ποῖον ὄφελος, εἰπέ με, θὰ προκύψῃ;

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ὡς διαμαρτυρήσεως ἂν μία ἐγὼ μένω
Σημαία ἔτι ὄρθιος, μὲ λέγεις τί κερδαίνω;
Ἀποκρινόμενος εἰς σὲ ἰδοὺ τί λέγω μόνον·
Κατέκτησαν τὴν γῆν αὐτὴν οἱ Τοῦρκοι πρὸ αἰώνων·
Τὸ ἔθνος εἰς τὴν τρομερὰν πλημμύραν των ἐπνίγη·
Ὡς διαμαρτυρούμενοι ἀπέμειναν ὀλίγοι
Ὁπλοφοροῦντες ὀρεινοὶ, τῶν πόλεων φυγάδες·

Ἐκ τούτου δὲ τί ἔγινεν; Αἱ τόσαι πεδιάδες,
Τὰ τόσα δάση καὶ βουνὰ, οἱ κόλποι μας οἱ τόσοι,
Ὁ Ἄθως καὶ ὁ Καφηρεὺς ἂς τὰ διηγηθῶσι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Τὰ ἔπη σου ὁ Παυκρὸς ἀκούει ἀταράχως,
Καθὼς ἀκούει τοῦ βοῤῥᾶ τοὺς συριγμοὺς ὁ βράχος.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ.

Ἀλλ' εἰς τὰ ἔπη μου αὐτὰ σεῖς θέλετε ἀντλήσει
Σφοδρὰ καὶ ἀδιάλλακτα κατὰ τυράννων μίση.
Οἱ Ἕλληνες εἰς σκοτεινὰς ἡμέρας καὶ ἀτύχους
Τοῦ Ῥήγα τοὺς θαυματουργοὺς ἀνεμασῶμεν στίχους
Καὶ χρόνους τοὺς ἐψάλλαμεν μὲ κεφαλὴν σκυμμένην.
Πλὴν ἔπειτα ἐμέσαμεν ἐρυθροφλογισμένην
Τὴν Αἴτναν, ἥτις ἔφλεξε καὶ φλέγει μέχρις ὥρας
Τὰς μέχρι τοῦ Δουνάβεως καὶ τοῦ Εὐφράτου χώρας.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Λυποῦμαι· ἡ ἀκράτητος αὐτή σου φαντασία,
Ἡ αὐστηρότης σου αὐτὴ καὶ ἡ μισανθρωπία

Σὲ σύρουν εἰς τὸν ὄλεθρον... Καὶ πῶς λοιπόν; σὺ μόνος,
Σὺ ὁ τεράστιος ἀνὴρ θὰ ἦσαι τοῦ αἰῶνος;..

(Ο' Δημόφιλος μένει ἄφωνος καὶ σύννους.)

Ἢ θέλεις, φίλε, δαμασθῇ ἀπὸ τὴν κοινωνίαν,
Ἢ φύγε την εἰς τῶν δασῶν κλεισθεὶς τὴν ἐρημίαν.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, μὲ φωνὴν διακεκομμένην.

Τὴν ἀσθενῆ μου κεφαλὴν εἰς λογισμοὺς βυθίζω
Πολλάκις... κ' εἰς τὰς δύω μου παλάμας τὴν στηρίζω...
Καὶ σφίγγω τοὺς κροτάφους μου, ὁ νοῦς μου ὡς νὰ θέλῃ
Τὰ τῶν ἐπαναστάσεων νὰ μελετήσῃ τέλη...
Ἑλληνικὴ ἀνάστασις καὶ Γένους μεγαλεῖα,
Ἐλευθερία καὶ πατρὶς καὶ φῶτα κ' εὐνομία,
Τὰ τέρψαντά με ὄνειρα εἰς τὴν νεότητά μου,
Ἐκλείπουν ὅλα σήμερον ἀπὸ τὰ ὄμματά μου,
Πυκνοὶ μὲ ἀναβαίνουσιν ἀτμοὶ μελαγχολίας,
Ἀπὸ τὰ χείλη μου πικρὰς ἐκχύνω θρηνῳδίας,
Καὶ βλέπων τὴν πατρίδα μου τῆς ἀπιστίας θῦμα
Μὲ τὴν ἐλευθερίαν της ἐμβαίνω εἰς τὸ μνῆμα...

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ, ὁ ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ τοῦ Μιδρεσί.

Ο ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ, πλησιάζων μὲ φαιδρότητα εἰς τὸν Δημόφιλον.

« Χωρὶς τὸν ξενοδόχον σου νὰ μὴν μετρήσῃς » μία
Φρονιμωτάτη παλαιὰ ὑπάρχει παροιμία·
Αἰῶνας ἐδῶ ἔλεγα νὰ ζῶμεν μαζὺ φίλοι·
Πλὴν ἄλλον εἰς τὸν τόπον σου ὁ Ὑπουργὸς ἂς στείλῃ·
Ἀρείου Πάγου Ψήφισμα συντρίβει τὰ δεσμά σου
Καὶ, ἀδελφὲ, ὥρα καλή! νὰ φύγῃς ἑτοιμάσου.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ.

Ἐλευθερώθη! ὢ χαρά! ὢ τῆς δικαιοσύνης!

Ο ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ.

Μὲ κακοφαίνεται πολὺ διότι μᾶς ἀφίνεις.
Ὡραιοτάτην εἴχαμεν ἐδῶ συνομιλίαν.

ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ, σηκωνόμενος.

Νὰ φύγω τὴν ἑλληνικὴν Πονηροπολιτείαν·
Νὰ μὲ μαραίνῃ ὁ ἀὴρ καλήτερα ὁ ξένος,
Παρὰ νὰ περιφέρωμαι νεκρὸς εἰς νεκρὸν Γένος (3)·

Εἰς τῆς ἐπαναστάσεως τὸ μέγα σκάφος πλεύσας
Καὶ τῆς δημοκρατίας της τὴν αὖραν ἀναπνεύσας,
Δὲν δύναμαι εἰς πνιγηρὰν τοιαύτην ἀτμοσφαίραν
Νὰ ζήσω μίαν ὑγιῆ καὶ ἄλυπον ἡμέραν·
Φυγόπατρις, τὸν δουλικὸν τῆς γενετῆς μου τόπον
Ἀφίνω μέχρις οὗ ἰδῶ Βουλὴν Ἀντιπροσώπων (4)·
Ἀφ' οὗ δὲν δύναμαι νὰ ζῶ ἐλεύθερος πολίτης,
Ἂς περιέρχωμαι τὴν γῆν ἀνέστιος, ἀλήτης.

(Ο' ΔΕΣΜΟΦΥΛΑΞ ἐξέρχεται, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Δημόφιλον καὶ τὸν Εὐθύμιον.)

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΤΙΘΑΣΣΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΑΞΙΘΑΣΣΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΕΛΙΣ 162.

(1) Ο᾽ Κύριος Α᾽λέξανδρος Μαυροκορδάτος, Δικαστὴς προεδρεύων τοῦ ἐν Α᾽θήναις Πρωτοδικείου, ὑπάρχει πάντη διάφορος τοῦ ἐνταῦθα κωμωδουμένου Προέδρου. Η᾽ νομικὴ μάθησις καὶ ὁ ἀδιάφθορος χαρακτὴρ τοῦ ἀνδρὸς τούτου τὸν ἀναδεικνύουν ἄξιον θέσεως ἀρειοπαγιτικῆς.

ΣΕΛΙΣ 164.

(2) Τὴν ἐπιοῦσαν τῆς κατασχίσεως τοῦ Περικλανωμένου, ὅτε ὁ παρὰ τοῖς Πρωτοδίκαις Εἰσαγγελεύς, ὠχρὸς καὶ τρέμων διὰ τὴν παράνο-

μον πρᾶξιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν κατηνάγκαζαν, διέταξεν εἰς τοὺς παρεστῶτας Χωροφύλακας νὰ μὲ ἀπάξωσιν εἰς τὸ δεσμωτήριον, εἷς μόνον ἐξ ὅλων ὑπήκουσεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς, ἀφ' οὗ ἐπροχωρήσαμεν ὀλίγα βήματα, μαθὼν ἀπ' ἐμὲ ὅτι ἐφυλακιζόμην ἀδίκαστος, μὲ ἀφῆκεν εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου λέγων ὅτι ἐπρόκρινε νὰ φανῇ ἀπειθὴς παρὰ νὰ γενῇ ὄργανον τοιαύτης ἀνομίας. Διέσπειραν τότε τινὲς ὅτι ἐδωροδόκησα τὸν καλὸν αὐτὸν στρατιώτην. Ἡ καθαρὰ δὲ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὸ συμβὰν τοῦτο ἀπαντήσας καθ' ὁδὸν τὸν ἴδιον Χωροφύλακα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρετὴ, σπανία καὶ εἰς ἐλευθεριωτέρας ἀγωγῆς ἄνθρωπον, μὲ εἶχεν ἀφήσει βαθεῖαν ἐντύπωσιν, ἐζήτησα νὰ τὸν ἀνταμείψω μὲ ὅσα εἶχα ἐπάνω μου χρήματα. Ἀλλ' ὁ γενναῖος αὐτὸς Ἕλλην, ἀποποιηθεὶς τὴν προσφορὰν· « Θέλεις, ἀδελφὲ, μὲ εἶπεν « ἀποτόμως, θέλεις νὰ πληρωθῶ διότι ἔκαμα τὸ χρέος μου! »

Ἐρωτῶ ἤδη· ἔθνος, κατατρυχόμενον ἀπὸ τοσαύτην πενίαν, διαστρεφόμενον ἀπὸ τοιαύτην Κυβέρνησιν καὶ εἰς ὅλας τὰς κλάσεις τοῦ ὁποίου εὑρίσκονται ἀκόμη τοιοῦτοι πολῖται, δὲν εἶναι ἄξιον ἐλευθερίας;

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΣΕΛΙΣ 189.

(3) Τοιαῦτα ἐπεφώνουν καὶ αὐτὸς ἐγὼ κατὰ τὸ ἀπαισίως ἀρχόμενον 1840 ἔτος, ῥιπτόμενος εἰς νέας ὑπερορίους πλάνας. Ἀλλ' αἰσθανθεὶς

μετ' ὀλίγον τὴν ψυχικὴν ἐκείνην φθίσιν, τὴν κατατήκουσαν ἡμᾶς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἔσπευσα νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ζητῶ σήμερον συγγνώμην ἂν, κατεχόμενος ἀπὸ δεινὴν νοσταλγίαν καὶ ἀναισθητῶν εἰς ὅλα, ἤμειψα τότε διὰ ψυχρᾶς ἀδιαφορίας τὴν φιλόφρονα ὑποδοχὴν, τῆς ὁποίας μὲ ἠξίωσαν πολλαχοῦ ὁμογενεῖς καὶ ξένοι.

Εἰς τὴν Δακίαν μάλιστα ἔτυχον γενναίας δεξιώσεως παρὰ τοῦ τότε ἡγεμονεύοντος αὐτῆς Ἀλεξάνδρου Γκίκα, καὶ εἰς τοῦ ὑψηλόφρονος τούτου ἀνδρὸς τὰς εὐγενεῖς περιθάλψεις χρεωστῶ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ὑγείας μου. Ἐν ᾧ εἷς Ἡγεμὼν μ' ἔσυρεν εἰς τὰς φυλακάς του παρὰ τὸν κλασικώτατον Κηφισσὸν, ἄλλος Ἡγεμὼν μὲ ἤνοιγε τὰς ἀγκάλας του παρὰ τὸν βάρβαρον λεγόμενον Ἴστρον. Ἀνώτερος τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ, ὅπου διὰ λαμπρῶν ἀνεβιβάσθη προτερημάτων, ὁ φίλος αὐτὸς τῶν Μουσῶν ἐπεσκέπτετο πολλάκις τὸ δῶμα ποιητοῦ καταδεδιωγμένου καὶ εἰς πᾶσαν ὥραν εἶχεν ἀνοικτοὺς τοὺς θαλάμους του πρὸς ἐμὲ, γοητεύων με διὰ τῆς ὄντως ἀθηναΐκῆς συμπεριφορᾶς του.

Ἔχων τὴν Ἐλευθερίαν
Ἐρασμίαν σύντροφόν μου
Καὶ πιστὴν ἀκόλουθόν μου
Τὴν πικρὰν Μελαγχολίαν,

Ποιητὴς ἐξωρισμένος
Διὰ τ' ὀχληρόν μου λέγειν,
Ἔτρεξα νὰ εὕρω στέγην
Ἔξω εἰς τὸ μέγα Γένος,
Κ' εἰς τὸ Κράτος σου, ὦ Γκίκα,
Ηὗρα ὕδωρ, γῆν, ἀέρα,
Ὅ, τι καὶ εἰς τὴν μητέρα
Τὴν Ἑλλάδα δὲν εὕρηκα.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτε μόνος
Καὶ μακρὰν κολάκων φεύγων
Τὰς πομπὰς τοῦ Ἡγεμόνος
Καὶ τὴν τέθριππόν σου ζεύγων
Ἔτρεχες εἰς τοὺς λειμῶνας,
Ὅπου ῥύαξ ἐρημίτης,
Κ' ἐκεῖ πνέων κατὰ μόνας
Νὰ μὲ ὁμιλῇς ἐζήτεις
Περὶ δόξης, ἢ παιδείας,
Ἢ περὶ ἐθνῶν μεγάλων,
Περὶ πάσης Πολιτείας,
Περὶ Ῥώσων, Ἄγγλων, Γάλλων.

Πανδήμως ἀπονέμω χάριτας εἰς τὴν Ὑψηλότητά σου, μεγαλόφρων Γκίκα, διὰ τὴν ταραξικάρδιον ἐκείνην ἡδονήν, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθην ἐπι-

σκεφθεὶς διὰ τῆς εὐνοϊκωτάτης προστασίας σου τὰς ἐν Δακίᾳ ἑλληνικὰς Θερμοπύλας τοῦ ἀναγεννηθέντος ἔθνους μου... Ω' ἀνάμνησις γλυκεῖα καὶ σκληρὰ ἐνταυτῷ! ἡγεμονικόν σου ὄχημα μ' ἔφερεν εἰς τὸ Δραγατσάνιον· διενυκτέρευσα εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, ὅπου κατέλυσαν οἱ σφαγεῖς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου· μὲ πάλλουσαν καρδίαν περιῆλθον τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ μὲ δάκρυα θερμὰ ἐπότισα τὴν γῆν, ὅπου κεῖνται τεθαμμένα τὰ ὀστᾶ τῶν γενναίων Ἑκατοντάρχων, Δημητρίου τοῦ Σούτσου καὶ Δρακούλη τοῦ Ἰθακησίου...

Μέλλων διὰ μικρᾶς δαπάνης μου, ἀλλὰ μετ' εὐλαβοῦς χειρὸς νὰ ἐγείρω ἐν τῇ Ἑλλάδι ταπεινόν τι Σῆμα εἰς μνήμην τῶν πεσόντων Ἱερολοχιτῶν καὶ νὰ ἐναποθέσω εἰς τοῦτο, ἂν μ' ἐπετρέπετο, τὰ λείψανα τῶν Πρωτομαρτύρων αὐτῶν τῆς ἐπαναστάσεως, μετὰ δισταγμοῦ ἐγὼ ἐζήτησα καὶ ἀνενδοιάστως σὺ μ' ἐχορήγησας τὴν ἄδειαν τῆς μετακομιδῆς των.

Διὰ σὲ, ὦ Ἡγεμὼν,
Στέφανος εὐκλείας πόσης!
Σὺ τοὺς ἥρωας ἡμῶν
Τοὺς θανόντας νὰ μᾶς δώσῃς
Ἔνευσας, ἀφεὶς αὐτοὺς,
Εἰς τὴν μάχην κουρασθέντας
Κ' εἴκοσιν ἐνιαυτοὺς
Εἰς ἀλλοδαπὴν βραχέντας,

Ἥσυχα ν' ἀναπαυθῶσιν
Ἐπὶ χώρας ἑλληνίδος
Καὶ γλυκὰ νὰ θερμανθῶσιν
Ὑπὸ ἥλιον πατρίδος.

Δέχθητε καὶ σεῖς τὴν εὐγνωμοσύνην μου δὲ ὅσα τότε μ' ἐδώκατε σταθερᾶς ἀγάπης ἐνδείγματα, παλαιοὶ τῆς καρδίας μου φίλοι Βασίλειε Φορμίων καὶ Τριαντάφυλλε Πατσοῦρα. Συνενῶν τὰς ὑπὲρ Ἑλλάδος καὶ ὑπὲρ ὑμῶν εὐχάς μου, εὔχομαι νὰ ἐπιστρέψετε ταχέως εἰς τοὺς κόλπους της. Καὶ αὐτὴ θέλει λάβει ὄχι μικρὰν ὠφέλειαν ἀπὸ σᾶς, καὶ σεῖς θέλετε ἀπολαύσει ἀληθῆ εὐημερίαν εἰς αὐτήν.

ΣΕΛΙΣ 190.

(4) Νὰ ἔβλεπα καὶ αὖθις τὸ Ἅγιον τῆς ἐλευθερίας Πνεῦμα κατέχον ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας! Νὰ ἔβλεπα τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια σοβαρῶς προτείνοντα τὴν σύγκλεσιν τῶν Ἀντιπροσώπων καὶ τὸ γηραιὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους θαῤῥαλέως ἀναμιμνῆσκον εἰς τὸν βασιλέα τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔθνους συνθήκην! Νὰ ἔβλεπα τοὺς μὲν, ἐρυθριῶντας νὰ ὑπηρετῶσι τὸν θρόνον πρὶν ἡ Ἑλλὰς ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν της καὶ παραιτουμένους τῶν Ὑπουργείων, τοὺς δὲ, καὶ δακρύοντας ἐκ τῆς χαρᾶς διότι ἐπανῆλθαν αἱ περικλεεῖς τῆς Ἑλλάδος ἡμέραι, καὶ πάντας θαυμάζοντας πῶς τοσούτους ἐνιαυτοὺς ὑπέστησαν τοιαύτην

μονότονον, στενόχωρον καὶ μελαγχολικὴν Α'ρχὴν ἀπονέμουσαν πάντα μὲν τ' ἀγαθὰ εἰς ἑαυτὴν, τὴν ἀτίμωσιν δὲ καὶ τὴν πενίαν εἰς τοὺς θεμελιώσαντας τὸ ἑλληνικὸν Κράτος!

ΤΕ'ΛΟΣ ΤΩ͂Ν ΣΗΜΕΙΩ'ΣΕΩΝ ΤΟΥ͂ Α'ΤΙΘΑ'ΣΣΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ͂.